

Wɔvɔɔ dieke Joan die dɩ maaguna wɔnna

Masia die dɩ kenne dene

¹ Kɔvɔɔ ma wa, ta jaan die dɩ ye wone wo, ama Nɔmɔɔ Nɔawɔɔ, vuodieke dɩ yine Yisa Masia, die wɔɔɔ beri mɔɔ aɔaɔ Nɔmɔɔ. Ta bɩ yi Nɔmɔɔ.

² Piiliku me wo Nɔmɔɔ Nɔawɔɔ gie wɔɔɔ beri mɔɔ aɔaɔ Nɔmɔɔ.

³ Die Nɔmɔɔ die dɩ naan jaan mana a nyɔɔ ɔ ma, ta jaan die wori Nɔmɔɔ dɩ naan ta ka ka nyɔɔ ɔ ma.

⁴ U ma die miivoli dɩ bɩ beri, ɔ naga a yɩa vuota, ta miivolike mi dɩ yi vuota chaanɔɔ,

⁵ ta chaana tɔɔɔɔɔɔɔ gie vuota lɩmɔɔ ma, ta lɩmɔɔkɔ dɩ ka bɩagɩ a lige chaanɔɔkɔ.

⁶ Nɔmɔɔ die dɩ tɔɔɔ daa wɔnɔɔ ba wasɩnana Joan,

⁷ dɩ ɔ keɔ a keɔ balɩ vuosi dɩ Yisa Masia yine vuota chaanɔɔ, dɩ ba yi Yisa wa yada.

⁸ Wɔvɔɔ Joan womi die ka yi chaanɔɔkɔ, ama die ɔ ko keɔ mɔɔ dɩ ɔ keɔ balɩ vuosi chaanɔɔkɔ wa.

⁹ Yisa wa gie yine wusie chaan dieke die dɩ kenne tɔɔɔɔɔɔɔ gie me, ta chaana vuota mana ma.

¹⁰ Die ɔ keɔ wo dɔnɩa ka gie me, aɔaɔ Nɔmɔɔ die dɩ naanna dɔnɩaka gie a nyɔɔ ɔ ma wa yɔɔɔ, tɔɔɔɔɔɔɔ gie vuosi die ka mɔɔɔɔ wa.

¹¹ Die ɔ kenne tɔŋgbaŋka gie me wo, die ɔ bie wo ɔ gbaŋ gbaŋ vuosi Izara vuosi jigɔŋ, ama die ba ka tuo wo.

¹² Ama vuodiekemba mana die dɔ tuone wo ta yi wo yada wa ta nagɔ ba gbaŋ a yɔ wa wa, banɔŋ die ɔ yɔ ba sien ba birɔŋ Nɔmɔŋ ballɔ.

¹³ Nɔmɔŋ gbaŋ gbaŋ die vana ba birɔŋ ɔ ballɔ daa vuota die vana ba birɔŋ Nɔmɔŋ ballɔ saŋŋa dieke ba murɔna ba wa.

¹⁴ Saŋŋa dieke Nɔmɔŋ Nɔawurɔ die dɔ kenne ta yi vuota wa, die ɔ beri mɔŋ aŋaŋ tɔ tɔŋgbaŋka gie me, ta die suuli aŋaŋ zɔɔlɔnɔɔgɔla aŋaŋ wusie dagɔŋ. Die tɔ ye ɔ chaankpɛŋkpɔɔŋ mɔŋ, ta kanɔŋ chaankpɛŋkpɔɔku mi die nyɔŋ wa ɔ Chɔɔŋ Nɔmɔŋ jigɔŋ mɔŋ, dama ɔ yine ɔ Bɔa dembinɔ balɔmɔŋ.

¹⁵ Saŋŋa dieke Joon vuodieke dɔ sɔnana vuosi Nɔmɔŋ nyaabu dɔ kenne ye wo wo, die ɔ balɔ ɔ wɔa ta natɔ dɔ, "Vuodieke wɔa die n balala nɔ dɔ, 'U nan keŋ n kɔaŋ chaan ama ɔ tɔaŋ mɔŋ mɔŋ dama ɔ wɔŋ beri mɔŋ ta ba ye murɔ mɔŋ wa, wɔnna.' "

¹⁶ U suuline aŋaŋ zɔɔlɔnɔɔgɔla wɔa ɔ yɔa tɔ suŋŋɔŋ a gɔta suŋŋɔŋ ma.

¹⁷ Mosisi die yɔ tɔ Nɔmɔŋ muraha mɔŋ, ama Yisa Masia nɔŋ die keŋ aŋaŋ zɔɔlɔnɔɔgɔla aŋaŋ wusie dagɔŋ.

¹⁸ Vuon wori a ye ye Nɔmɔŋ; ama ɔ gbaŋ gbaŋ Bɔadembinɔ balɔŋka vuodieke dɔ benne ɔ lɔgɔŋ wa ta bɔ mɔ wa, wɔnɔŋ ɔ yuorine a dagɔ tɔ Nɔmɔŋ dɔ sɔna dene.

Joon, vuodieke die dɔ sɔnana vuotamba Nɔmɔŋ nyaabu wɔa

(Mat. 3.1-12; Maki 1.1-8; Luki 3.1-18)

19 Die Juu vuosi nyũkura die dı benne Jerusalemı ma wa die dı tun kũkaabũtũba nyũkura anan Liiva vuosi Joon jigin dı ba ga piastı wa dı, “Mũnta yine fu?”

20 Die v ka zetiye dı v kaan yinji balı ba wun, ama ta die balı yuori be dı, “Daa manun n yine Nmũn Vuovũarĩkũrũ, Masia wa.”

21 Die wĩa die ba piastı wa dı, “Die nun, mũnta yine fu? Yiwo Elaja?”

Joon die dı yinji a balı ba dı, “Aayũ, n ka yi wo.”

Die ba bĩ piastı wa dı, “Fu yine Nmũn naazũba wa?”

U yinji balı ba dı, “Aayũ, n ka bĩ yi wo.”

22 Die wĩa ba bĩ piastı wa dı, “Ta mũnta yine fu? Balı tĩ vuodieke fu yine an tĩ ga balı vuodiekemba dı tunna tĩ wa. Lalia fu balı yaa gamma fu ma?”

23 Joon die dı yinji balı ba anan wudieke Nmũn naazũba Azaya die dı bala dı, “Manun n yiwo lolı dieke dı benne haagun ma a nata dı

Nũ wonsĩ sietũgũska a yĩ tĩ Yomũtienj.”

24 Die tũntũntũba die nyun wa Farasisi* vuosi jigin mũn.

25 Ta die bĩ piastı Joon dı, “Dũ yi fu ka yi Masia wa, ta ka bĩ yi Elaja, ta ka bĩ yi Nmũn naazũba wa, bĩa wĩa fu sĩa vuosi Nmũn nyaabũ?”

26 Joon dı yinji balı ba dı, “Manun n sĩa vuosi anan nyaan, ama vun bie nũ sun ta nũ ka sĩa wa.

* **1:24 1.24** Farasisi mba die yiwo Juu vuodiekemba nine die nmũntna anan Mosisi miraha dũsun.

27 Wɔnɔn ɔ yiwo vuodieke dɔ bala ɔ ken n kwan chaan, ta man ka mu dɔ n forisi ɔ nura guune gban.”

28 Wɔaha gie mana die yiye mun Betani tun ma, Joodani muguri nmun pɔsun chaan. Mi die Joon die dɔ sta vuosi Nmun nyaabu.

Yisa yine Nmun Yiipɔli

29 Ka tunvɔsa, Joon die dɔ ye Yisa dɔ kienene ɔ jigin, ɔ baari dɔ, “Ye, Nmun kaabun Yiipɔlika wɔna, wɔnɔn ɔ bala ɔ vɔari tungbanka gie vuosi ban.

30 U yine vuodieke wɔa die n balala wa dɔ, ‘Daa wɔnyɔ nan ken n kwan chaan ta tun man dama ɔ wɔn beri mun ta ba ye murɔ mun wa.’

31 Die n ka sɔba wa, ama die n kenye mun a sta vuosi anan Nmun nyaan amɔ Izara vuosi† mana nan sɔba wa.”

32-33 Ta Joon dɔ bɔ balɔ a yɔ vuosisi dɔ, “Sanɔa dieke die n kana ka sɔba vuodieke ɔ yine wo, ama Nmun vuodieke dɔ tunna mun dɔ n ken sɔ vuosisi ɔ nyaabu die dɔ balɔ mun dɔ, ‘Vuodieke fɔ ken ye ta n Halikasika dɔ ken sun kalɔ ta wɔari beri anan wa, fɔ sɔmma a baari wɔnɔn ɔ yine vuodieke dɔ bala ɔ nagɔ n Halikasika a sɔma vuosi sɔgɔtɔ. Ta die man sen ye Nmun Halikasika, ta ɔ nyun nmun sikpen a ken sun, ta nɔasi nmarun a ken sun kalɔ Yisa ma ta wɔari beri anan wa.’

34 Naa man ye, ta bala nɔ dɔ wɔnɔn ɔ yiwo Nmun Buadembike.”

† **1:31 1.31** Juu vuosi saan bɔna yi Izara vuosi.

Yisa bumbuŋaŋ kvaŋandusirij wia

³⁵ Ka tunvusa bura Joon die dı bı zie mi aŋaŋ v kvaŋandusirij bale,

³⁶ ta keŋ ye Yisa dı chunnana a tianna, v baaru dı, “Ye, Nmıŋ Yiipolıka wonna.”

³⁷ Die v kvaŋandusirıba bale wo die dı wonna v balala wa, die dı vaa wa ta dı Yisa kvaŋ.

³⁸ Yisa die dı keŋ yinŋi a daansı v kvaŋ a ye ba dına wa, v pıası ba dı, “Bıa nı yaala?”

Die ba yinŋi balı wa dı, “Dıdagırv, tı yaala tı summa fı benne jigidieke wo?”

³⁹ Yisa dı yinŋi balı ba dı, “Nı keŋ a ye jigidieke n benne wo.” Die wıa die ba dı wa a ga a ye jigidieke v benne, ta die bie v jigin daaru mana. (Die dı yiwo nmıntvası bimbilimij anısa saŋa.)

⁴⁰ Vuosi bale dieke die dı wonna Joon balıv ta die dı Yisa kvaka wonyı die yine Andurusi, die v yiwo Simoni Piita nımbıa.

⁴¹ Die v nyına Yisa jigiri kvaŋ chaŋ die v ga lagı lagı a ga yaalı v nımbıa Simoni jigin a balı wa dı, “Tı ye Masia wa mıŋ.” (Masia chıaŋ yiwo “Nmıŋ Vuovarıkıŋ.”)

⁴² Womi die v nagı Simoni a ga Yisa jigin. Yisa die dı daansı wa die, ta balı dı, “Yiwo Simoni vuodieke dı yine Joon buadembin, ama fı saŋ nan bı yi Siifasi.” (Siifasi aŋaŋ Piita mana yiwo bunı, a chıaŋ yiwo “Taŋ”.)

Yisa die dı wana Filipi aŋaŋ Natanieli dene

⁴³ Die ka tunvusa Yisa die dı yaala dı v ga Galili, ta die ga jigidieke Filipi die dı benne a ga balı yı wa dı, “Keŋ dıa mıŋ.”

44 Filipi die nyɔŋ wa Befisada, tɔɔdieke Andurusi anaŋ Piita dɔ nyɔnna.

45 Filipi diaŋ die dɔ ga yaali Nataniali jigɔŋ a balɔ yɔ wa dɔ, “Tɔ ye vuodieke Mosisi dɔ maagɔna ɔ wɔa Nɔmɔŋ mɔraha gbaŋkɔ ma wa, ta Nɔmɔŋ naazɔalɔba diaŋ dɔ maagɔ ɔ wɔaha. Ʋ yiwo Yisa, vuodieke dɔ yine Josefu buadembɔŋ ta nyɔŋ Nazeriti wa.”

46 Nataniali die dɔ baarɔ dɔ, “Nazeriti? Wɔvɔvɔŋ nan buagɔ nyɔŋ Nazeriti?”

Filipi die dɔ yɔŋŋi balɔ wa dɔ, “Keŋ a ye.”

47 Yisa die dɔ yene Nataniali dɔ kienene ɔ jigiri, die ɔ balɔ naa yaa gamma ɔ ma dɔ, “Izara vuonɔŋ wusie wɔnna dama ɔ yiwo burichini vuonɔŋ.”

48 Nataniali die dɔ pɔasɔ wa dɔ, “Yiwo lalɔa a sɔba mɔŋ?”

Yisa die dɔ yɔŋŋi balɔ wa dɔ, “Filipi die dɔ yene ka wa fɔ wa, ta maŋ wɔŋ ye fɔ, fɔ benne kɔnkamɔŋ tɔka chiɔŋ.”

49 Mi Nataniali die dɔ balɔ wa dɔ, “Dɔdagɔro, yiwo Nɔmɔŋ Bɔa ta bɔ yi Izara naaŋ wa.”

50 Yisa die dɔ pɔasɔ wa dɔ, “N bala fɔ dɔ n ye fɔ mɔŋ saŋŋa dieke fɔ benne kɔnkamɔŋ tɔka chiɔka wɔa fɔ yi mɔŋ yada? Nan dɔ yese wɔkɔɔuma pam a tɔaŋ naa.

51 Wusie maŋ bala nɔ, nɔ nan ye arɔzanna dɔ yuorine, ta Nɔmɔŋ malakasi dɔ keŋ a sɔbɔna Vuota Bɔa ma, ta jɔala gara nɔmɔŋsikpeŋ.”

2

Yisa die dɔ vana nyaanɔ dɔ tarɔɔ yi daanɔ dene

¹ Ka daraa ataa daraan̄ die ba yaa hõgõhaalu banwula siele Keenani tun̄ ma, Galili tun̄gban̄ ma. Die Yisa nun̄ die bie mi

² ta die ba wa Yisa an̄an̄ v̄ kvan̄andusuriba gban̄ dı ba ken̄ banwulaka jigın̄.

³ Die banwulaka daa dieke ba nyunene wo dı kenne kpatı wa, Yisa nun̄ die dı balı a yı Yisa dı, “Banwulaka daabu kpatıya mıı.”

⁴ Yisa die dı yın̄ı balı wa dı, “N̄ naa, bıa fu yaala n̄ yi? N̄ san̄ıa ye ka tugıya.”

⁵ Yisa nun̄ die dı balı tuntuntıba dı benne mi wo dı, “Nı yi wudieke v̄ bala nı dı nı yi.”

⁶ Die nyaan̄ gbiesi ayvaba die zene mi, nyindiekemba Juu vuosisi dı yinene nyaan̄ a yie ta yõora nıta, sıba ba jıamun̄ dı suna die wo, die a kaanı mana die bıagı juo nyaan̄ sıba galonsi banısi-le yaa banısi-taa.

⁷ Yisa die dı balı a yı tuntuntıba dı, “Nı yi nyaan̄ suuli gbiesisi.” Die wıa die ba yi nyaan̄ a suulihe pili pili.

⁸ Womi die v̄ balı a yı ba dı, “Nı yuori butan̄ a yaa ga yı banwulaka jakõurı.” Die ba yi die,

⁹ die jakõurı dı lan̄ nyaabu ta ye bu tarıgına a yi daan̄, ama die v̄ ka sıba jigidieke daabu die dı nyınna, ama tuntuntıba die dı yuorine nyaabu die dı sıba. Die wıa die v̄ wa daa dieke die dı faarına hõgõ wa

¹⁰ a balı yı wa dı, “Vuon̄ mana n̄aan̄ wolin̄ a tıa wa daa dieke dı nansına, ta ka kvan̄ chaan̄ vuodiekemba v̄ wana dı ken̄ nyu a bugı v̄ wa tıa daa dieke dı kana ka nansı wa. Ama fun̄ın̄ nın̄ nagı wa daa dieke dı nansına wa a lõburı a ken̄ tugı san̄ka gie?”

11 Naa die yiwo Yisa bumbujan mamachi wokpui. Die u yi ke wo Keenani tun ma, Galili tungban ma. Naa die dagi vuosisi u yalla Nmui yiko die; die wia u kwanandusiriba die di yi wo yada.

12 Ka kwan chaan Yisa aan u nun aan u numballi aan u kwanandusiriba die di ga Kapenomi a ga bie mi daraa ale.

Yisa die di wonsina Nmui jiamui juokpenkpuku sun dene

(Mat. 21.12, 13; Maki 11.15-17; Luki 19.45, 46)

13 Die Juu vuosi gasitanaku* duuga sanja die gbigiye mui, die wia Yisa die di ga Jerusalemi di u ga dii duugaka mi.

14 Die u kenne mi wo, u ga juu Nmui jiamui juokpenkpuku sun, a ye dembisi di yalla niige aan yiise aan nmarisi a daa, ta batan di kalu ba tebulisi me a tariga ligire.

15 Die u nagi guune a nmu kpaasu a yagi daniisi mana a nyui Nmui jiamui juokpenkpuku ma, ta die kpanji vuodiekemba di tarigana ligirehe tebulisi a bubu bubu ta ligiribiehe die di nan a jaasi.

16 A balu yi vuodiekemba di yalla nmarisi a daa wa di, "Ni nagiha a nyui giena! Ni da nagi n Chua tigin a birui nyui!"

17 Mi die u kwanandusiriba di tuisi di Nmui gbanaku baari di, "N nine nmuntiya yaa gamma fu tigiri gie wia pam."

* **2:13 2.13** Nmui malaka die kuna Ijipiti bumbujan ballu dembisi ta vaa Izara ballu dembisi.

18 Die Juu vuosi nyɩŋkɔraha die dɩ yiŋŋi keŋ ɔ jigɩŋ aŋaŋ wɔpɩasɩkɩŋ dɩ, “Bɩa mamachi wɩŋ fɩ nan yi aŋ ka dagɩ dɩ yaa yiko dɩ fɩ yi wɩaha gie?”

19 Yisa die dɩ yiŋŋi balɩ ba dɩ, “Nɩ kpaŋŋi Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩ ɔ gie a taan ta n nan nagɩ daraa ataa a bɩ mɩ ka.”

20 Die Juu vuosisi dɩ yiŋŋi balɩ dɩ, “Bɩna baŋɩsɩ-nɩsa aŋaŋ ayɔaba ba nagɩ mɩ Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩ ɔ gie, ta fɩnɩŋ fɩ baari nan nagɩ daraa ataa a mɩ ka?”

21 Ama Nɩmɩŋ jɩamɩŋ juokpenkɩkɩŋ dieke Yisa dɩ balala wa yiwo ɔ gban gban ɔ nyɩŋgbanɩŋ.

22 Nɩmɩŋ die dɩ sɔgɩrɩna wa a nyɩŋ kumbu me kɔaŋ chaan wa, ɔ kɔaŋandɩsɩrɩba die dɩ tɩnsɩ dɩ ɔ balɩ wɩrɩ gie mɩŋ, ta die yi Nɩmɩŋ gban kɔ aŋaŋ Yisa die dɩ bala wudieke wo yada.

Yisa dɩ sɩbɩna vuonɩ mana sɩŋ dene

23 Die Yisa die dɩ yene bie Jerusalemi ma wa gasɩtɩaŋkɩ saŋka vuosi pam die dɩ ye ɔ tunna mamachi wɔkpɩmaha ta yiwo yada.

24 Ama Yisa die dɩ ka nagɩ ɔ gban a yɩ ba, dama die ɔ sɩba vuota mana sɩŋ mɩŋ.

25 Die vuonɩ ka mɩ ɔ dagɩ wa vuota dɩ sɩna dene dama ɔ wɔŋ sɩba vuota berɩŋ.

3

Yaa gamma Yisa aŋaŋ Nikodimosi wɩa

1 Die daa wɔnyɩ die benne ba wasa wa Nikodimosi. Die ɔ yiwo Juu vuosi nɩŋŋandɩsɩrɩba wɔnyɩ, ta bɩ yi Farasi vuonɩ.

2 Yun kaanɩ die ɔ ga Yisa jigɩŋ a ga balɩ wa dɩ, “Dɩdagɩrɩ, tɩ sɩba a baari yiwo dɩdagɩrɩ dieke

Ŋmɔŋ dɔ tɔnna, dama vuonɔ wori a nan biagi tɔŋ tɔnkpɔŋ dieke fɔ tɔnnana naa, ntaala Ŋmɔŋ bie ɔ jigin.”

³ Yisa die dɔ yinɔi a balɔ wa dɔ, “Wusie manɔ bala fɔ, vuonɔ wori a baanɔ biagi juu Ŋmɔŋ naari ma, ntaala ba yinɔi mɔuri wa.”

⁴ Nikodimosi die dɔ piasi wa dɔ, “Lala ba baa ba yinɔi mɔuri vuodieke dɔ kana ka yi buabinɔ? Dama ɔ kaanɔ bi biagi a juu ɔ nuɔ nyuuti ma anɔ ba bi mɔuri wa bɔbra.”

⁵ Womi Yisa die dɔ yinɔi balɔ wa dɔ, “Wusie manɔ bala fɔ, dɔ vuonɔ kaanɔ biagi juu Ŋmɔŋ naari ma ntaala ɔ ye mɔuriɔ bule, die yine Ŋmɔŋ Halikasika ananɔ Ŋmɔŋ nyaanɔ sɔla wɔa.

⁶ Vuota nɔn mɔura vuota ama Halikasika mɔura haaliɔ.

⁷ Die wɔa da vaa ka yi fɔ mamachi n bala fɔ dɔ, ‘Sie ba bi mɔuri nɔ wa.’

⁸ Bulogɔsɔŋ nɔga gara jigidieke ka yaalala, nananɔ wɔŋ wa ka dɔntɔ ama ta ka sɔba jigidieke ka nyɔnna yaa ka ganana. Die gbanɔ gbanɔ vuodiekemba mana Ŋmɔŋ Halikasika dɔ mɔuriɔna dɔ sɔ.”

⁹ Nikodimosi die dɔ piasi wa dɔ, “Lala naa dɔ baa ka yi?”

¹⁰ Yisa die dɔ yinɔi a balɔ wa dɔ, “Yiwo Izara vuosi didagɔrikpɔŋ ta ka sɔba wɔaha chiasi?”

¹¹ Wusie manɔ bala fɔ, tɔ bala nɔ wudieke tɔ sɔbɔna, ta bi bala nɔ wudieke tɔ yene, ama nɔ ka tuose tɔ wɔaha.

¹² Dɔ yi nɔ ka yi mɔŋ yada yaa gamma tɔŋbanɔka gie wudiekemba n bala nɔ wa, die nɔŋ

man balɪ nɪ arɪzanna ma wɪa nɪ baa nɪ yiwo lala a yi yada?

13 Vuon ye ka juɔlɪ ga arɪzanna ma sie manɪ Vuota Bɔa vuodieke dɪ nyɪnna arɪzanna ma a keŋ sɔsɔ wa.”

14 Mosisi die dɪ nagɪna kɔsɪ javɔɔkɪ a bɔbɪ a marɪ daaŋkɔ ta kɔtɪ ka zie haagɪ ma dene wo, die gbaŋ gbaŋ ba baa ba kɔtɪ manɪ Vuota Bɔa wa ŋmɪsɪkpeŋ,

15 amɔ vuodieke mana dɪ yine mɪŋ yada nan ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪ.

16 Dama Ŋmɪŋ dɪ faasɪna cho tɪŋgbaŋka gie vuosi wɪa; die ɔ yɪ tɪ ɔ Bɔabalɪmɪŋ amɔ vuodieke mana dɪ yi Bɔadembike gie yada ɔ kaan daansɪ kpi, ama ɔ nan ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪ.

17 Dama Ŋmɪŋ die ka tɔŋ ɔ Bɔa wa dɪ ɔ keŋ dɪ tɪŋgbaŋka gie vuosi sarɪya ama dɪ ɔ keŋ a gbatɪ ba taan.

18 Vuodieke mana dɪ yine Ŋmɪŋ Bɔa wa yada Ŋmɪŋ kaan dɪ sarɪya a chɔsɪ wa, ama vuodieke mana dɪ kana ka yi wo yada nɪŋ, Ŋmɪŋ wɔŋ dɪ sarɪya ta baa ɔ chɔsɪya mɪŋ, dama ɔ kana ka yi wɔnɪŋ Ŋmɪŋ Bɔabalɪŋka yada wa wɪa.

19 Wudieke wɪa Ŋmɪŋ die dɪ dine ba sarɪya ta baari ba chɔsɪya yiwo naa; Ŋmɪŋ Bɔadembike die keŋye mɪŋ dɪ ɔ yuori wo tɪŋgbaŋka gie vuosi nine ama ta tɪŋgbaŋka gie vuosi dɪ yaala lɪmɪŋ a tɪaŋ chaanɪ, dama ba tɔnnana tɔntɔmbɪatɪ wɪa.

20 Vuodieke nɪŋ mana dɪ yinene bɪaŋ hawa chaanɪ ta ka yaala ɔ gbigi chaanɪ, dama ɔ ka yaala ɔ tɔmbɪatɪ nyɪŋ yaalɪ ma.

21 Ama vuodieke nuŋ mana di tunnana wudieke di muŋa kienŋ wo chaanuŋ ma, di vuonŋ mana summa a baari Nmuŋ beri u tuuma mana ma.

Joon die di daguŋa yaa gamma Yisa ma dene

22 Genke kuanŋ chaanŋ Yisa aanŋ u kuananduuruiba die di ga Judia tɔngbanŋ ma, die u yi daraa ale aanŋ ba, ta sia vuosi Nmuŋ nyaanŋ.

23-24 Sanŋka mi Joon, vuodieke di sinana vuosi Nmuŋ nyaabu die ye ka juu dansarika ma, ta bie Enoni, jigidieke nyaanŋ die di faasuna dala, ta vuosi die di kienŋ u jigiuŋ u sia ba Nmuŋ nyaabu. Enoni die di ka yaa aanŋ Salimi.

25 Daanŋ kaanu die Juu vuonŋ wunuŋ die di piili a niga nuhaguruŋ aanŋ Joon kuananduuruiba yaa gamma Nmuŋ jiamuŋ nyaanŋ sula wia.

26 Die wia die ba ga Joon jigiuŋ a ga balu wa di, "Dudaguru, vuodieke die di benne aanŋ fu Joodani muguru mi wo chaaku, daa dieke die fu bala di u yiwo Nmuŋ Vuovuarikuŋ, ti wuŋ di u gbanŋ u sia vuosi Nmuŋ nyaanŋ, ta vuonŋ mana di gara u jigiuŋ."

27 Joon die di yinŋi balu ba di, "Vuonŋ kaanŋ buagu a yi wuuŋ ntaala Nmuŋ vuaruŋa wa.

28 Nu gbanŋ gbanŋ nu yiwo n daansatielinŋ di die n baluya di, manuuŋ n ka yi 'Nmuŋ Vuovuarikuŋ Masia wa, ama manuuŋ Nmuŋ di wolinŋ a tuŋ di n dia u nuŋŋa a kenŋ yi u keninŋ siri.'

29 Hoguhaaluu wa yiwo hogufaaruŋu wa sutu. Hogufaaruŋu wa zua ŋaanŋ zie muŋ, du yi u kenŋ

won ɔ lɔlɔɲ, ɔ sɔɲ ɲaɔɲ fɪalɪ mɔɲ. Die gban gban manj yaa sɔgɪfɪalɪɲ pam Masia wa wɪa.

³⁰ Dɪ mɔ wɔnɔɲ Masia wa saɔɲ ʒɔalɪma ta manɪɲ n saɔɲ sɔsɔma tɪɲgbanɪ.”

Vuodieke dɪ nyɪnna ɲmɪɲsikpɛɲ wɪa

³¹ Vuodieke dɪ nyɪnna ɲmɪɲsikpɛɲ tɪɔɲ vuonj mana mɔɲ, ama vuodiekemba dɪ nyɪna tɪɲgbanjka gie, banɪɲ ba yiwo tɪɲgbanjka gie tielinj, ta bala vuota wɔbalɪka. Vuodieke dɪ nyɪnna ɲmɪɲsikpɛɲ tɪɔɲ vuonj mana,

³² a bɪ gɔtɪ ɔ bala wudieke ɔ yene ta wonj, ama vuonj ka tuose ɔ wɪaha.

³³ Ta vuodieke mana dɪ tuone ɔ wɪaha dagɪya dɪ ɲmɪɲ wɪa yiwo wusie.

³⁴ ɲmɪɲ Bɔadembɪɲ dieke ɔ tɔnna wa balala ɲmɪɲ wɪa, dama ɲmɪɲ yi ɔ Bɔadembike Halɪkasɪ dieke dɪ dala ta wo magɪsɪɲ.

³⁵ ɲmɪɲ cho wo ɔ Bɔa wa ta nagɪ jaɔɲ mana a yi ɔ nuusi me.

³⁶ Vuodieke nɪɲ mana dɪ yine ɲmɪɲ Bɔa wa yada, yaa miivoli dieke dɪ wone kpatɪɲ, ama vuodieke nɪɲ mana dɪ kana a yi Bɔa wa yada kaɔɲ ye miivoli mi, ama ɲmɪɲ sɪnyɪɪɪɪɲ nan dɪ bie ɔ ma yaa gamma haahuu.

4

Yisa aɲaɲ Samaria hɔgɔ wɔnɪ wɪa

¹ Tɔ, die Farasisi vuosisi dɪ wonj dɪ Yisa yese vuosi pam a sɪa ba ɲmɪɲ nyaabu, ta ba yie ɔ kɔɔɲandɪsɪɪɪɪɲ a tɪɔɲ Joon.

² Wusie, die Yisa gban gban die ka sia vuosisi Nmɔn nyaabu ama die di yiwo v kwanandusiriba die sunana ba.

³ Die Yisa die di wonna wudieke vuosi di balala yaa gamma v ma wa, die v nyɔn Judia tɔngban ma ta yinɔi ga Galili tɔngban ma.

⁴ Die di yi talast di v daagt Samaria tɔngban ma.

⁵ Die v daagt mi a ken tɔgt tɔn kaanɔ ba wasɔnana Sayika, Samaria tɔngban ma, mi die ka yɔa anan kwan dieke Jakobu die di nagɔna a yi v Bɔa Josefu wa.

⁶ Die bulun dieke die di yine Jakobu sɔtɔ wa die bie mi, die Yisa di gbalɔi anan chɔmbɔ ta sɔɔn kalɔ buluke chɔn. Die di yiwo nmɔntɔast sanɔa.

⁷ Die Samaria hɔgɔ wonyɔ di ken di v yuori nyaan, Yisa die di balɔ yi wa di, “Yɔ mɔn nyaan an n nyu.”

⁸ Sanɔa mi die v kwanandusiriba die ga wa tɔka sɔn di ba daa nyindiike.

⁹ Juu vuosi die ka saaga di ba lagɔn dii ta nyuo anan Samaria vuosi a nyɔna kpalɔbalɔmɔn ma. Die wɔa Samaria hɔgɔ wa die di yinɔi a pɔast di, “Fɔnɔn yiwo Juu vuon ta manɔn man yi Samaria vuon, lala fɔ jɔɔsa mɔn di n yi fɔ nyaan?”

¹⁰ Yisa die di yinɔi a balɔ wa di, “Du yi fɔ tɔn sɔba piini dieke Nmɔn di yaala v yi fɔ, ta bi sɔba vuodieke n yine ta jɔɔsa fɔ nyaan naa, tɔn nan pɔast mɔn di n yi fɔ miivoli nyaabu mi, ta n tɔn nan yi fɔ.”

¹¹ Hɔgɔ wa die di baarɔ di, “Jakɔɔn, wo gɔɔga, ta buluke di gole, sia fɔ baa fɔ ye miivoli nyaabu?”

12 Tɪ chɔɔŋkɔɔŋ Jakobu die tune buluke gie a yɪ tɪ, ta wɔnɔŋ anan ɔ ballɪ anan ɔ dɔŋɔsɪ mana dɪ nyu a nyɔŋ ka ma. Yile dɪ tɪan Jakobu mɔŋ?”

13 Yisa die dɪ yɪŋŋi balɪ wa dɪ, “Vuodieke nɔŋ mana dɪ nyune nyaabu gie, nyanyuule nan bɪ yigi wo;

14 ama vuodieke nɔŋ mana dɪ nyune nyaan dieke n bala n yɪ wa, nyanyuule kaan bɪ yigi wo. Nyaan dieke n bala n yɪ wa wa nan bɪrɔŋ bulɔŋ ɔ sɔŋ ma a yɪa wa nyaan dieke dɪ yɪnana miivoli, ta yɪ wa miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ.”

15 Hɔgɔ wa die dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “Jakɔɔŋ, yɪ mɔŋ nyaabu gie a mɔ nyanyuule kaan bɪ yigi mɔŋ ta n kaan bɪ a keŋ gie a yuori nyaan.”

16 Yisa die dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “Ga a ga wa fɔ chɔɔɔ an nɪ viiri keŋ giena.”

17 ɔ balɪ wa dɪ, “N wo chɔɔɔ.”

Yisa die dɪ yɪŋŋi balɪ wa dɪ, “Fɔnɔŋ balɪ wa wusie, fɔ bala dɪ wo chɔɔɔ wa.

18 Dama die yallɪ wa chɔllɔŋ banɔ ta daa dieke fɔ benne ɔ jigɪŋ lele wo dɪ ka seŋ yɪ fɔ chɔɔɔ. Balɪ mɔŋ wa wusie.”

19 Hɔgɔ wa die dɪ baari dɪ, “Jakɔɔŋ, n sɪba a baari yiwo Nɔmɔŋ naazɔa.

20 Tɪnɔŋ Samaria vuosi chɔɔŋkɔɔŋ die jɪama Nɔmɔŋ kunkogiri gie sikpen ama nɔnɔŋ Juu vuosi baari dɪ Jerusalemi ma yine jigidieke dɪ mɔna tɪ jɪan Nɔmɔŋ.”

21 Yisa dɪ balɪ yɪ wa dɪ, “N taa, yɪ n wɔrɪ gie yada, saŋŋa kien ta vuota dɪ kaan jɪan tɪ Chɔɔŋ Nɔmɔŋ kunkogiri gie sikpen yaa Jerusalemi ma.

22 Nɔnɔŋ Samaria vuosi ka sɪba vuodieke nɪ jɪanna ama tɪnɔŋ Juu vuosi nɔŋ sɪba vuodieke tɪ

jianna mun dama gbatitaanun wia nyun wa juu vuosi jiginj mun.

23 Ama sanja kien, ta won ken mun, sanja dieke vuodiekemba di senne jama ti choon Nmun wa nan sen jan wa u Halikasika haguun ma ta summa vuodieke u yine, dama banun vuosi mi ti choon di yaala di ba jama wa.

24 Nmun yiwo Haalun, ta vuodiekemba di jianna wa mu ba jama wa anan wusie, u Halikasika haguun ma."

25 Hogu wa die di bal wa di, "N siba a baaru Masia wa vuodieke ba wasinana Nmun Vuonbarikiri nan ken, ta u ken ken u nan dagu ti waha gie mana chiasu."

26 Yisa die di yinji bal wa di, "Manun n wonde, vuodieke di balala wia anan fu naa."

27 Womi die u kwanandusuriba die di yinji ken, die di yi be mamachi pam u balala wia anan hogu wa, ama ba wonyi mana die ka piasu hogu wa di, "Bia fu yaala?" Yaa a piasu Yisa di "Bia fu bala wia anan hogu wa?"

28 Womi hogu wa die di vaa u kpaguri mi, ta yinji ga tika sun a bal yi vuosisi di,

29 "Ni ken ye daa dieke di bala mun wudiekemba mana n yine. U baan yi Nmun Vuonbarikiri?"

30 Die wia, die ba nyun tika ma a ga Yisa jiginj.

31 Sanja mi die Yisa kwanandusuriba die di jusa wa di, "Dudaguru dii nyindiike."

32 Yisa die di yinji bal ba di, "N yaa wa nyindiike a baan dii ta ni ka siba bu wia."

33 Die wia, u kwanandusuriba die di piasa tan di, "Di baan yi vun yalla nyindiike a ken yi wa?"

³⁴ Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Manɪŋ n nyindiike yi wo dɪ n yi vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa dɔŋŋɔ a kpatɪ, ɔ tɔɔmaha ɔ nagɪna yɪ mɪŋ dɪ n tɔŋ wa.

³⁵ Nɪnɪŋ nɪ ŋaŋ bala dɪ, ‘Chɪtɪ a nɪsa tɪala ta zaaha gobiku tɔgɪ.’ Ama n bala nɪ dɪ nɪ mɪŋŋɪ a daansɪ kvatɪtɪ, zaaha bieye mɪŋ aŋaŋ gobɪŋ.

³⁶ Ta zaagobiribe nan daansɪ tuo ba tune, ta zaa dieke ba gobinene wo, banɪŋ ba yine vuota diekemba dɪ baŋ daansɪ ye miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ, ta vuodiekemba dɪ bɔrɪna wa aŋaŋ vuodiekemba dɪ gobine mana nan daansɪ yaa sɔgɪfɪalɪŋ zaaha wɪa.

³⁷ Dɪ yiwo wusie ba balla dɪ, ‘Bataŋ bɔrɪnana ta bataŋ dɪaŋ dɪ gobe.’

³⁸ N tɔma nɪ dɪ nɪ ga gobi jigidieke nɪ kana ka bɔrɪya; vuosi bataŋ die kɔna ta nɪ kenj die ka nyɔarɪ.”

Samaria vuosi pam die dɪ yine Yisa yada wɪa

³⁹ Die Samaria vuosi pam die dɪ wɔŋ hɔgɔ wa dɪ bala dɪ, “Yisa balɪ mɪŋ mɪŋ wudiekemba mana n yine”, ta die yi Yisa yada.

⁴⁰ Die wɪa die ba kenne ɔ jigiri, ba jɔɔsɪ wa dɪ ɔ wɪarɪ a bemme ba jigɪŋ; die wɪa Yisa die dɪ wɪarɪ ba jigɪŋ damɔɔma ale.

⁴¹ Vuosi pam die dɪ yiwo yada a gɔtɪ aŋaŋ wudieke ɔ balla wa,

⁴² ta balɪ a yɪ hɔgɔ wa dɪ, “Lele tɪ yi yada mɪŋ, daa wudieke fɔ balla wa wɪa ama tɪ gbɔŋ gbɔŋ tɪ wɔŋ wa mɪŋ ta sɪba a baarɪ ɔ senj yiwo dɔnɪa ka gie gbɪgbatɪtaantɔ.”

Yisa die dɪ gbaanna jakɔvɔŋ wɔnyɪ bva dene

43 Die ka daraa ale kvaŋ chaŋ, Yisa die dɪ nyɪŋ mi a ga Galili tɪŋgbaŋ ma,

44 dama die ɔ wɔŋ baari dɪ, “Nɪmɪŋ naazɔa wo julɪma ɔ gbaŋ gbaŋ ɔ tɪŋgbaŋ ma.”

45 Die ɔ gana a ga tɔgɪ Galili wo, mi vuosi die dɪ mɪŋŋɪ tuo wo chaantɪ dama die ba ga Jerusalemi mɪŋ a ga dii gasɪtɪŋkɔ dɔɔgaka ta die ye ɔ yine wudiekemba mana dɔɔga ka saŋŋa.

46 Die ɔ benne Galili tɪŋgbaŋ ma wa, ta die keŋ ga Keenani tɪŋ ma, jigidieke die ɔ vana nyaabu dɪ birɪŋ daabu. Ta jakɔɔŋ wɔnyɪ dɪ bie Kapenɔmi ma ɔ bua dɪ yɔagɪ.

47 Die ɔ wɔnna dɪ Yisa nyɪŋ Judia a keŋ Galili me wo, die ɔ ga Yisa jigin a jɔɔsɪ wa dɪ ɔ keŋ Kapenɔmi a keŋ gbaaŋ ɔ bua wa dɪ yaalinana ɔ kpi wo.

48 Yisa die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Nɪ kaŋ yi yada ntaala nɪ ye dagɪtɪ mamachi wɔkɔɔma.”

49 Jakɔɔrɪ die dɪ baari dɪ, “Jakɔɔŋ kiere dɪ daa die n bua wa nan kpi.”

50 Yisa die dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “Gamma, fɔ bua wa nan ye gbaamɪŋ.”

Daa wa die dɪ yi Yisa yada ta ga.

51 Die ɔ bene sieku me a gara wa, ɔ tɔntɔntɪŋ die dɪ tuoli wo sieku mi a balɪ wa dɪ, “Fɔ bua wa ye alaafɪ mɪŋ.”

52 Ʋ pɪasɪ ba saŋŋa dieke ɔ bua wa dɪ yene alaafɪ wa, ba baari dɪ, “Nyɪŋgbaŋ tuulibu va wa mɪŋ dienewo ŋmɪntɔasɪ bimbilimɪŋ balɪmɪŋ saŋŋa.”

53 Bua wa choɔŋ wa die dɪ tɪnsɪ dɪ saŋka mi gbaŋ gbaŋ die Yisa dɪ balɪ wa dɪ, “Fɔ bua wa nan

ye gbaamɩŋ.” Die wɩa wɔnɩŋ aŋaŋ ɔ tigiŋ vuosi mana die dɩ yi Yisa yada.

⁵⁴ Mamachi wokpɩka gie die gɔtɩna bule Yisa dɩ yine ɔ nyɩnna Judia a ga Galili tɩŋgbaŋ ma wa.

5

Yisa die dɩ gbaanna daa wɔnyɩ dene

¹ Ka kɔaŋ chaan, Yisa die dɩ jɔalɩ ga Jerusalemi dɩ ɔ dɩi Juu vuosi dɔɔga kaanɩ.

² Jerusalemi ma, gbagɩŋ kaanɩ die dɔna aŋaŋ nyaan a gbigi Yiise Sanɔaŋ, ta Juu vuosi jabalɩkɩŋ ma, ba wasa ka Befizata, ta die yaa lɩfaasɩ anɩ.

³ Mi die yɔagɩtieliŋ pam die dɩ ŋaan dɔaga, batan die yiwo yɩsɩ, batan dɩ yi gbɩlɩsɩ, batan dɩaŋ dɩ yi nyɩŋgbaŋ kpiititiliŋ. ((Die ba dɔa a chɩsa mɩŋ dɩ nyaabu dɔŋ,

⁴ dama sanŋa atan Ŋmɩŋ Malaka ŋaan ken sɔɔŋ mɩŋ a dɔŋ nyaabu ta yɔagɩtien dieke dɩ wolinne a ga nan nyaabu ma ŋaan ye wo gbaamɩŋ a nyɩŋ yɔagɩ dieke mana ɔ yalla ma.))

⁵ Daa wɔnyɩ die dɩ bie mi a yɔagɩ die bɩna banɩsɩ-taa aŋaŋ anɩ.

⁶ Yisa die dɩ ye wo ɔ dɔna mi ta mɩŋŋɩ dɩ ɔ yɔagɩ yɔasɩ mɩŋ, die wɩa die ɔ balɩ a yɩ wa dɩ, “Yaala fu ye alaafia mɩŋ?”

⁷ Daa yɔagɩtien wo die dɩ baari dɩ, “Jakɔɔŋ, n wo vuonɩ mana giena ɔ baanɩ nagɩ mɩŋ a yi nyaabu ma dɩ yi nyaabu dɩ ken dɔŋ; maŋ ken mɩa dɩ n juu bu sɔŋ, vuogaan ŋaan woliŋ mɩŋ mɩŋ.”

⁸ Yisa die dɩ balɩ a yɩ wa dɩ, “Hagɩ a nagɩ fu kalɩŋa a chɩmma.”

⁹ Lele womi daa wa die dɪ ye alaafia; ta nagɪ ɔ kalɪŋa a dɪ chuŋ.

Daa dieke wuri gie die dɪ yine wo die yiwo davɔɔsikiri daan,

¹⁰ die wɪa Juu vuosi nyɪŋkoraha die dɪ ballɪ a yɪ daa dieke dɪ yine gbaaŋkɔ dɪ, “Davɔɔsikiri daan wɔnna. Ti mɪraha ka yɪ sien dɪ fɔ chii fɔ kalɪŋa.”

¹¹ Die daa wa die dɪ yinŋi a balɪ ba dɪ, “Daa dieke dɪ gbaanna mɪŋ wa balɪ mɪŋ mɪŋ dɪ, ‘Nagɪ fɔ kalɪŋa a chɔmma.’ ”

¹² Ba pɪasɪ wa dɪ, “Mɪnɪa yine daa dieke dɪ balla fɔ dɪ fɔ nagɪ fɔ kalɪŋa a chɔmma wa?”

¹³ Ama daa wa die ka sɪba vuodieke dɪ gbaanna wa, dama kpɪkpaan die benne mi ta Yisa die dɪ wɔŋ nyɪŋ mi a ga.

¹⁴ Ka kɔaŋ chaan die Yisa die dɪ ye daa wa Nɪmɪŋ jamɪŋ juokpenkpɪkɔ ma a balɪ a yɪ wa dɪ, “Ye, lele ye alaafia mɪŋ, die wɪa vaa fɔ tɔntɔmbiatɪtɪ, dɪ daa die wɔbɪaŋ dɪ tianna naa nan keŋ fɔ ma.”

¹⁵ Yisa die dɪ balla aŋaŋ daa wa a kpatɪ wa kɔaŋ chaan, daa wa die dɪ nyɪŋ mi a ga balɪ Juu vuosi nyɪŋkoraha dɪ dɪ yiwo Yisa die gbaanna wa wa.

¹⁶ Ta nyɪŋkoraha die dɪ piili a mugise Yisa dama ɔ gbaanna daa wa davɔɔsikiri daari wɪa.

¹⁷ Yisa die dɪ yinŋi a balɪ ba dɪ, “N Chɔa Nɪmɪŋ tɔma mɪŋ saŋa mana ta n gbaŋ dɪ tɔma die.”

¹⁸ Yisa balɪkɔ gie die dɪ vaa Juu vuosi nyɪŋkoraha dɪ faasɪ a nɪmɪntɪ nin dɪ ba kɔɔ wa, daa ɔ chɔɔsɪna davɔɔsikiri daari mɪrika nyɪna

ma wɔa ama ɔ balla dɛ Nɔmɔŋ yiwo ɔ chɔɔŋ wa, ka dagɛ dɛ ɔ naga wa ɔ gban a magɔsa Nɔmɔŋ.

Nɔmɔŋ Bɔa wa yiko wɔa

¹⁹ Die wɔa Yisa die dɛ yinɔŋi a balɛ ba dɛ, “Wusie manɔŋ bala nɔ: Manɔŋ Bɔa wa kaanɔŋ bɔagɛ a yi wɔnɔŋ n gban gban n dɔŋɔŋɔ ma ama n yie wudieke n yene n Chɔa wa dɛ yinene. Dama n Chɔa wa dɛ yinene wudieke wo, kanɔŋ manɔŋ Bɔa wa dɔan dɛ yie.

²⁰ Dama n Chɔa dɛ faasɔna cho mɔŋ wɔa ɔ dagɛ mɔŋ wudieke mana wɔnɔŋ ɔ gban gban dɛ yinene. Ʋ nan dagɛ mɔŋ wɔkpɔma diekemba dɛ tianna naa, an a yi nɔ mamachi.

²¹ Sɔba n Chɔa dɛ vasɔnana kunti dɛ haga kunti me wo, ta yɔa ba miivoli die wo, die gban gban manɔŋ vuodieke dɛ yine Bɔa wa dɛ yɔa vuodiekemba n yaalala miivoli.

²² N Chɔa ka die vuonɔŋ sariya, ama ɔ yɔ wa manɔŋ ɔ Bɔa wa sien dɛ n dii vuosi sariya,

²³ amɔ vuonɔŋ mana yɔma mɔŋ jɔlɔma sɔba ba yɔnana n Chɔa Nɔmɔŋ jɔlɔma dene wo. Vuodieke nɔŋ mana dɛ kana ka yɔ mɔŋ jɔlɔma ka dagɛ sɔba ɔ ka yɔa n Chɔa Nɔmɔŋ vuodieke dɛ tɔnna mɔŋ wa jɔlɔma mɔŋ.

²⁴ “Wusie manɔŋ bala nɔ, vuodieke nɔŋ mana dɛ wɔnna n wɔaha gie ta yi vuodieke dɛ tɔnna mɔŋ wa yada yaa wa miivoli dieke dɛ wone kpatɔŋ, ta Nɔmɔŋ kaanɔŋ bɛ dii ɔ sariya a chɔɔsɔ wa, ama ɔ wɔŋ nyɔŋ wa kunɔ me a juu miivoli me mɔŋ.

²⁵ “Wusie manɔŋ bala nɔ, sanɔŋa kienɔ ta ka wɔŋ kenɔ mɔŋ ta kunti nan wɔŋ manɔŋ Nɔmɔŋ Bɔa wa

lolu, ta vuodiekemba mana di wonna n lolku nan ye miivoli dieke di wone kpatu.

²⁶ N Chua Nmu di sına miivoli a ya vuosi dene wo, die gban gban u yi manu u Bua wa di n summa miivoli a yuma vuosi.

²⁷ Ta bi yi mu yiko di n dii vuosi sariya, dama n yi wo Vuota Bua.

²⁸ Ni da vaa ka yi ni mamachi, sanja kien ta vuodiekemba mana di kpine nan daansi wu n lolu,

²⁹ ta hagu ku me; ta vuodiekemba di yine vunu nan hagu ta ye miivoli dieke di wone kpatu, ta vuodiekemba dan di yine wubiatu nan hagu an n dii ba sariya ta baaru ba chusya.

³⁰ “Manu n kaan buagu a yi wu anan n gban gban yiko, n die vuosi sariya siba Nmu di balala mu die, ta n sariyaka di yi wusie, dama n ka ma di n yi wudieke n su di yaalana, ama n yaala di n yiwo wudieke vuodieke di tunna mu wa di yaalana.

Yaa gamma vuodiekemba di yine Yisa siara wa

³¹ “Du yi man dii n gban gban n siara, vuosi kaan tuo a dii di di yiwo wusie.

³² Ama wu benne a bala vuosi yaa gamma vuodieke n yine. Wu u yiwo Nmu, ta man siba di u balu yiwo wusie.

³³ “Die ni tu wa tuntu Joon vuodieke di sunana vuosi Nmu nyaabu jigin, ta u gban die di balu wusie yaa gamma n ma.

34 Dı ka yi talası dı vuonı balı wıa yaa gamma n ma, ama n balı nı naa amı nı nan ye gbatıtanı.

35 Joon die sıu sıba popoli dı ıaana die ta chaana, ta die nı nagı saııa bıta a dii nansın ı chaanı ma.

36 “Ama mamachi wıkrıma diekemba n tınnana, hanıı daga n siara a tıan wudieke Joon die dı balala yaa gamma n ma wa. Tınkıma diekemba n tınnana wa yiwo tıı dieke n Chıa Nıın dı nagına a yı mıı dı n tıı, ta tıımaha dı yi siara a dagı dı n Chıa Nıın tıına mıı.

37 “A bı gıtı, n Chıa Nıın vuodieke dı tıına mıı wa gban yıwo n siara. Ta nı ye ka wıı ı lııı yaa a ye wo anan nı nine,

38 ta nı ka nagı ı wıaha a yı nı sıtı ma, dama nı ka yi vuodieke ı tıına wa yada.

39 “Nı ıaan karıma Nıın gbanı mıı ta yile dı nı nan ye mııvoli dieke dı wone kpatıı a ma, ta Nıın gbanı mı dı bala n wıa,

40 ama ta nı zeti dı nı ken n jııı an n yı nı mııvoli mı.

41 “N ka yaala bııı vuota jııı.

42 N wıı sıba mıı dı nı ka wıı cho Nıın nı sıtı ma.

43 N kenye mıı n Chıa Nıın saan ma, ta nı ka tuo mıı. Ama dı yi vuon dı ken ı gban gban saan ma, nı tuose wo mıı.

44 Nı yaala nı ye bııı a nyııma tamba jııı ama nı ka mıa dı nı ye bııı a nyııma Nıın balııka jııı. Die wıa nı ka yı mıı yada wa.

⁴⁵ Nɪ da yilime dɪ n nan galɪŋ nɪ n Chɔa Nɪmɪŋ nɪŋŋa. Dama vuodieke dɪ balla ɔ galɪŋ nɪ, wɔnɪŋ ɔ yine Mosisi, vuodieke nɪ yine yada wa.

⁴⁶ Dɪ yi die nɪ seŋ yi Mosisi maagɪkɔ yada, nɪ tɪŋ nan yi mɪŋ yada, dama die ɔ maagɪya mɪŋ yaa gamma n wɪa.

⁴⁷ Ama nɪ kana ka yi wudieke ɔ maagɪna yada wa, laha nɪ baa nɪ yi n wɔbalɪkaha gie yada?"

6

*Yisa die dɪ yɪna vuosi tuse anɔ nyindiike dene
(Mat. 14.13-21; Maki 6.30-44; Luki 9.10-17)*

¹ Naa kɔaŋ chaan Yisa die dɪ nyɪŋ mi a garɪsɪ Galili gbagɪkɔɪŋ dieke ba bɪna wasa Tiberisi wo.

² Die kɔɪkpaan die dɪ dɪ wa, dama die ba ye ɔ mamachi tɔnkɔɪma diekamba ɔ yine wo ta yi yɔagɪtielin dɪ ye gbaamɪŋ wa.

³ Ta Yisa aŋaŋ ɔ kɔaŋandɪsɪrɪba die dɪ jɔalɪ kunkogin a kalɪ.

⁴ Saŋka mi ta Juu vuosi gasɪtɪŋkɔ dɔɔgaka die gbigiye mɪŋ.

⁵ Yisa die dɪ kala wa die ɔ keŋ ye kɔɪkpaan dɪ kienene ɔ jigin. Die ɔ pɪasa Filipi dɪ, "Sɪa tɪ nan ye nyindiike a daa a yɪ vuosi gie mana?"

⁶ Die ɔ pɪasa naa, dɪ ɔ magɪsɪ Filipi a ye, dama die ɔ wɔŋ sɪba wudieke ɔ bala ɔ yi mɪŋ.

⁷ Ta Filipi die dɪ yinŋi balɪ wa dɪ, "Dɪ yi tɪ yaala dɪ tɪ daa paanɔ a yɪ vuosi gie, bɔ ligire nan tɪaŋ saluma* ligire bie kɔbɪsɪ-le, ta vuon mana ye ye bɪta."

* **6:7 6.7** Salumbin die yiwo damɔɔmɪŋ tune.

8 U kwanandusuriba wonyi ba wasuna Andurusi ta yi Simoni Piita numbaa wa die di baari di,

9 “Baa wonyi benne giena a yaa paanu golime anu anan zaasibisi ale. Ama a kaan biagi a yi vuosi gie mana wuɔɔ.”

10 Yisa die di balɔ a yi u kwanandusuriba di, “Vaa vuosisi suɔɔ kala tɔngban.” Hɔɔɔɔɔɔ pam die benne mi, ta vuosisi di suɔɔɔɔɔɔ kala tɔngban, ta dembisi die yiwo tuse anu mi.

11 Yisa die di nagɔ paanu golimehe a biri Nmɔɔɔɔ ta die nagɔ a yi ba tia tia a yi vuodiekemba di kala mi wo. Ta die bi nagɔ zaasibisi a yi die gban gban, ba mana die di dii a tugi ba yaalɔnana dene.

12 Die ba mana die di dine a chagi wa, u balɔ a yi u kwanandusuriba di, “Ni vaari nyintɔɔɔɔkaha mana ta da vaa a taan yɔɔɔɔ.”

13 Die wɔɔ die ba vaari vuosisi di dine paanu golime anu ta tɔɔɔɔɔɔ wa a suuli kparisi ban anan ale.

14 Die vuodiekemba di benne mi ta ye Yisa di yine mamachi wɔkpuka gie wo die di baari di, “Wusie, daa wa seɔ yiwo Nmɔɔɔɔ naazua dieke Mosisi di bala di u nan keɔ duɔɔɔɔ ka gie me wo.”

15 Yisa die di muɔɔɔɔ di ba yie siri di ba keɔ a yigi wo anan hagɔɔɔɔ a yi wo naan; die wɔɔ die u bi yinɔɔɔɔ jɔɔɔ ga kunkogiri me a ga bie u nyɔɔna ma.

*Yisa die di chɔɔna nyaan sikpeɔ dene
(Mat. 14.22-33; Maki 6.45-52)*

16 Die jɔɔɔɔɔɔ die di tugiɔɔɔ, u kwanandusuriba die di suɔɔɔ ga gbagɔkpuɔɔ ma,

17 a nagı haarıŋ a garıŋı gbagıkpıırı a yiŋŋi gara Kapenomi. Yuŋ die dı sibe ta Yisa die dı ye ka keŋ gıti ba ma.

18 Saŋka gie bılogıŋıkenkpenkpuıŋ die dı nıga ta dıma nyaabu.

19 Die Yisa kvaŋandısrıba die dı dıŋ a ga sıba malisi ataa yaa anısa, ta die keŋ ye Yisa dı chınnana nyaabu sikpen a keŋ gbige haarıku, ta ŋmaamıŋ die dı yigi be.

20 Yisa die dı balı ba dı, “Nı da vaa ŋmaamıŋ yalla nı, dı yiwo manıŋ.”

21 Die ba nagı wa aŋaŋ sɔgıfıalıŋ a yi haarıku ma, ta lele womi ba haarıku die dı ga tɔgı gbagıkpıırı nıvaŋ jigıdieke chaan die ba ganana wa.

Kpıkpaaku die dı dına dı dıa a yaala Yisa dene

22 Ka tınnıssa die kpıkpaan dieke die dı wıarına gbagıkpıırı mi wo chaaku die dı ye dı haarı balımiŋ nyına ma tıalına mi. Die ba sıba dı dienewo Yisa ka juu haarıku a ga aŋaŋ ı kvaŋandısrıba, dama die ba gaya mıŋ ta va wa.

23 Die haarıŋı ataŋ die dı nyıŋ Tiberisi a keŋ zie gbagıkpıırı kvaŋaŋ jigıdieke die tı Yımıtiŋ dı nagına paanıku a bıri Nımiŋ ta kpıkpaaku dı dii wo.

24 Die kpıkpaaku dı yene ta Yisa aŋaŋ ı kvaŋandısrıba wo mi wo, die ba juu haarıŋı mi a ga Kapenomi a dı dıa yaala Yisa.

Yisa dı yine miivoli nyindiike dene

25 Die vuosisi die dı jıalına a ye Yisa gbagıkpıırı mi chaaku, die ba pıası wa dı, “Dıdagıru, saŋŋa bıa fı keŋ gıena?”

26 Yisa die dɪ yiŋɲi a balɪ ba dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, nɪnɪŋ nɪ dɪ dɪa a yaala mɪŋ da nɪ yene mamachi dagɪtɪ wɪa ama die n yɪna nɪ nyindiike nɪ dii chagɪ wa wɪa.

27 Nɪ da tɔmma tɔɔma nyindiike diekemba dɪ chɔsɔnana wɪa, ama nɪ tɔmma tɔɔma nyindiike diekemba dɪ yɪnana vuosi miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ wɪa. Manɪŋ Vuota Bɔa nan yɪ nɪ kanɪŋ nyindiike mi, dama n Chɔa Nɲmɪŋ yɪna mɪŋ kanɪŋ yiko dɪ n yɪma nɪ.”

28 Die wɪa die ba pɪasɪ wa dɪ, “Bɪa tɪ ba tɪ tɔŋ aŋ ka yi Nɲmɪŋ tɔɔma?”

29 Yisa die dɪ yiŋɲi balɪ ba dɪ, “Nɲmɪŋ yaala nɪ yiwo vuodieke ɔ tɔnna wa yada.”

30 Die ba yiŋɲi balɪ dɪ, “Mamachi wɔbɪa fɔ nan yi aŋ tɪ ye ta yi fɔ yada? Bɪa fɔ baa fɔ yi?”

31 Tɪ chɔɔŋkɔsɪlɪba die dii wo nyindiike dieke ba wasɔnana maana saŋŋa dieke ba benne hagɪrɪ ma, sɪba ba maagɪna Nɲmɪŋ gbanɲɔ ma die wo dɪ, ‘U yɪ ba wa nyindiike a nyɪŋ arɪzanna ma dɪ ba dii.’ ”

32 Yisa die dɪ baarɪ dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, daa Mosisi die yɪna nɪ nyindiike a nyɪŋ arɪzanna ma wa, ama dɪ yiwo n Chɔa Nabidie Nɲmɪŋ, wɔnɪŋ ɔ yɪna nɪ wusie nyindiike dieke dɪ nyɪna arɪzanna ma wa.

33 Nyindiike dieke Nɲmɪŋ dɪ yɪnana nɪ wa, yiwo vuodieke dɪ nyɪna arɪzanna a keŋ sɔɔŋ ta yɪa dɔnɪaka gie vuosi miivoli wo.”

34 Die ba baarɪ, “Jakɔɔŋ, yɪma tɪ nyindiike gie daaŋ mana.”

35 Yisa die dɪ balɪ yɪ ba dɪ, “Manɪŋ n yine miivoli nyindiikehe. Vuodieke dɪ kienene n jiginɪ,

kaan̄ bɪ yigi wo, ta vuodieke dɪaŋ dɪ yi mɪŋ yada nyanyuule kaan̄ yigi wo.

³⁶ N wɔŋ balɪ nɪ dɪ nɪ ye mɪŋ mɪŋ, ama nɪ ka yi mɪŋ yada.

³⁷ Ama vuodieke nɪŋ mana n Chɔa N̄mɪŋ dɪ nagɪna yɪ mɪŋ, nan keŋ n jigiŋ a yi mɪŋ yada, ta n kaan̄ yagi vuodieke nɪŋ dɪ kienene n jigiŋ.

³⁸ Dama n nyɪŋ wa arɪzanna ma a keŋ sɔbɪŋ dɪ n yi N̄mɪŋ vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ dɔŋŋɔ daa manɪŋ n dɔŋŋɔ.

³⁹ Wɔbɪŋ N̄mɪŋ die dɪ tɔnna mɪŋ wa, ɔ choti yiwo dɪ n daa vaa vuodiekemba ɔ nagɪna yɪ mɪŋ wa wɔnyɪ bɪa, ama a keŋ sɔgɪrɪ ba mana a nyɪŋ kuŋ me dɔnɪa kpatɪŋ daraaŋ.

⁴⁰ Wudieke n Chɔa dɪ yaalala wɔnna; dɪ vuodiekemba mana dɪ yene ɔ Bɔa wa ta yiwo yada wa, yallɪma miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ; ta n nan daansɪ sɔgɪrɪ ba mana a nyɪŋ kuŋ me dɔnɪa kpatɪŋ daraaŋ.”

⁴¹ Die Juu vuosisi die dɪ piili a vɔbɪna wɪa, die ɔ bala dɪ, “Manɪŋ n yine nyiindiike dɪ nyɪna arɪzanna ma a keŋ sɔbɪŋ wa.”

⁴² Die ba pɪasa tamba dɪ, “Daa daa wa gie yine Josefu bɔa, Yisa wa? Ta tɪ sɪba ɔ chɔɔŋ aŋaŋ ɔ nuŋ wo? Lalia ɔ baarɪ dɪ ɔ nyɪŋ wa arɪzanna ma a keŋ sɔbɪŋ?”

⁴³ Yisa die dɪ yin̄ŋi balɪ ba dɪ, “Nɪ vaa vɔbɪnɪŋ.

⁴⁴ Vuon̄ kaan̄ biagi keŋ n jigiŋ, ntaala n Chɔa N̄mɪŋ vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa yaa wa keŋ, ta n nan daansɪ sɔgɪrɪ wa a nyɪŋ kuŋ me dɔnɪa kpatɪŋ daraaŋ.

⁴⁵ N̄mɪŋ naazɔalɪba die maagiya N̄mɪŋ gban̄ku

suj di, 'Nmutj nan dagi vuota mana.' Ta vuodieke mana di wonna n Chua Nmutj ta tuose u waha, woutj u kienj wo n jigij.

46 Vuotj ye ka ye n Chua Nmutj, sie manuj vuodieke di nyinna u jigij nyina ma yene wo.

47 "Wusie manj bala ni, vuodieke di yine muj yada, woutj u yaa wa miivoli dieke di wone kpatj.

48 Manuj n yine miivoli nyindiikehe.

49 Ni chonkububa die dii wo maana hagi ma, ama ta die kpi.

50 Ama nyindiike dieke di nyinna arizanna ma a ken suti nuj, vuodieke di dine he kaan kpi.

51 Manuj n yine miivoli nyindiikehe die di nyinna arizanna ma a ken suti wa. Vuodieke di dine nyindiikehe gie, nan di yaa miivoli dieke di wone kpatj. Nyindiike gie yiwo n nyugbanuj, kanuj manj baa n nagi yi amu tugbanjka gie vuosi nan di yaa miivoli."

52 Wuri gie die di vaa Juu vuosi di piili a nga ninhaguruj ta piasa tanj di, "Laha daa wa gie di baa u yi a yi ti u nyugbanuj anj ti hobi?"

53 Yisa die di balj a yi ba di, "Wusie manj bala ni, ntaala ni hobi manuj Vuota Bua nyugbanuj ta nyu n zumbu, ni kaan di yaa miivoli ni ma.

54 Vuodieke nuj mana di hobuna n nyugbanuj ta nyu n zumbu yaa wa miivoli dieke di wone kpatj, ta n nan daansi suguri wa a nyuj kuj me duna kpatj daraaj.

55 N nyugbanuj yine wusie nyindiike ta n zumbu di yi wusie nyinyuuke.

56 Vuodieke di ɲobuna n nyɲɲɲbanɲ ta nyu n zɲmbu bie wo n ma, ta n dɲaɲ maɲ bie u ma.

57 “N Chua Ɗmɲ vuodieke di sɲna miivoli tɲnna mɲ, ta u wɲa maɲ yallɲ miivoli. Die gban gban di sɲ, vuodieke di ɲobuna n nyɲɲɲbanɲka nan di yaa miivoli n wɲa.

58 Manɲ n yɲne nyɲɲɲdiike dieke di nyɲna arɲzanna ma a keɲ wo. Ta vuodieke nɲ mana di dine nyɲɲɲdiikehe, nan di bie u mɲsɲ ma yaa gamma haahuu; hanɲ nyɲɲɲdiikehe mi ka sɲ sɲba nyɲɲɲdiike dieke nɲ chɲɲɲkɲsɲɲba di dine ama ta keɲ kpi wo.”

59 Yisa die balɲ wa naa saɲɲa dieke die u dagɲnana Kapenɲmi Ɗmɲ jɲamɲ juoku me wo.

Miivoli dieke di wone kpatɲ wɲa

60 Yisa kɲaɲandɲsɲɲba pam die di wɲnna u dagɲkɲ gie die ba baari di, “Dagɲkɲ gie faasi hagɲɲ mɲ. Mɲɲa baan bɲagɲ tuoke?”

61 Vuon die ka balɲ Yisa, ama die u mɲɲɲɲ di u kɲaɲandɲsɲɲba vɲɲna wɲa yaa gamma wudieke u bala wa. Die u pɲasi ba di, “Wɲɲɲ gie vaa nɲ yaala nɲ yɲɲɲ mɲ?”

62 Du yi nɲ ye manɲ Vuota Bɲa di jɲalɲna a gara arɲzanna jigɲdieke n nyɲnna keɲ wo, lala nɲ baa nɲ yili?

63 Ɗmɲ Halɲkasɲka yɲnana vuota miivoli, ama vuota gban gban kaan bɲagɲ yi naa. Wɲbalɲkɲ diekemba n bala a yɲ nɲ wa yaa wa Ɗmɲ Haalɲ dieke di yɲnana vuosi miivoli a kɲɲ.

64 Ama nɲ batan ka yi yada.” Yisa die wɲɲ sɲba mɲ a nyɲ piiliku me vuodiekemba di kana ka

baa ba yiwo yada aňaň vuodieke dı bala ı posi ı chıaň.

⁶⁵ Die ı balı gıttı dı, “Naa wıa maň balı nı dı vuon kaan bıagtı a keň n jigin ntaala n Chıa Nımtı yı wa sien dı ı keň.”

⁶⁶ Naa wıa die ı dıdısırıba pam die dı yinji ta ka bı dı ı kvaň bıbra.

⁶⁷ Die wıa Yısa die dı pıası ı kvaňandısırıba baň aňaň bale wo dı, “Ta nı gbaň nı nan va mıň?”

⁶⁸ Ta Simoni Piita die dı yinji a balı dı, “Tı Yımıtien, mınta jigin tı baa tı ga? Fıtıň fı yalla wıbalıka dieke dı yınana mıivoli dieke dı wone kpatıň.

⁶⁹ Ta lele tı yi fı yada mıň ta sıba a baarı fı yine Nımtı vuokası wa.”

⁷⁰ Yısa die dı yinji balı ba dı, “Nıtıň vuosi baň aňaň bale wa gie, maıtı n vıarına nı, ama nı wınyı yiwo Sitaani sıttı.”

⁷¹ Die ı bala yaa gamma Judası vuodieke dı yine Simoni Asikaroti bıa wa wıa. Wıtıň ı yiwo ı kvaňandısırıň baň aňaň bale wo wınyı, ta die baa ı keň posi ı chıaň.

7

Yısa nımbalı die dı kana ka yiwo yada wıa

¹ Naa kvaň chaan Yısa die dı dıa Galili tıgban ma; ta die ka dıa Judia tıgban ma dama Juu vuosi nyıtkıraha die yaala ba kıt wa mıň.

² Die Juu vuosi dıtıga dieke ba wasına jaga dıtıgaka die dı gbigi,

³ die wɔa Yisa nɔmballɔ die dɔ balɔ a yɔ wa dɔ, “Nyɔŋ gie a ga Judia tɔŋban ma amɔ fɔ kɔaŋandɔsɔrɔba dɔ benne mi wo nan ye tɔŋ dieke fɔ tɔnnana.

⁴ Vuodieke dɔ yaalɔnana vuosi sɔmma ɔ wɔa ka lɔbɔra wudieke ɔ yinene. Fɔ yinene wɔaha gie wo, vaa dɔnɔa mana sɔmma fɔ wɔa.”

⁵ U nɔmballɔ gban die ka yiwo yada.

⁶ Yisa die dɔ balɔ a yɔ ba dɔ, “N saŋa ye ka kenye. Ama nɔnɔŋ nɔŋ saŋa mana mɔ a yi nɔ mɔŋ.

⁷ Nɔnɔŋ nɔŋ, dɔnɔaka gie vuosi ka haa nɔ, ama ba haa mɔŋ mɔŋ dama n balala dɔ wudieke ba yinene wo yiwo bɔaŋ wɔa.

⁸ Nɔnɔŋ nɔ gamma dɔɔgaka, manɔŋ n ka gara dɔɔgaka gie dama n saŋa ye ka tɔgɔya.”

⁹ Die ɔ balɔ ba naa, ta wɔarɔ bie Galili me.

Yisa die dɔ gana jaga dɔɔgaka dene

¹⁰ Die Yisa nɔmballɔ die dɔ gana dɔɔgaka kɔaŋ chaan, Yisa gban die dɔ ga; ama die ɔ ka ga yaalɔŋ ma ama die ɔ lɔbɔrɔ a ga mɔŋ.

¹¹ Die Juu vuosi nyɔŋkɔraha die dɔ dɔdɔa a yaala wa dɔɔgaka ma, ta die pɔasa vuosi dɔ, “Sɔa daa wa dɔ beri?”

¹² Die vuosi pam die bie mi a pɔɔsa bala ɔ wɔa; batan die dɔ baarɔ dɔ, “U yiwo vuosɔnɔŋ”, batan dɔaŋ dɔ baarɔ dɔ, “Aayɔ, ɔ gaama vuosi mɔŋ.”

¹³ Ama ba wɔnyɔ die ka yuori balɔ ɔ wɔa dama die ba chɔga Juu vuosi nyɔŋkɔraha mɔŋ.

¹⁴ Die dɔɔgaka die tɔgɔ wa sɔnsɔŋ ta die Yisa dɔ ga Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpenkpɔkɔ ma a piili a daga vuosi Nɔmɔŋ wɔa.

15 Die Juu vuosi nyuŋkuraaha die dı wonna wa, die dı yi be mamachi, ba pıasa dı, “Laha daa wa gie dı yi a siba wıa dene ta ka ga tı siikusi?”

16 Yisa die dı yinŋi balı ba dı, “Wudieke n dagına wa ka yi n gban gban n dagıŋ, ama a nyıŋ wa Nmıŋ jigin, vuodieke dı tunna mıŋ wa.

17 Vuodieke mana dı yaalınana ı yi wudieke Nmıŋ dı yaalala nan dı siba dı wudieke n dagınana wa nyıŋ wa Nmıŋ jigin yaa n jigin.

18 Vuodieke dı balala ı gban gban ı dagıŋ mıa mıŋ dı ı ye bıruŋ a yi ı gban, ama vuodieke dı yaalala dı ı yi aŋ vuodieke dı tunna wa wa ye bıruŋ yiwo wusietien ta wıbıan dı wo ı ma.

19 Daa Mosisi die yına nı mıraha? Ama nı wınyı ka dı ha. Ta bıa nı mıa dı nı kuu mıŋ?”

20 Kpıkpaaku die dı yinŋi balı dı, “Fıruŋ yaa wa jımbıan fı ma. Mına mına ı kuu fı?”

21 Yisa die dı yinŋi balı ba dı, “Manıŋ n yiwo mamachi wıkpenkruŋ davıusıkuı daan, dı yi nı mamachi.

22 Ama Mosisi die yına nı nuan dı nı gobime nı ballıdembisi kolaha (Daa Mosisi die piiline ke, ama nı choŋkusuıba die piiline ke), nı ŋaan gobi be mıŋ davıusıkuı daraan.

23 Dı yi nı gobe Bıadembıŋ davıusıkuı daraan amı nı kaan chıusu Mosisi mıraha, bıa wıa nı ja sınyuruŋ aŋan mıŋ n gbaanna daa wa davıusıkuı daarı?

24 Nı daa daanı vuon dı sına dene ta dii wo ı sarıya, ama dii wo ı sarıya aŋan wudieke dı mına.”

Vuosisi die dı pıasınana tan yaa gamma Yisa ma dene

25 Jerusalemi vuosi batan die di baari di, “Daa daa wa gie ba mia di ba kuu wa?”

26 Ye, u bala yenj me ta vuon di ka bala wa wun. Di baan yi di nyunkuraha munnya mun di u yiwo Nmun Vuovarikun, Masia wa?

27 Ti sba daa wa di nyinna jigidieke; ama du yi ta Nmun Vuovarikun, Masia wa di ken ken, vuon kaan di sba jigidieke u nyinna.”

28 Die Yisa die di yene daga vuosisi Nmun jiamun juokpenkpuku ma wa, die u ken balu anan lokpui di, “Nunun nu yile di nu sba mun mun, ta bi yile di nu sba jigidieke n nyinna? Manun n ka ken giena anan n gban gban n yiko, ama vuodieke di tunna mun wa yiwo wusie tien. Nunun nu ka sba wa,

29 ama manun n sba wa mun, dama n nyun wa u jigin, wunun u tunna mun.”

30 Womi die ba mia di ba yigi wo, ama vuon die ka biagi yigi wo dama u yigin sanja die ye ka tugya.

31 Ama kpikpaaku sun vuosi pam die di yiwo yada, ta baari di, “Nmun vuovarikun Masia wa di ken ken, u nan tun mamachi wokpuma a tun daa wa gie di tunna naa?”

Die ba tunna gbigbarun di ba ga yigi Yisa dene

32 Die Farasisi vuosisi die di wun kpikpaaku di pusu a bala waha gie yaa gamma Yisa ma wa, die wa die banun anan ba kikaabitaba nyunkuraha die di tun Nmun jiamun juokpenkpuku gbigbarun batan di ba ga a yigi Yisa.

33 Yisa die dı baarı dı, “N nan dı bie nı jigin daraa ale ama ka kvan chaan n nan yinji ga vuodieke dı tonna mun wa jigin.

34 Nı nan dı dia a yaala mun ama nı kaan ye mun, dama jigidieke n bala n bemme wo nı kaan bıagı a ken mi.”

35 Juu vuosi nyınkuraha die dı pıasa tan dı, “Sıa v baa v ga ta tı kaan ye wo? U baa v ga wa Giriiki vuosi tıgtı diekemba Juu vuosisi dı benne wo a dagı Giriiki vuosisi?”

36 U baarı dı, ‘Nı nan dı dıdia a yaala mun ama nı kaan ye mun’, ta ‘Nı kaan bıagı ga jigidieke n bala n bemme wo’, wırtı gie chıan?”

Miivoli nyaan wıa

37 Die dıbgaka dakpatıkrı daraan die yiwo daakpın. Dınun daarı mi Yisa die dı hagı zie a balı anan lılkpın dı, “Vuodieke nın mana nyanyuule dı yalla, v ken n jigin a nyu.

38 Dama Nmın gbanıv baarı dı, ‘Vuodieke nın mana dı yine mun yada, miivoli nyaan nan dı paala a nyın v ma.’ ”

39 Yisa die balı wa naa yaa gamma Nmın Halıkasıka ma, Haalın dieke vuodiekemba dı yine wo yada dı bala ba ken ye wo. Die sanıka mi ta Nmın ye ka yı vuosi Halıkasıka mi, dama sanıa mi ta v ye ka kotı Yisa nmınsikpen.

Vuosisi puole wıa

40 Die daadamba pam die dı wın v bala die wo ta baarı dı, “Daa wa gie sen yiwo Nmın naazva wusie.”

41 Ta batan dı baarı dı, “U yiwo Nmın Vuovarıkrı Masia wa.” Ama batan dıan dı

baari di, “N̄m̄ūn Vuov̄bar̄ik̄ur̄i Masia wa kaan nyūn Galili me.

⁴² N̄m̄ūn gban̄ku daḡiya di Masia baa v̄ yiwo naan̄ Davidi haaḡūn ta ba nan m̄ur̄i wa Betilehemi ma t̄īḡi dieke die Davidi di benne.”

⁴³ Naa w̄ia vuosisi die di puo yaa gamma Yisa ma.

⁴⁴ Die batan̄ di yaala ba yigi wo ama vuon̄ die ka gb̄i wa.

Juu vuosi nyūnk̄ura die di kana ka yi Yisa yada dene

⁴⁵ Die gb̄igbar̄it̄iba die di yin̄ji ga k̄ikaabit̄iba nyūnk̄uraha an̄an̄ Farasisi vuosisi jigin̄, die ba piast̄ ba di, “B̄ia yine n̄i ka yaa wa a ken̄?”

⁴⁶ Gb̄igbar̄it̄iba di yin̄ji bal̄i ba di, “Vuon̄ ye ka bal̄i w̄ia s̄iba daa wa di bala die wo.”

⁴⁷ Farasisi vuosisi di piast̄ ba di, “U gaan̄ n̄i gban̄ m̄ūn yaa?”

⁴⁸ N̄i ye ye ta nyūnk̄uraha w̄onȳi yaa Farasisi vuon̄ yi wo yada?

⁴⁹ K̄rik̄paakū gie di kana ka s̄iba N̄m̄ūn m̄iraha w̄ia, N̄m̄ūn nan ch̄us̄i ba.”

⁵⁰ Nikodimosi die yiwo Farasisi vuosi w̄onȳi, die v̄ yiwo vuodieke di wolinne a ga Yisa jigin̄. Die v̄ bal̄i ba di,

⁵¹ “T̄i m̄iraha ka yi sien̄ di t̄i dii vuon̄ sar̄iya a baari v̄ ch̄us̄iya ta ye ka w̄on̄ wa ta ye wudieke v̄ yine.”

⁵² Die ba yin̄ji piast̄ wa di, “F̄u gban̄ nyūn wa Galili yaa? Karūn̄ N̄m̄ūn gban̄ku ta nan ye di N̄m̄ūn naaz̄ba ye ka nyūn Galili t̄ūngban̄ ma.”

8

Hogv daakpannagirov wonyi wia

¹ ((Womi vuonj mana die dɪ ga tiginj, ama Yisa die dɪ juəl ga Olivisi Tuɪɪ kunkogiri me.

² Die ka sukuleelinj die v yinjɪ ga Ŋmɪj jɪamɪj juokpenkpɪkɪ ma. Die vuosi pam die dɪ taan a gilinj wo, die v suɪj kalɪ a piilɪ a daga ba.

³ Die mɪraha dɪdagɪɪba batanjanjan Farasisi vuosisi batanjan die dɪ yaa hogv wonyɪ die dɪ dɜagɪna anjan dembinj dieke dɪ kana ka yi v chɜɪv a kenjuu ta vaa v zie ba mana niŋŋa.

⁴ Ta die balɪ a yɪ Yisa dɪ, “Dɪdagɪɪv, tɪ yigi wo hogv wa gie ta v dɜa anjan dembinj dieke dɪ kana ka yi v chɜɪv.

⁵ Tɪ mɪraha suɪj Mosisi die baari dɪ hogv wa mi chanchaanj mɜ ba taa wa anjan tana a kuv mɪj, ta funɪj, lala fu balɪ?”

⁶ Die ba balɪ wa naa dɪ ba ye v nan balɪ wɜbɪanj anjan ba galɪj wa. Ama Yisa die dɪ suɪj a zɜɪɪ a nagi v nuubinjan maaga wia tɪŋbanjan.

⁷ Die ba ye a piasa Yisa wia yaa gamma hogv wa ma. Womi Yisa die dɪ hagi zie a baari dɪ, “Vuodieke dɪ yene ka yi bɪanj, die vuoke wolinjan a nagi tanjan a taa wa.”

⁸ Ta die a bɪ suɪj zɜɪɪ a maaga tɪŋbanjan.

⁹ Die ba wonna balɪkɜ naa wa, die ba mana die dɪ nyɪj mi wonyɪ wonyɪ, nyɪjkoraha die wolinne nyɪj, ta die va Yisa ta hogv wa die dɪ ye zie mi.

¹⁰ Yisa die dɪ hagi zie a piast hogv wa dɪ, “Ba bie sɪa? Vuonjan ka tɪalɪya dɪ v balɪ a chɜɪsɪ fu?”

11 U yin̄ji baari di, “Jakub̄u, vuon̄ ka t̄aliya.” Ta Yisa die di baari di, “N gban̄ n kaan̄ bal̄i a ch̄us̄i f̄u, gamma ama da bi yi bian̄ b̄ibra.”)

Yisa di yine t̄ingban̄ka chaan̄j dene

12 Yisa die di bal̄i a yi vuosisi b̄ibra di, “Man̄j n yiwo t̄ingban̄ka gie vuosi chaan̄j, ta vuodieke mana di d̄ina n k̄uan̄ nan di yaa chaan̄j dieke di chaana v̄ berin̄, ta v̄ kaan̄ di dia m̄ia l̄um̄j ma.”

13 Ta Farasisi vuosisi die di bal̄i a yi wa di, “F̄u nyuna ma f̄u balala yaa gamma f̄u ma, ta wudieke f̄u balala wa di yi yori.”

14 Yisa die di yin̄ji bal̄i ba di, “D̄u yi man̄j bala yaa gamma n ma, ama wudieke n bala wa yiwo wusie, dama n s̄iba jigidieke n nyunna ken̄ m̄j ta bi s̄iba jigidieke n ganana. Ama n̄un̄j n̄i ka s̄iba jigidieke n nyunna an̄an̄ jigidieke n ganana.

15 N̄un̄j n̄i die vuon̄ sariya yaa gamma vuota ch̄vara di sina dene, ama man̄j n ka die vuon̄ sariya.

16 D̄u yi man̄j ken̄ baa n dii vuon̄ sariya, n nan dii v̄ sariya an̄an̄ wusie, dama n ka die sariya n nyuna ma ama n Ch̄va vuodieke di tonna m̄j wa bie n jigin̄.

17 D̄u maaḡiya n̄i m̄ira s̄on̄ di d̄u yi vuosi bale di dii siara ta bal̄i w̄bal̄um̄j wudieke ba bala wa yiwo wusie.

18 Man̄j n bala yaa gamma n ma, ta n Ch̄va vuodieke di tonna m̄j d̄ian̄ di bala yaa gamma n ma.”

19 Die ba piast̄ wa di, “F̄u Ch̄va wa bie sia?”

Ta Yisa die dı yinji balı ba dı, “Nı senj ka siba mıj yaa n Chua wa. Du yi nı tıj siba mıj nı tıj nan dı siba v Chua gbanj.”

²⁰ Yisa die balı wa wıaha gie mana sanja dieke v dagınana vuosisi Nmıj jıamıj juokpenkpıku ma jigidieke Nmıj piini adaka dı benne wo; ama vuoj die ka yigi wo, dama v yigin sanja die ye ka tugıya.

Nı kaanj bıagı a ga jigidieke n ganana

²¹ Yisa die dı bı a balı ba dı, “Manıj n nan ga, ta nı nan dı dıa a yaala mıj ama nı kaanj ye mıj, ta nan keñ kpi ananj nı wubıatı. Nı kaanj bıagı ga jigidieke n ganana.”

²² Die wıa Juu vuosi nyınkıraha die dı pıasa tanj dı, “U baarı dı, ‘Nı kaanj bıagı a ga jigidieke n ganana wa.’ U yaala v kuu wa v gbanj yaa?”

²³ Yisa die dı bı bala gutı dı, “Nııj nı yiwo tıjgbanjka gie sutı, ama manıj n yiwo arızanna sutı. Nııj nı nyıj wa tıjgbanjka gie me, ama manıj n ka nyıj tıjgbanjka gie me.

²⁴ Die wıa manj balı nı dı nı nan kpi ananj nı tontumbıatı. Ta dı yi nı ka yi mıj yada dı n yiwo vuodieke n yine wo nı senj kpi ananj nı tontumbıatı mıj.”

²⁵ Die ba pıası wa dı, “Manıa yine fı?”

Yisa die dı yinji balı ba dı, “N yiwo vuodieke n balala nı a nyıj piiliku me dı n yiye wo.

²⁶ Wıa pam benne manj tıj nan balı a chııı nı; ama vuodieke dı tıına mıj wa yiwo wıııetıej ta manıj n bala dıııa ka gie vuosi wıııııe n wııına a nyııa v jıgıjı.”

27 Ama vuosisi die ka sɪba dɪ ɔ bala ba yaa gamma ɔ Chɔɔŋ Nɪmɪŋ wɪa.

28 Die wɪa Yisa die dɪ balɪ ba dɪ, “Sanŋa dieke nɪ keŋ kɔtɪ manɪŋ Vuota Bɔa ŋmɪŋsikpeŋ, sanŋa mi nɪ nan mɪŋŋɪ dɪ n yiwo vuodieke n yine, ta sɪba dɪ n ka yie wɪŋ aŋaŋ n gbaŋ gbaŋ n yiko, ama n bala wudieke n Chɔa dɪ dagɪna mɪŋ dɪ n balɪ wa mɪŋ.

29 Wɔnɪŋ vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa bie n jigɪŋ. Ʋ ka va mɪŋ dama n yie wudieke dɪ nannana ɔ sɔŋ sanŋa mana mɪŋ.”

30 Vuosi pam die dɪ wɔŋ ɔ balala wɪaha gie wo, ta yi wo yada.

Wusieke nan gbatɪ nɪ taan

31 Die Yisa die dɪ balɪ yi Juu vuodiekemba dɪ yine wo yada dɪ, “Dɪ yi nɪ dɪ n dagɪkɔ, nɪ sen yiwo n kɔaŋandɪsɪŋŋ;

32 ta nɪ nan dɪ sɪba wusieke ta wusieke nan gbatɪ nɪ taan.”

33 Die ba yɪŋŋɪ balɪ wa dɪ, “Tɪnɪŋ tɪ yiwo Abarahami haagɪsɪ ta ye ka yi vuon yɔŋɪsɪ. Laha fɔ bala dɪ, “Tɪ nan ye gbatɪtaanɪŋ?” ”

34 Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Wusie maŋ bala nɪ, vuodieke nɪŋ mana dɪ yinene bɪaŋ yiwo bɪaŋ yɔmɔ.

35 Yɔmɔ nɪŋ ka gɔtɪ ɔ tien den me, ama tigin bɔa nɪŋ gɔtɪ wa den me yaa gamma haahuu.

36 Dɪ yi manɪŋ Nɪmɪŋ Bɔa wa dɪ gbatɪ nɪ a taan, nɪ nan sen ye gbatɪtaanɪŋ.

37 N sɪba dɪ nɪ yiwo Abarahami haagɪsɪ, ama nɪ mɪa dɪ nɪ kɔs mɪŋ mɪŋ, dama nɪ ka yaala nɪ tuo n dagɪkɔ.

38 Manuŋ n bala wudieke n Chwa dɪ dagɪna muŋ muŋ, ama nuŋuŋ nɪ yie wudieke nɪ chɔɔŋ dɪ bala nɪ.”

39 Ba yinŋi balɪ wa dɪ, “Tɪ chɔɔŋ yiwo Abarahami.”

Ta Yisa die dɪ yinŋi balɪ ba dɪ, “Du yi nɪ seŋ yi Abarahami ballɪ nɪ nan dɪ yie wudiekemba die ɔ yine wo muŋ.

40 Ama nɪ yaala nɪ kɔɔ muŋ muŋ n balala nɪ wusie dieke Nmuŋ dɪ nagɪna a yɪ muŋ wa muŋ. Abarahami nuŋ die ka yɪ wuŋ sɪba naa.

41 Nɪ yie wudieke gban gban nɪ chɔɔŋ dɪ yinene wo.”

Die ba yinŋi balɪ wa dɪ, “Nmuŋ gban gban yine tɪ chɔɔŋ dieke nyɪna ma tɪ yalla, ta tɪ yɪ ɔ ballɪ wusie.”

42 Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Nmuŋ dɪ tuŋ seŋ yɪ nɪ chɔɔŋ nɪ nan dɪ cho muŋ, dama n nyuŋ wa Nmuŋ jigɪŋ ta wa bie gie lele wo gie. N ka keŋye aŋaŋ n gban gban haɣuŋ ama wɔnuŋ ɔ tunna muŋ.

43 Bia wɪa nɪ ka sɪba wudieke n balala wa chɪaŋ? Dɪ yiwo nɪ kana ka biagɪ wɔmma wudieke n balala wa muŋ.

44 Nuŋuŋ nɪ yiwo nɪ chɔɔŋ, Sitaani ballɪ ta yaala nɪ yime nɪ chɔɔŋ wa choti. Piiliku me wo die ɔ yiwo vuokɔɔɔɔ, ta bɪ wo wusie, dama wusie wo ɔ ma halɪ bita gban. U keŋ chɪba ŋmɪnchɪbɪsɪ ka ŋaŋ yiwo ɔ tɔntɔŋkɔɔra, dama ɔ yiwo ŋmɪnchɪbɪtɪeŋ, ta ŋmɪnchɪbɪsɪ mana nyuŋ wa ɔ jigɪŋ.

45 N balala nɪ wusieke wɪa, die wɪa nɪ ka yɪ n balɪkɔ yada wa.

46 Ni jabɩa baanɩ bɩagɩ dagɩ n wɔbɩanɩ? Du yi manɩ bala wusie, bɩa wɩa ni ka yi munɩ yada?

47 Vuodieke dɩ nyɩnna Nɩmunɩ jigɩnɩ wɔmma Nɩmunɩ wɔbalɩka munɩ; ama nɩnɩnɩ nɩnɩ ni ka nyɩnɩ Nɩmunɩ jigɩnɩ, die wɩa ni zeti dɩ ni wɔn wa.”

Yaa gamma Yisa anan Abarahami wɩa

48 Die Juu vuosi die dɩ yɩnɩni balɩ Yisa dɩ, “Tɩ ka yaa wusie tɩ bala dɩ yiwo Samaria vuonɩ ta jumbɩanɩ dɩ yallɩ fɔ wa?”

49 Yisa die dɩ yɩnɩni a balɩ ba dɩ, “Jumbɩanɩ ka yallɩ munɩ. Manɩnɩ n yɩ wa n Chɩa Nɩmunɩ jɩlɩma ta nɩnɩnɩ ni daansa munɩ yɔrɩ.

50 Manɩnɩ n ka yaala bɩrɩnɩ a yɩa n gbanɩ. Ama Nɩmunɩ yaalala ka yɩa munɩ, ta ɔ bɩ yi wusie sarɩyadiiru.

51 Wusie manɩ bala ni, vuodieke mana dɩ dɩna n wɩaha kaanɩ wɔn kpi.”

52 Ta Juu vuosisi die dɩ balɩ a yɩ wa dɩ, “Lele tɩ wa sɩba a baarɩ dɩ jumbɩanɩ yalla fɔ. Abarahami die kpiye munɩ, ta Nɩmunɩ naazɔalɩba dɩanɩ die dɩ kpi, ama baarɩ dɩ, ‘Vuodieke nɩnɩ mana dɩ dɩna n wɩaha kaanɩ wɔn kpi.’

53 Tɩ chɔɔnɩ Abarahami die kpiye munɩ, tɩ yaa tama dɩ ka yile dɩ tɩanɩ Abarahami munɩ? Nɩmunɩ naazɔalɩba gbanɩ die kpiye munɩ. Mɩnɩa fɔ yile dɩ yiye?”

54 Yisa die dɩ yɩnɩni a balɩ ba dɩ, “Manɩ tɩnɩ bɩra n gbanɩ, n bɩrɩkɔ nan yi yɔrɩ. Ama vuodieke dɩ bɩrɩnana munɩ yiwo n Chɩa, vuodieke gbanɩ gbanɩ ni bala dɩ ɔ yiwo ni Nɩmunɩnɩ.

55 Nɩnɩnɩ ni ye ka sɩba wa, ama manɩnɩ n sɩba wa munɩ. Du yi manɩ baarɩ dɩ n ka sɩba wa, n nan

biruj ħmunchibitien siba nuuj. Ama n siba wa muj ta di u waha.

⁵⁶ Ni choon Abarahami die yaa sogifaluj pam, u bala u ye sanja dieke n bala n ken tujbanjka gie me wo; die u sen ye ke muj, ta u suj die di falu."

⁵⁷ Juu vuosisi die di balu a yu wa di, "Ye ka tugu bina banju-nu, lala fu yi ye Abarahami?"

⁵⁸ Yisa die di yijji balu ba di, "Wusie man bala nu, ba kenne mira Abarahami wa, ta n won beri muj."

⁵⁹ Die wia, ba nagi tana di ba taa wa, ama Yisa die loburu u gban ta nyuj Nmuj jamuj juokpenkpuku ma.

9

Yisa die di yuorine daa wonyi ba mirina wa yu nine dene

¹ Yisa die di chunnana a gara wa die u ye daa wonyi ba mirina wa ta u yi yu.

² U kvanandu-siba die di piasu wa di, "Didaguru, muna tuntumbiatu wia ba miru daa wa ta u yi yu? Wunu yaa u choon anan u nuj."

³ Yisa die di yijji a balu ba di, "Daa wonuj yaa u choon anan u nuj bian taasina u yusu. U yujya muj di n vaa u nine yuori amu vuosi ye Nmuj tunkpuma.

⁴ Yun di yene ka sibiye naa, tu mu tu tumma vuodieke di tunna muj wa tumma; dama yun di ken sibi vuon kaan biagi a tun.

⁵ N yene bie tujbanjka gie me nuj, n yine ka vuosi chaanuj."

6 Yisa dɪ bala naa kvaŋ chaan, die v tɪrɪ nɪntɔbɪtɪ a yi tantɪ ma, a bɔɔlɪbɔ a nagɪ tɪrɪgɪ daa wa nine,

7 ta balɪ a yɪ wa dɪ, “Gamma a ga nɪtɪ fu nine Siloami gbagɪrɪ ma.” (Siloami chɪaŋ yine “Tɔŋya”.) Die wɪa daa wa die dɪ ga, a ga nɪtɪ v nine ta yese, ta viiri kuli tigiŋ.

8 Die v jɔjɔrɔtaŋ aŋaŋ vuodiekemba die dɪ wone a ye wo ta v jɔɔsa wa die dɪ pɪasa taŋ dɪ, “Daa daa wa gie ŋaana a kala gie a jɔɔsa wa?”

9 Bataŋ die dɪ baarɪ dɪ, “U wondene” Ama bataŋ dɪ baarɪ dɪ, “Aayɪ daa v wondie, v ta nɪasɪ wa mɪŋ.”

Die daa wa gbaŋ gbaŋ dɪ baarɪ dɪ, “Manɪŋ n yine daa wa mi.”

10 Die ba pɪasɪ wa dɪ, “Lalɪa fu yi ta fu ninehe dɪ yuori?”

11 U yiŋŋi a balɪ ba dɪ, “Daa dieke saan dɪ dine Yisa wa bɔɔlɪna tantɪ a nagɪ a tɪrɪgɪ n ninehe, ta balɪ dɪ, ‘Gamma Siloami gbagɪrɪ ma a nɪtɪ fu nine.’ Die wɪa die maŋ ga, n dene nɪtɪ a kpatɪ wa maŋ bɪagɪ a yese.”

12 Die ba pɪasɪ wa dɪ, “Sɪa v beri?”

U yiŋŋi a balɪ ba dɪ, “N ka sɪba.”

Farasisi vuosi die dɪ pɪasɪna daa yɪ wa wɔpɪasɪka yaa gamma v gbaamɪŋ wɪa dene

13 Die wɪa die ba nagɪ daa wa ga Farasisi vuosisi jigiŋ.

14 Daa dieke die Yisa die dɪ bɔɔlɪ tantɪ a yuori daa wa ninehe die yiwo davɔɔsɪkɪrɪ daraan.

15 Ta Farasisi vuosisi die dɪ bɪ pɪasɪ daa wa ɔ ninehe dɪ yuorine dene. Ʋ balɪ ba dɪ, “Ʋ buɔlɪ wa tantɪ a tɪrɪgɪ n nine, maŋ nɪtɪ ha ta yese.”

16 Farasisi vuosisi batanɔ dɪ baarɪ dɪ, “Yisa wa ka nyɔŋ Nɔmɔŋ jiginɔ, dama ɔ ka dɪ davɔɔsɪkɪrɪ daarɪ mɪraha.”

Ama ba batanɔ dɪ baarɪ dɪ, “Lalɪ tɔntɔmbɪatɪ tienɔ dɪ baanɔ bɪagɪ tɔŋ mamachi wɔkpɪka gie?” Die wɪa die ba nɪga nɪnhagɪrɔŋ aŋanɔ tanɔ.

17 Die ba bɪ pɪasɪ daa wa dɪ, “Daa dieke dɪ yuorine fɔ ninehe, bɪa fɔ yile yaa gamma ɔ ma?”

Daa wa dɪ yinɔŋi balɪ dɪ, “Ʋ yiwo Nɔmɔŋ naazɔa.”

18 Die Juu vuosi nyɔŋkɔraha die ye ka yi yada dɪ die ɔ yiwo yɪ ama ta wa yese lele. Die wɪa die ba wa daa wa chɔɔŋ wa aŋanɔ ɔ nunɔ a kenɔ,

19 a pɪasɪ ba dɪ, “Nɪ bɔa wa wɔnna? Wɔnɔŋ nɪ baarɪ dɪ nɪ mɪrɪ wa ta ɔ yɔŋya wa? Ta lalɪ ɔ bɪagɪ yese lele?”

20 Ʋ chɔɔŋ aŋanɔ ɔ nunɔ dɪ yinɔŋi balɪ dɪ, “Tɪ sɪba a baarɪ dɪ ɔ yiwo tɪ bɔa, ta sɪba dɪ tɪ mɪrɪ wa ta ɔ yɔŋya mɔŋ.

21 Ama tɪ ka sɪba wudieke dɪ yine ɔ bɪagɪ yese lele, ta ka bɪ sɪba vuodieke dɪ yuorine ɔ ninehe. Nɪ pɪasɪ wa dama ɔ ka yi buabinɔ, ɔ nan bɪagɪ balɪ yɪ ɔ gbanɔ.”

22 Die ɔ chɔɔŋ aŋanɔ ɔ nunɔ wo die balɪ wa naa, dama die ba chɪga Juu vuosi nyɔŋkɔraha ŋmaamɔŋ, dama die ba wɔŋ sanɔ mɔŋ dɪ vuodieke nɔŋ mana dɪ balala dɪ Yisa yine Nɔmɔŋ Vuɔɔvɔarɪkɪrɪ Masia wa, ba nan vɔarɪ wa a nyɔŋ ba Nɔmɔŋ jɪamɔŋ juoku me.

23 Die wɔa ba balɩ dɩ, “U ka yi buabin, nɩ piastɩ wa.”

24 Die ba wa daa dieke nine dɩ yuorine wo ka bule me a balɩ wa dɩ, “Hɩɩ Nɩmɩŋ nɩŋŋa dɩ baa fu balɩ wa wusie. Tɩ sɩba a baarɩ Yisa yiwo tɩntɩmbiatɩ tienj.”

25 Daa wa die dɩ yinŋi a balɩ ba dɩ, “Manɩŋ n ka sɩba dɩ ɔ yiwo tɩntɩmbiatɩ tienj yaa ɔ ka yiye. Ama wɔbalɩŋ dieke n sɩbɩna yine die n yiwo yɩ, ama lele n yese mɩŋ.”

26 Ba bɩ piastɩ wa dɩ, “Laha ɔ yi ta yuori fu ninehe?”

27 U yinŋi balɩ ba dɩ, “N wɔŋ balɩ nɩ mɩŋ ta nɩ ka wɔmma. Bia nɩ yaala n bɩ balɩ nɩ bɩbra? Nɩ gbanj nɩ yaala nɩ bɩrɩŋ wa ɔ kɔaŋandɩsɩrɩŋ yaa?”

28 Die ba wa zɩa wa ta baarɩ dɩ, “Fɔnɩŋ yiwo vuoke me kɔaŋandɩsɩrɩɔ, ama tɩnɩŋ tɩ yiwo Mosisi kɔaŋandɩsɩrɩŋ.

29 Tɩnɩŋ tɩ sɩba a baarɩ dɩ Nɩmɩŋ die balɩ wa wɔa a yɩ Mosisi, ama vuoke gie nɩŋ ta ka wɔŋ sɩba jigidieke ɔ nyɩnna.”

30 Daa wa dɩ yinŋi balɩ dɩ, “Bɩa mamachi wɩŋ wɔnna! Nɩ ka sɩba ɔ nyɩnna jigidieke, ama wɔnɩŋ ɔ yuorine n ninehe mɩŋ!

31 Tɩ sɩba a baarɩ Nɩmɩŋ ka wɔmma tɩntɩmbiatɩ tielinj jɔsɩŋ; ama ɔ wɔmma yɩa vuodieke dɩ jianna wa ta yie wudiekemba ɔ yaalɩnana mɩŋ.

32 A nyɩŋ dɔnɩa piiliku me, tɩ ye ka wɔŋ dɩ vuonj yuori vuodieke ba mɩrɩna wa ta ɔ yi yɩ nine.

33 Du yi daa wa gie di ka nyuŋ Nmuŋ jigin, u tuŋ kaan biagi a yi wuŋ.”

34 Die ba yiŋŋi balu wa di, “Fuŋuŋ ba muru fu muŋ aŋaŋ biaŋ, muna yine fu, fu yaala fu dagu ti?” Ta die yagu wa a nyuŋ Nmuŋ jamuŋ juoku me.

Ninyuorin wia

35 Yisa die di wuŋ di ba yagu wa daa wa a nyuŋ Nmuŋ jamuŋ juoku me, die u yaalu u jigin a ye wo, a piastu wa di, “Yi Vuota Bua yada muŋ?”

36 Daa wa die di yiŋŋi a piastu wa di, “Jakubu, muna yine Vuota Bua wa? Dagu muŋ amu n nan yi wo yada.”

37 Yisa die di yiŋŋi balu wa di, “Fuŋuŋ wuŋ ye wo muŋ, ta u yine vuodieke di balala wia aŋaŋ fu leleke giena.”

38 Daa wa di baaru di, “N Yomutien n yi fu yada muŋ.” Ta die suŋ gbirigi Yisa nuŋa.

39 Yisa die di baaru di, “Manuŋ n keŋ wo tɔŋbaŋka gie me di n dii vuota saruya, amu vuodiekemba di yuŋna wa nan di yese ta vuodiekemba diaŋ di yesinene wo nan yuŋ.”

40 Die Farasisi vuosi batan die di benne mi wo ta wuŋ wudieke u bala wa die di piastu wa di, “Ti gban ti yuŋya muŋ?”

41 Yisa die di baaru di, “Du yi nu tuŋ wo ninyuorin, nu tuŋ kaan di yaa biaŋ, ama nu bala di nu yaa ninyuoriku nuŋ, nu yaa biaŋ.”

10

Yiyagiru nandaguru wia

¹ Yisa die dɪ bɪ balɪ ba dɪ, “Wusie manɪ bala nɪ, vuodieke nɪn dɪ kana ka daagɪ yiise juoku sanɔarɪ a juu ama ta daagɪ panɪ a juu yiwo gaarɔ ananɪ gbɪgbatɪrɔ.

² Ama vuodieke dɪ daaginana sanɔarɪ a juo wo yiwo yiisehe yiyagɪrɔ.

³ Sanɔagbarɪtɔ wa njanɪ yuori wo sanɔarɪ a yɪ wa anɪ ɔ juu, ta ɔ wa ɔ gbanɪ gbanɪ ɔ yiisehe saara ba njanɪ wɔmma ɔ lolɪn ta ɔ yaa ba nyɪna.

⁴ Ʋ kenɪ yaa ha a kenɪ nyɪn, ɔ njanɪ dɪ wa a nɪnɪnɪ ta yiisehe dɪ dɪ ɔ kvanɪ, dama a sɪba ɔ lolɪn mɪnɪ.

⁵ Ama a kaanɪ wɔnɪ a dɪ chaanɔ kvanɪ, a nan chɪgɪ ta va wa, dama a ka sɪba ɔ lolɪn.”

⁶ Yisa die taanɪ ba nandagɪrɪ gie ama die ba ka sɪba wudieke ɔ balala ba wa chɪanɪ.

Yisa yine Yiyagɪrɔ vɪnɪnɪ

⁷ Die wɪa Yisa dɪ bɪ bala ba dɪ, “Wusie manɪ bala nɪ, manɪn n yine yiisehe juoku sanɔanɪ.

⁸ Vuodiekemba mana die dɪ wolinne a kenɪ n ma wa yiwo gaarɪnɪ ananɪ gbɪgbatɪrɪnɪ, ta yiisehe dɪ ka wɔnɪ a yɪ ba.

⁹ Manɪn n yine sanɔarɪ, vuodieke nɪn mana dɪ daagina n ma a juu nan ye gbatɪtanɪnɪ. Ʋ nan kenɪ juu ta nyɪna, ta yese nyindiike vɪna.

¹⁰ Gaarɔ nɪn kenye dɪ ɔ kenɪ gaarɪ yiisehe, ta kɔsɪ ha, ta bɪ chɔsɪ ha. Manɪn, n kenye mɪnɪ dɪ a ye miivoli dieke dɪ yine miivoli wusie ke.

¹¹ “Manɪn n yiwo yiyagɪrɪvɪnɔ, ta yiyagɪrɪvɪnɔ kpinene ɔ yiise wɪa.

¹² Ama vuodieke nɪn dɪ yaginana yiise ligire wɪa, ta ka yɪ yiyagɪrɔ wusie, ta ka bɪ sɪ yiisehe

mun, du yi v ken ye gbaanchun di kien sanja dieke, sie v chigi ta vaa yiisehe; ta gbaanchuru ken yigi he ta yiise tialikaha chigi jaasi.

13 U naan chiga dama v yaga yiisehe ligire wa, ta v бага wo yiisehe me.

14-15 Manu n yiwo yiyaguruvunv; Siba n Chua Nmun di siba mun, ta n gban man siba wa die wo, die gban gban di su, n siba n yiise, ta yiisehe dan di siba mun, ta man yi siri di n kpi a wa.

16 N yaa yiise atan, ama hanu a wo yiise juoku gie me. Sie n yaa a dan a ken, ta a nan tuo n nuan, ta a mana buru yiise buuri balun, ta yaa yiyagubalun.

17 “N Chua Nmun cho mun mun dama n yi siri di n kpi, ta ka kvan chaan n bi ye miivoli.

18 Vuon wori a nan biagi vvaru n miivoli, ntaala n yi wa sien. N yaa yiko a nan biagi nagi yi, ta bi yaa yiko a nan biagi ken n musi ma. Naa n Chua die di bal mun di n yi.”

19 Die v wubalikaha gie die di yi Juu vuosisi di bi puo bira.

20 Ba pam die di baaru di, “Jumbian yalla wa ta v juo yunyaati. Bia wa ni wamma wa?”

21 Ama batan die di baaru di, “Vuodieke jumbian di yalla kaan biagi bal wa siba naa. Lala vuodieke jumbian di yalla di nan biagi a yuori yusi nine?”

Juu vuosi die di zetine Yisa dene

22 Die sanja di tugi di ba dii ba duuga dieke ba naana bura Nmun ba jamu juokpenkpuke wa wa. Duuga ka die dii wo Jerusalemi ma. Sanja mi die yiwo tafaan

23 ta Yisa die dɪ dɪ dɪa lɪfaaŋ dieke ba wasɪnana Solomoni lɪfaaka, dɪ benne Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juokpenkpɪkɪ ma wa.

24 Vuosisi die dɪ taan a gilɪŋ wo ta pɪasɪ wa dɪ, “Fɔnɪŋ yaala tɪ chɪstɪ mɪŋ a ga tɔgɪ wa saŋŋa bɪa? Balɪ tɪ wusie: Fɔ yine Nɪmɪŋ Vuovbarɪkɪrɪ Masia wa?”

25 Yisa die dɪ yɪŋŋi a balɪ ba dɪ, “N wɔŋ balɪ nɪ mɪŋ, ama nɪ ka yɪ mɪŋ yada. Tɔŋ diekemba n tɔnnana wa aŋaŋ n Chɜa Nɪmɪŋ yikoke, dagɪnana vuodieke n yine.

26 Ama nɪ ka yɪ yada dama nɪ ka yɪ n yɪise.

27 N yɪisehe wɔmma n lɔlɪŋ; ta maŋ sɪba ha ta a dɪ n kɔaŋ.

28 Manɪŋ n yɪa ha miivoli dieke dɪ wone kpatɪŋ, ta a kaan wɔŋ kpi; ta vuon dɪ kaan bɪagɪ a gbatɪ ha a nyɪŋ n jɪŋŋɪ.

29 N Chɜa Nɪmɪŋ nagɪna ha a yɪ n nuusi me, ta wɔnɪŋ ɔ tɪaŋ vuon mana mɪŋ. Die wɪa vuon wori a baan bɪagɪ a gbatɪ ha a nyɪŋ n Chɜa wa nuusi me

30 Manɪŋ aŋaŋ n Chɜa Nɪmɪŋ yiwo jabalɪmɪŋ.”

31 Womi Juu vuosisi die dɪ bɪ nagɪ tana dɪ ba taa wa,

32 ama Yisa die dɪ balɪ ba dɪ, “Manɪŋ n yɪ wo wɔvɪna dieke n Chɜa Nɪmɪŋ dɪ nagɪna a yɪ mɪŋ dɪ n yɪ pam nɪ jɪŋŋɪ, a jabɪa wɪa nɪ yaala nɪ taa mɪŋ tana?”

33 Ta ba yɪŋŋi a balɪ wa dɪ, “Tɪ ka baa tɪ taa fɔ tana aŋaŋ fɔ yinene wɔvɪnaha wɪa, ama fɔ nagɪna fɔ gban a magɪsa Nɪmɪŋ wɪa. Fɔnɪŋ ko yiwo vuota, ama ta mɪa dɪ fɔ nagɪ fɔ gban a bɪrɪŋ Nɪmɪŋ.”

³⁴ Yisa die dı yinji a balı ba dı, “Dı maagıya nı gbanj gbanj nı mıra dieke dı benne Nmunj gbanjku sunj wa dı, wɔnunj Nmunj die baarı dı, ‘Sarıya diiribe yiwo n ballı’,

³⁵ ta tı siba a baarı wudieke Nmunj gbanjku dı bala wa yiwo wusie yaa gamma haahuu; ta wɔnunj Nmunj dı wasa vuodiekemba ɔ nagına ɔ wıaha a yı wa ɔ ballı.

³⁶ Manunj nıj, n Chua Nmunj vɔarına mıj a tıj mıj tıngbanjka gie me. Ta lala nı nan bıagı a baarı dı n zıa Nmunj ananj n balala dı n yiwo Nmunj Bua wa?

³⁷ Die nıj nı da yi mıj yada dı yi manj ka tuma n Chua Nmunj tɔmaha.

³⁸ Ama dı yi manj tɔmaha ta nı ka yi mıj yada, nı tıj mı nı yiwo n tɔmaha yada amɔ nı nan dı siba dı n Chua Nmunj bie n ma ta n dıanj manj bie ɔ ma.”

³⁹ Die ba bı mıa dı ba yigi wo, ama die ɔ bıa ta vaa ba,

⁴⁰ ta die bı garıı Joodani mıgırı a ga jigidieke Joon die dı sınana vuosi Nmunj nyaabu ta die bie mi.

⁴¹ Vuosi pam die dı keıj ɔ jiginj a bala yıa tamba dı, “Joon die ka yi mamachi wɔkrıma ama wudieke mana ɔ bala yaa gamma daa wa gie ma die yi wusie.”

⁴² Die mi vuosi pam die dı yi wo yada.

11

Lazurusi kunj wıa

¹ Die daa wonyi saan die dine Lazurusi ta v bie Betani ma, ta die di ken ybagi. Betani die yiwo tuj dieke Meri anan v numbua Maata di benne.

² Meri wa gie die yine vuodieke die di sitine tulaarika a yi ti Yomutien nagisi ma wa ta chitbu anan v sikpen zoosisi; die di yiwo v numbua Lazurusi die di yaguna wa.

³ Die v tamba Meri anan Maata die di tun balu Yisa di, "Ti Yomutien, fu zua dieke fu faasina a cho wo ybagi muj."

⁴ Yisa die di wonna naa wa, v balu a yi v kvanandusiriba di, "Yugubu gie ka baa ka yi Lazurusi miivoli kpatuj, ama di yiwo wudieke vuosi di nan biri Nmuj saan ka wia, ta bi biri manuj Nmuj Bua saan."

⁵ Yisa die cho wo Maata anan v numballu Meri anan Lazurusi muj,

⁶ ama die v wonna tuntunku di Lazurusi ybagi wa, die v wari a bie jigidieke die v benne wo damsuma ale.

⁷ Ta die ken a balu a yi v kvanandusiriba di, "Nu vaa ti yinji ga Judia."

⁸ U kvanandusiriba die di baari di, "Didaguru, daraa ale ka gie, mi vuosi die yaala ba taa fu anan tana a kuv muj, bia wia fu bi yaala fu ga mi?"

⁹ Yisa die di yinji a balu ba di, "Chaanuj njan beri muj a nyuj sukuj a tugi jujmuj. Du yi vuoj di chuj nmuntvasi v kaan gbuj nan, dama v yese tujbanka gie chaanuj muj.

¹⁰ Ama du yi v chuj yuj v nan gbuj nan dama chaanuj wori."

¹¹ Yisa die bala wa naa, ta bi balɔ gutɔ dɔ, “Tɔ zɔa Lazurusi gɔɔra mɔɔ, ama n nan ga a sɔgɔrɔ wa.”

¹² U kwanɔandɔsɔrɔba dɔ yɔɔɔɔ a balɔ wa dɔ, “Tɔ Yɔmɔtɔɔɔɔ, dɔ yi ɔ gɔɔra nɔɔ ɔ nan ye alaafia.”

¹³ Ama Yisa die daga dɔ Lazurusi kpiye mɔɔ ama ɔ kwanɔandɔsɔrɔba die yile dɔ ɔ daga dɔ Lazurusi gɔɔra mɔɔ.

¹⁴ Die wɔa die ɔ yuori balɔ ba dɔ, “Lazurusi kpiye mɔɔ;

¹⁵ ama nɔ wɔa n yaa wa sɔgɔfɔlɔɔɔ die n wone ɔ jigiri amɔ nɔ nan yi mɔɔ yada. Nɔ vaa tɔ ga ɔ jigɔɔ.”

¹⁶ Die Tomasi, vuodieke ba wasɔnana (Yiibiri) dɔ balɔ yi ɔ chanchaalɔba dɔ, “Nɔ vaa tɔ mana ga aɔaɔ wa, amɔ dɔ yi kɔɔ, tɔ kpi aɔaɔ wa.”

Yisa yine vuodieke dɔ vanana vuosi dɔ yese miivoli bɔbra

¹⁷ Yisa die dɔ gana gbigi Betani wa, die ɔ wɔɔ dɔ ba gune Lazurusi ka daraa anɔsa wonde.

¹⁸ Betani die ka yɔa aɔaɔ Jerusalemi; die ka yɔasɔ die yiwo sɔba mali ale,

¹⁹ die wɔa Juu vuosi pam die dɔ keɔ dɔ ba waasɔ Maata aɔaɔ Meri ta yɔ ba suguru yaa gamma ba nɔmbɔa kumbu wɔa.

²⁰ Die Maata dɔ wɔɔna dɔ Yisa kɔɔɔ wo, die ɔ nyɔɔ ga dɔ ɔ tuoli wo sien me, ama Meri die dɔ wɔarɔ tɔɔɔ me.

²¹ Maata die dɔ balɔ yɔ Yisa dɔ, “N Yɔmɔtɔɔɔ, dɔ yi fɔ tɔɔ bie wo giena n nɔmbɔa wa gie tɔɔ kaɔɔ kpi.

²² Ama n sɔba dɔ lele gban Nɔmɔɔ nan yɔ fɔ jadieke mana fɔ jɔsɔna wa.”

23 Yisa die dɪ balɪ wa dɪ, “Fɔ nɪmbɔa wa nan haɣɪ kuŋ me.”

24 Maata die dɪ yiŋŋi a balɪ wa dɪ, “N sɪba muŋ dɪ ɔ nan daansɪ haɣɪ kuŋ me dɔnɪa kpatɪŋ daraaŋ.”

25 Yisa die dɪ balɪ dɪ, “Manuŋ n yine vuodieke dɪ sɔgɪrɪnana kunti ta yɪa ba miivoli. Vuodieke nuŋ dɪ yi muŋ yada, ɔ nan dɪ yallɪ miivoli, ɔ kpi gbaŋ;

26 ta vuodieke dɪaŋ dɪ benne ɔ mɪsɪ ma ta yi muŋ yada kaanŋ wɔŋ kpi. Yi wɪrɪ gie yada muŋ?”

27 Die ɔ yiŋŋi baarɪ dɪ, “Wa, n Yɔmɔtɪeŋ, n yi yada dɪ fɔnuŋ fɔ yine Nɪmuŋ Vuonɔarɪkɪrɪ Masia wa ta bɪ yi Nɪmuŋ Bɔa, vuodieke dɪ bala ɔ keŋ tuŋgbaŋka gie wo.”

Yisa die dɪ kɔnna dene

28 Maata die dɪ bala wɪaha a kpatɪ kɔaŋ chaanŋ, die ɔ yiŋŋi ga a lɔbɪrɪ a wa ɔ nɪmbɔa Meri, a balɪ wa dɪ, “Dɪdagɪrɔ wa bie giena ta pɪasa fɔ wɪa.”

29 Meri die dɪ wɔnna naa, die ɔ haɣɪ a yi laɣɪ laɣɪ a nyɪŋ dɪ ɔ ga tuoli wo sienŋ me.

30 Yisa die dɪ ye ka tɔɣɪ tuŋkpaŋka sɔŋ, die ɔ ye bie wo jigidieke Maata dɪ tuoline wo.

31 Die Juu vuodiekemba die dɪ benne tigiri me ta yɪa Meri suguru wo dɪ yene ɔ haɣɪna a yi laɣɪ laɣɪ a nyɪnna wa die ba dɪ ɔ kɔaŋ. Die ba yile dɪ ɔ gara vɔrɪkɔ jigɪŋ dɪ ɔ kuŋ.

32 Die Meri dɪ tɔɣɪna jigidieke Yisa dɪ benne wo, ta ye wo wo, die ɔ sɔsɔŋ gbirigi ɔ nuŋŋa ta baarɪ dɪ, “N Yɔmɔtɪeŋ, dɪ yi fɔ tuŋ bie giena n nɪmbɔa wa gie tuŋ kaanŋ kpi.”

³³ Yisa die dɪ ye v kɔnnana ta Juu vuodiekemba dɪaŋ dɪ dɪna v kvaŋ a keŋ wo gbaŋ dɪ kɔnnana wa; die v sɔŋ dɪ chɔsɪ pam.

³⁴ Ta die pɪasɪ ba dɪ, “Sɪa nɪ gu wo?”

Die ba yɪŋŋi a balɪ wa dɪ, “Tɪ Yɔmɔtɪeŋ, keŋ a ye mi.”

³⁵ Yisa die dɪ kɔŋ.

³⁶ Die wɪa Juu vuosisi dɪ baarɪ dɪ, “Nɪ ye v faasɪna a cho Lazurusi dene.”

³⁷ Ama batan dɪaŋ dɪ baarɪ dɪ, “Daa v yuorine daa yɪ wa ninehe? V tɪŋ kaan bɪagɪ a kagɪ aŋ Lazurusi da kpi?”

Yisa die dɪ svɔrɪna Lazurusi a nyɪŋ kuŋ me dene

³⁸ Yisa sɔŋ die dɪ faasɪ a chɔsɪ, ta v ga vɔrɪkɔ jigɪŋ. Die ka yiwo tan lɔgɪŋ vɔrɪŋ ba nagɪ tan a ligi ka nvaŋ.

³⁹ Yisa die dɪ baarɪ dɪ, “Nɪ nagɪ tantɪ a nyɪŋ vɔrɪkɔ ma.”

Maata, vuodieke dɪ kpine wo taa wa dɪ baarɪ dɪ, “N Yɔmɔtɪeŋ, v nan dɪ nyɔsɔgɪ dama tɪ gune wo daraa anɪsa wɔnna.”

⁴⁰ Womi Yisa dɪ balɪ a yɪ wa dɪ, “N ka balɪ fɔ dɪ dɪ yɪ fɔ yɪ yada nan ye Nɪmɪŋ dɪ yalla haɔrɪŋ dene?”

⁴¹ Die wɪa die ba nagɪ tantɪ a nyɪŋ vɔrɪkɔ nvaŋ, Yisa die dɪ daansɪ ŋmɪŋsikpeŋ ta baarɪ dɪ, “N Chua Nɪmɪŋ, n waasa fɔ dɪ fɔ wɔnnana n jɔsɔŋ.

⁴² N sɪba a baarɪ saŋŋa mana tuose n jɔsɔŋ mɪŋ, ama n bala naa vuosi gie wɪa, amɔ ba nan yɪ yada dɪ fɔ tɔnna mɪŋ.”

⁴³ Die v balla naa a kpatɪ wa, die v wa aŋaŋ lɔlɔkpɪŋ dɪ, “Lazurusi, keŋ nyɪŋ!”

44 Womi Lazirusi die dı kenj nyıj, logiti die dı veli v nuusi anaj v nagıstı ta garıbnj die dı bobı v nine. Yisa die dı balı a yı ba dı, “Nı forisi gatıtı ta vaa v ga.”

*Die ba sanna dı ba kuv Yisa dene
(Mat. 26.1-5; Maki 14.1, 2; Luki 22.1, 2)*

45 Die vuodiekemba dı kenne dı ba waastı Meri wa pam die dı ye wudieke Yisa dı yine wo ta yi wo yada.

46 Ama ba batanj die dı yinjı ga Farasisi vuosisi jıgıj a balı ba wudieke Yisa dı yine.

47 Die wıa Farasisi vuosisi anaj kıkabıtıba nyıjkoraha anaj tıka nyıjkoraha die dı lagıj tanj a baarı dı, “Bıa tı nan yi? Nı ye mamachi tıj dieke daa wa gie dı tınnana.

48 Dıı yi tı va wa v tıma a gara, vuoj mana nan kenj yi wo yada ta Romani nyıjkoraha nan kenj a chıstı tı Nmıj jıamıj juokpenkpiıku anaj tıjgbanjka gie mana.”

49 Die ba wınyı saanj dı dine Kayafasi ta v yi ba kıkabıtıba jakıstıj bini mi die dı baarı dı, “Nıııj nı ka sıba wııj!

50 Nı ka sıba a baarı dı kpiı dı vuobalıııj tuo vuosi gie mana kınj a kpi a tıanj tıjgbanjka gie vuosi mana dı baanj kpi?”

51 Die v ka balı naa anaj v gbanj gbanj v yıanj, ama die v yine kıkabıtıba jakıstıı bini mi wo, die v bıga bala mıj dı Yisa baa v tuo wo Juu vuosi kınj a kpi,

52 daa ba nyıına ma, ama ka baa ka yaa wa Nmıj ballı diekemba dı jaasına tıjgbanjka gie mana ma wa a kenj lagıstı tanj a yi be jabalıııj.

⁵³ Die wɔa a nyɩɩ daari mi yaa gamma die Juu vuosisi dɩ saɩ dɩ ba kuv Yisa.

⁵⁴ Die wɔa Yisa die ka bi dɩ dia yaalɩ ma Judia tɩngban ma, ta die nyɩɩ mi a ga tɩɩ kaani dɩ gbigine hagɩyeɩ ba wasa ka Efarimi, ta die bie mi aɩaɩ v kvanandɩsɩɩba.

⁵⁵ Die Juu vuosi dɩɩga dieke ba wasɩnana gasɩɩaɩku dɩ gbigi, die vuosi pam die dɩ nyɩɩ tɩgɩsɩ tɩgɩsɩ a jɩali ga Jerusalemi dɩ ba wɔnsɩ ba gban ta dɩɩgaka ye tɩgɩ.

⁵⁶ Die vuosisi die dɩ lagɩna Nɩmɩɩ jɩamɩɩ juokpenkpɩku ma wa, die ba dɩ dia yaala Yisa ta pɩasa taɩ dɩ, “Bɩa nɩ yile? U ka baa v ken dɩɩgaka yaa?”

⁵⁷ Ama kɩkaabitɩba nyɩɩkɩraha aɩaɩ Farasisi vuosisi die wɔɩ yɩ wa nɔaɩ dɩ vuodieke dɩ ken ye jigidieke Yisa dɩ benne v ken a yɩ ba doose amɩ ba nan yigi wo.

12

Meri die dɩ sitine tulaari a yi Yisa nagɩsɩ ma dene

(Mat. 26.6-13; Maki 14.3-9)

¹ Die daraa ayɩaba die dɩ tɩala dɩ gasɩɩaɩku dɩɩgaka tɩgɩ wa, Yisa die dɩ ga Betani jigidieke Lazurusi die dɩ benne wo, vuodieke Yisa dɩ sɩgɩɩna a nyɩɩ kumbu me wo.

² Mi die ba digi nyindiike a yɩ wa, die Maata dɩ sunɩ a tɩa nyindiikehe, Lazurusi die yiwo vuodiekemba dɩ dinene aɩaɩ Yisa wa wɔnyɩ.

³ Womi Meri die dɩ nagɩ kolɩba aɩaɩ tulaari dieke ligire dɩ faasɩna a tɩa a sitibu a yi Yisa

nagıstı ma, ta nagı v sikpen zoosi a chıtı bı, ta tulaaribu nyuugin dı suuli tigiri mana.

⁴ Die Yisa kvañandıstıba wonyı ba wasınana Judasi Asikaroti, vuodieke die dı bala v ken posi Yisa chıaka die dı baarı dı,

⁵ “Bıa wıa ba ka nagı tulaaribu a daa salınyıala* kóbıstı-taa ta nagı ligirebu a yı zoolıntielıñ?”

⁶ Die v ka balı naa v бага dı benne zoolıntielıñ ma wıa, ama die v yine gaarv wıa. Die v pıglına ba ligire bulıgıñ ta die gaara.

⁷ Ama Yisa die dı baarı dı, “Nı vaa Meri somm! U yiwo naa a gbarı n guule daraañ.

⁸ Nıñıñ nı anañ zoolıntielıñ nan dı beri sanña mana, ama manıñ nıñ n kaañ dı beri anañ nı sanña mana.”

Die ba sanna dı ba kvs Lazurusi dene

⁹ Die vuosi pam die dı wıñ dı Yisa ken Betani ma, die wıa die ba ga mi. Die ba ka ga mi Yisa nyına ma wıa, ama die ba yaala ba ye wo Lazurusi, vuodieke Yisa dı sıgırına a nyıñ kumbu me wo.

¹⁰ Naa wıa kıkabıtıba nyıñkoraha die dı san dı ba kvs Lazurusi gbañ;

¹¹ dama die Lazurusi kumbu hagıkv wıa die juu vuosi pam dı zeti ba kıkabıtıba nyıñkoraha ama ta gara Yisa jıgıñ a yie wo yada.

Yisa die dı gana a ga juu Jerusalemi dene (Mat. 21.1-11; Maki 11.1-11; Luki 19.28-40)

* **12:5 12.5** Salınyıaltıñ die yiwo damıñıñ tune.

12 Die ka tunvusa die kpikpaaku die di kenne gasitanƙu dubgaka die di won di Yisa kien wo Jerusalemi ma.

13 Die wta die ba chta vaati a nyu ga di ba tuoli wo sien a faasi nata di, “Hozaana,† Nmuj yi alibarika a yi vuodieke di kienene wonu Nmuj saan ma! Nmuj bi yi alibarika a yi Izara naan wa ma.”

14 Yisa die won vaa ba yaali wa bonin die u jwali a kali ka ma, siba di maagina die Nmuj gbanƙu ma di:

15 “Zayoni tuj vuosi nu da vaa nmaamu yalla nu ye, nu naan wa kien,
ta jwali bonƙoli.”

16 Sanƙa mi die u kvanandu siba die ka siba wuru gie chian; ama Nmuj die di kenne a sugu Yisa a nyu kumbu me wo die ba tinsi di Nmuj gbanƙu bal wa die yaa gamma u ma, ta bi tinsi di ba yiwo dene a yi wa.

17 Die vuodiekemba die di benne Yisa jigiri ta u wa Lazurusi a nyu voriku ma ta sugu wa a nyu kumbu me wo die di muba wudieke di yine wo.

18 Die wta kpikpaan die di nyu di ba tuoli wo sien me, dama die ba wonya mu u yine mamachika gie.

19 Die Farasisi vuosi di bala ya tan di, “Tu kaan biagi a yi wu lele. Ye, tujganƙa gie vuosi mana di wa mu.”

Die Giriiki vuosi batan die di yaala ba ye Yisa dene

† 12:13 12.13 Hozaana chian yiwo “Gbatu ti a taan”.

20 Die Giriiki vuosi batan die guti wa vuodiekemba di gana Jerusalemi di ba ga jan Nmuj gasitanjku dbugaka sanja.

21 Die ba ga Filipi jigij vuodieke die di nyinna Befisada tuj, Galili tujgban ma, a balu wa di, "Jakubu, ti yaala ti ye wo Yisa muj."

22 Filipi djan di ga balu Andurusi, ba bale wo djan di ga balu Yisa.

23 Yisa di yijji balu ba di, "Sanja dieke Nmuj di bala u koti Vuota Bua wa nmujsikpen tujya muj.

24 Wusie man bala nu, du yi ba buru zabuj tujgban ma ka njan nyuuj muj ta zabuni kpi. Ka kuan chaan zaaha buruj a nyuj nyujnyujka pam. Ama ba ka buru zabuj ka kaan kpi, ta kaan bi a nyuj nyujnyujka. Ama ka nan yiwo zabumbaluj.

25 Vuodieke nuj mana di chone u musu nan waari ka; ama vuodieke nuj mana di kana a cho u gban gban u musu tujgbanja gie me nan daansi ye miivoli dieke di wone kpatuj.

26 Vuodieke nuj mana di yaala u tuj n tuma mu u di wa n kuan, amu u nan di bie jigidieke n benne wo. Ta n Chua Nmuj nan koti vuodieke di tunnana n tumaha nmujsikpen."

Yisa die di bala yaa gamma u kuj wia dene

27 Yisa die baari di, "Lele n suj faastu chustu muj, ta bia man baan n balu? N balu di, 'N Chua Nmuj daa vaa wahalaka gie ken n ma yaa?' Ama die wia man ken, di n ken a dii wahalaka gie.

28 N Chua Nmun vaa fu saari ye buru!” Womi lolu die di nyu nmun sikpen a baari di, “N saan won ye buru mu, ta nan bi ye buru bura.”

29 Die kpikpaan dieke di zene mi ta wu lolu, batan di baari di, “Nu natina” Batan dan di, “Nmun malaka bala wa a yi wa.”

30 Ama Yisa die di yinji a bal ba di, “Daa n wa lolu gie di bal wa naa, ama di yiwo nu wa.

31 Sanja dieke Nmun di bala u dii tungba nka vuosi sariya kenye mu, ta sanja dieke Nmun di bala u vigi tungba nka gie nunhanduru Sitaani a taan wa dan di tugi.

32 Ba ken koti mu nmun sikpen sanja dieke, n nan vaa vuota mana ken n jigin.”

33 U balu gie dagi wa u bala u kpi ku dieke.

34 Die kpikpaaku di yinji bal wa di, “Nmun gban ku dagi ti di Nmun vuovarikiri Masia wa baa u bemme mu yaa gamma haahuu. Ta lala fu bala di sie ba koti Vuota Bua wa nmun sikpen? Muna yine Vuota Bua wa gie?”

35 Yisa die di yinji bal ba di, “Chaan ku nan di bie nu jigin sanja bita. Die wa nu chumma ka ma ka yene bie nu jigiri amu lmu kaan ken ligi nu, dama vuodieke di chunnana lmu ma ka sba jigidieke u ganana.

36 Die wa nu yi vuodieke di yunana chaan ku yada u yene a bie nu jigin naa, ta nu nan yi vuodiekemba di benne chaan ku ma.”

Juu vuosi die di kana ka yi Yisa yada dene

Die Yisa die di bala naa a kpati kvan chaan die u nyu kpikpaaku jigin a ga lobu.

37 Anan die v tunna mamachi tunkpumaha ba jigiri mana yori, die ba ka yi wo yada.

38 Naa die di vaa wudieke Nmun naazva Azaya di bala wa di ken yi wusie, die v baari di:

“Ti Yomotien, minia tuone ti waha?”

Ta minia ti Yomotien di yori v hagaribu a dagi?”

39 Die vuosisi mi die ka biagi yi Yisa yada dama Nmun naazva Azaya gban die bi baari di:

40 “Nmun vaa ba yun mun,

ta ligi ba sunanyile,

amu ba nine kaan di yese,

ta ba kaan di siba waha chiasa,

ta yinji ken manun Nmun n jigin

an n gbaan ba.”

41 Azaya die balu wa naa, dama die v won ye wo Yisa chaankpenkpun ta die balu yaa gamma v ma.

42 Die sanika mi die Juu vuosi nyinkoraha pam gban die yi Yisa yada mun; ama die ba chiga Farasisi vuosi nmaamun ta die ka bala yaalin ma amu ba kaan yagi ba nyun ba Nmun jamun juoku me.

43 Naa dagiya di Juu vuosi nyinkoraha die yaala vuota burun a tanun Nmun burun.

Yisa kenye mun di v gbatu tinnganika gie vuosi a taan

44 Yisa die di balu anan lolikpun di, “Vuodieke nun mana di yine mun yada ka yi wo n nyuna ma yada, ama v yi wo vuodieke di tunna mun wa gban yada.

45 Ta vuodieke di yenene mun, yese vuodieke di tunna mun gban.

⁴⁶ Manuŋ n keŋ wo tuŋgbaŋka gie me dı n yi chaanuŋ a yi vuosi, amu vuodieke mana dı yine muŋ yada kaan wıarı a bie lu muŋ ma.

⁴⁷ Vuodieke nuŋ mana diaŋ dı wonna n wıaha ta ka dı ha, daa manuŋ n bala n dii u sariya, dama n ka keŋ tuŋgbaŋka gie me dı n dii vuosi sariya, ama n kenye muŋ dı n gbatı ba a taan.

⁴⁸ Ta vuodieke dı zetine muŋ ta ka tuo n wıaha, sariya diiru benne a baa u keŋ dii wo u sariya; wudieke n balla wa bala a keŋ dii u sariya duŋa kpatuŋ daraan.

⁴⁹ Wudieke n balala ka nyuŋ n jigin, ama n bala wudieke n Chua Nmuŋ, vuodieke dı tunna muŋ wa dı bala dı n balı.

⁵⁰ Ta n siba a baarı u wıaha ya vuosi miivoli dieke dı wone kpatuŋ. Wudieke n bala naa, hanuŋ n Chua Nmuŋ dı balı dı n balı.”

13

Yisa die dı nitina u kvanandusuriba naatala dene

¹ Saŋa dieke die gasıtanıku duugaka die dı yene ka piiliye wo, ama Yisa die dı siba a baarı dı u saŋa tuŋya muŋ, dı u nyuŋ tuŋgbaŋka gie me a yinji ga u Chooŋ jigin. Ta die cho u gban gban u kvanandusuriba die dı benne tuŋgbaŋka gie me, ta die yaala u dagı ba u faasına cho be die.

² Saŋka mi wonuŋ aŋaŋ u kvanandusuriba die die nyindiike; Sitaani die dı won wolin a yi Judasi Asikaroti vuodieke dı yine Simoni bua wa dı yile dı u posi Yisa chıan.

³ Ama Yisa nuŋ die sɪba a baari ɔ Chooŋ Nɔmuŋ nagɪ wa jaan mana a yi ɔ nuusi me muŋ, ta bi sɪba a baari dɪ ɔ nyuŋ wa ɔ Chooŋ Nɔmuŋ jigɪŋ muŋ, ta nan yinŋi ga ɔ jigɪŋ.

⁴ Die wɪa die ɔ hagi nyindiikehe me, ta wuri ɔ jayeekiŋ a dɔaŋ, ta nagɪ budɔba a bobɪ ɔ chɪaŋ ma.

⁵ Ka kɔaŋ chaan die ɔ siti nyaan a yi tasuŋ ma ta piili a nɪta ɔ kɔaŋandɪsɪrɪba naatala ta die naga budɔbɪka dɪ benne ɔ chɪaka ma wa a bilige ba naatalaha.

⁶ Ta die keŋ tɔgi Simoni Piita jigɪŋ, Piita die dɪ piasi wa dɪ, “N Yɔmɔtiŋ, yaala fu nuɪɪ wa n naatala muŋ?”

⁷ Yisa die dɪ yinŋi a balɪ wa dɪ, “Lele nuŋ, kaan dɪ sɪba wudieke n yinene wo chɪaŋ, ama ka kɔaŋ chaan nan dɪ sɪba.”

⁸ Womi Piita dɪ balɪ wa dɪ, “Manuŋ nuŋ kaan nuɪɪ n naatala naada.”

Yisa dɪ balɪ wa dɪ, “Dɪ yi maŋ ka nuɪɪ fu naatala kaan bi yi n kɔaŋandɪsɪrɪbɪ.”

⁹ Die wɪa Simoni Piita die dɪ balɪ wa dɪ, “N Yɔmɔtiŋ, die nuŋ da keŋ a nuɪɪ n naatala nyɪna ma, ama nuɪɪ n nuusi aŋaŋ n sikpeŋ a gɔɪɪ.”

¹⁰ Yisa die dɪ balɪ wa dɪ, “Vuodieke nuŋ dɪ wone a sɪ nyaan, die vuoke bi wo dɪgɪɪɪ. Die wɪa ka ka yi talasi dɪ ɔ bi sɪ, sie ɔ nuɪɪ ɔ naatala nyɪna ma. Nɪ mana bi wo dɪgɪɪɪ, ntaala vuobaluŋ nyɪna ma yalla dɪgɪɪɪ.”

¹¹ Yisa die wɔŋ sɪba vuodieke dɪ bala ɔ posi ɔ chɪaŋ muŋ. Die wɪa die ɔ baari dɪ, “Vuobaluŋ nyɪna yalla dɪgɪɪɪ.”

12 Yisa die dı ntına ba naatala ha a kpatı wa, v bı nagı v jayeekin a yeegi, ta yinji ken kalı nyindiikehe jigin, ta piası ba dı, “Nı siba wudieke n yinene a yi nı wa chıan mıj?”

13 Nı wasa mıj Dıdagırv anan nı Yomıtien, dı mv mıj dı nı wasınana mıj die, dama n sen yi mıj.

14 Manıj n yine nı Yomıtien anan nı Dıdagırv ta nıtı nı naatalaha gie, nı gban nı mv nı nıtıma tan naatala.

15 Manıj n yi a dagı nı mıj dı nı yime siba n yine a yi nı dene wo.

16 Wusie man bala nı, yomv wori a tıan v tien ta tıntıntv dıan dı wori a tıan vuodieke dı tunna wa wa.

17 Lele nı siba wusieke gie, nı nan dı yaa svgtıalın pam dı yi nı yie he.

Yisa die dı bala v chıan posıku wıa dene

(Mat. 26.20-25; Maki 14.17-21; Luki 22.21-23)

18 “N ka bala yaa gamma nı mana wıa, n siba nıınj vuodieke n vvarına mıj. Sie wudieke dı maagına Nmıj gbankv ma ken yi wusie. Dı maagıya mıj dı, ‘Vuodieke dı dinene nyindiike anan mıj wa yınje a tuole mıj mıj.’

19 N bala nı wırvı gie ta ka wa ken yi, amv ka ken yi nı nan yi yada dı n yiwo vuodieke n yine.

20 “Wusie man bala nı, vuodieke nıj mana dı tuone vuodieke nıj mana n tunna wa tuo wo n gban, ta vuodieke nıj mana dı tuone mıj, tuo wo vuodieke dı tuna mıj wa mıj.”

21 Die Yisa dı bala wırvı gie kvan chıan, die v svj dı chısvı pam, die v balı yuori be dı, “Wusie man bala nı, nı wırvı bala v posi n chıan.”

22 U kwanandusuriba die di yin̄ni daansa tan̄ ta ka siba vuodieke v̄ daginana wa.

23 Die v̄ kwanandusuriba wonyi die v̄ faasina cho die di kali a gbigi wo.

24 Die Simoni Piita die di kamisi wa a balu wa di, "Piasu wa ye vuodieke v̄ daginana."

25 Die v̄ kwanandusuri wa mi die di vusi a gbigi Yisa a piasu wa di, "N Yomutien, minia wonde?"

26 Yisa die di yin̄ni balu wa di, "Man̄ ken̄ nagi paanuku a sugi jutu ma a nagi yi vuodieke wo, wonū vuoke mi wonde." Die wia v̄ nagi paanuku a sugi jututu a nagi yi Judasi vuodieke die di yine Simoni Asikaroti bua wa.

27 Die Judasi die di dene tuo paanuku a kpati, Sitaani die di juu wo. Womi Yisa di balu wa di, "Yi lagu lagu a yi wudieke fu bala fu yi wo."

28 Ama ba wonyi die ka siba wudieke Yisa di bala a yi wa wa chian̄.

29 Die Judasi di pogunana ba ligire buloguru wia die ba batan̄ di yile di Yisa balu wa mun̄ di v̄ ga daa jadieke ba bala ba nagi dii gasitan̄ku dbugaka yaa v̄ ga nagi ligire a yi zoolntielibe.

30 Judasi die di dene tuo paanuku die v̄ nyun̄ bunyi. Die di yiwo yun̄.

Mirhaalku wia

31 Judasi die di gana kwan̄ chaan̄, Yisa die di baaru di, "Lele gie, manun̄ Vuota Bua wa nan ye burun̄, ta n ma Nmun̄ di nan ye burun̄.

32 Du yi Nmun̄ di ye burun̄ n ma, die nun̄ di kaan̄ yvasu v̄ nan vaa manun̄ Vuota Bua gban̄ ye burun̄ v̄ ma.

33 N balli, n kaan̄ bi bie ni jigin̄ a yvasi. Ni nan di dia a yaala mun̄, ama lele n bala ni wudieke

n bala a yi Juu vuosisi nyɩŋkuraha dɩ, ‘Nɩ kaanɩ bɩagɩ a ga jigidieke n ganana wa.’

³⁴ Ta lele, n wa yɩa nɩ wa mɩrɩhaalɩŋ: nɩ chome taŋ. N chone nɩ dene wo nɩ mɩb nɩ chome taŋ dene.

³⁵ Dɩɩ yi nɩ yaa choti aŋaŋ taŋ, die nɩŋ vuonɩ mana nan dɩ sɩba dɩ nɩ yiwo n kvaŋandɩsɩrɩŋ.”

Yisa die dɩ bala dɩ Piita nan chiisi dɩ v ka sɩba wa dene

(Mat. 26.31-35; Maki 14.27-31; Luki 22.31-34)

³⁶ Simoni Piita die dɩ pɩasɩ wa dɩ, “N Yɔmɔtɩen, sɩa fu gara?”

Yisa die dɩ yɩŋŋɩ a balɩ wa dɩ, “Lele jigidieke n ganana wa kaanɩ bɩagɩ dɩ n kvaŋ ama kvaŋ chaanɩ nan keŋ.”

³⁷ Piita die dɩ bɩ pɩasɩ wa dɩ, “N Yɔmɔtɩen, bɩa wɩa maŋ kaanɩ bɩagɩ dɩ fu kvaŋ lele? Manɩŋ n yi siri dɩ n zie fu naŋ ma a kpi.”

³⁸ Yisa die dɩ bɩ pɩasɩ wa dɩ, “Fɔnɩŋ seŋ yi siri mɩŋ dɩ fu zie n naŋ ma a kpi? Wusie maŋ bala fu, kparaanɩ nan keŋ baa ka kɔmma ta chiisi wo butaa dɩ ka sɩba mɩŋ.”

14

Yisa yine sieku a gara v Chɔɔŋ wa jigɩŋ

¹ Yisa die dɩ balɩ a yɩ v kvaŋandɩsɩrɩba dɩ, “Nɩ da vaa nɩ sɩgɩtɩ chɔɔsɩ. Nɩ yi Nɩmɩŋ yada ta bɩ yi n gbaŋ yada.

² Juone pam bie n Chɔa Nɩmɩŋ tigiŋ me ta maŋ gara dɩ n wɔnsɩ a yɩ nɩ. Dɩ tɩŋ ka yi wusie n tɩŋ kaanɩ balɩ nɩ.

³ Maŋ keŋ ga a wonsi a kpatu kwan chaan, n nan viiri keŋ a nagɔ nɛ a ga jigidieke n benne wo, amɔ nɛ nan dɛ bie jigidieke n benne wo.

⁴ Nɛ sɛba sie dieke dɛ ganana jigidieke n ganana wa.”

⁵ Tomasi die dɛ pɛasi wa dɛ, “N Yɔmɔtien, tɛ ka sɛba jigidieke fɔ ganana wa, die wɛa lala tɛ baa tɛ yi a ye sieku a ga mi?”

⁶ Yisa dɛ yinŋi a balɛ wa dɛ, “Manɔŋ n yine sieku anan wusieke anan miivoli. Vuon wori a baan biagɔ keŋ n Chua Nɛmɔŋ jigin ntaala ɔ daagɔ n ma.

⁷ Du yi nɛ tɔŋ sɛba mɔŋ, nɛ tɔŋ nan dɛ sɛba n Chua wa gban. Ama a nyɔŋ jinne yaa gamma nɛ sɛba wa ta ye wo mɔŋ.”

⁸ Filipi die dɛ balɛ wa dɛ, “N Yɔmɔtien, wudieke tɛ yaala wonna, dagɔ tɛ fɔ Chua wa.”

⁹ Yisa dɛ yinŋi balɛ wa dɛ, “Filipi, n bie nɛ jigin a yɛasi mɔŋ, ama fɔ ka sɛba mɔŋ? Vuodieke nɔŋ mana dɛ yene mɔŋ ye n Chua wa mɔŋ. Bia wɛa fɔ baari dɛ, ‘Dagɔ tɛ fɔ Chua wa?’

¹⁰ Filipi, ka yi yada dɛ n bie wo n Chua wa ma, ta n Chua dɛ bie n ma.” Yisa die dɛ balɛ a yɛ ɔ kwanandɛsɛba dɛ, “Wudiekemba n bala nɛ wa ka nyɔŋ n jigin, ama a nyɔŋ wa n Chua Nɛmɔŋ jigin. Wɔnɔŋ ɔ benne n ma maŋ tɔma tɔmaha gie.

¹¹ Die wɛa, nɛ yi mɔŋ yada dɛ n bie wo n Chua Nɛmɔŋ ma, ta n Chua Nɛmɔŋ dɛan dɛ bie n ma. Dɛ daa die, ama nɛ yi mɔŋ yada mamachi tɔŋ diekemba n tɔnnana wa wɛa.

¹² Wusie maŋ bala nɛ, vuodieke mana dɛ yine mɔŋ yada nan tɔŋ tɔŋ diekemba n tɔnnana wa,

ta v tuoma gban nan tian n tuomaha, dama n gara n Chua Nmun jigin mun.

13 Ta n nan yi wudieke mana ni jussina a yaala n saan ma, amu wunu Nmun nan ye biru n wa.

14 Du yi ni jussu mun jadieke mana n saan ma, n nan yi ni.

Nmun Halikasika kenne wa

15 “Du yi ni cho mun, ni nan di di n muraha,

16 ta n nan jussu n Chua Nmun an v yi ni Halikasika an v sunjime ni ta bemme ni jigin sanja mana.

17 Halikasika nan dagu ni wudieke di yine wusie. Tungbanka gie vuosi kaan biagu a tuo Halikasika dama ba ka yese wo yaa a siba wa. Ama nuni nu, ni siba Halikasika vuodieke di benne ni jigin ta nan di bie ni jigin yaa gamma haahu wo.

18 “Man ken ga n kaan vaa ni siba bikpiisi. N nan viiri a ken ni jigin.

19 Di kaan yasu tungbanka gie vuosi kaan bi ye mun bira, ama nuni ni nan ye mun. Dama n nan di beri n misi ma; die wa ni gban ni nan di bie ni misi ma.

20 Man ken yinji a ken n misi ma, ni nan di siba di n bie wo n Chua wa ma, ta ni dian ni bie n ma siba n benne ni ma dene wo.

21 “Vuodiekemba di tuosinene n muraha ta di ha banu ba yine vuodiekemba di chone mun; ta n Chua nan di cho be, ta n gban n nan di cho be ta yuori a dagu ba vuodieke n yine.”

22 Judasi (vuoke gie ka yi Judasi Asikaroti wa) di piastu wa di, “N Yomuten, bia yine fu bala di

nan yuori fu gbanj a dagi ti, ama kaan yuori fu gbanj a dagi tɔngbanjka gie vuosi?”

23 Yisa die di yinji a bali wa di, “Vuodieke nin mana di chone mun nan di du n dagiku. Ta n Chua Nmun nan di cho wo, ta manin anan n Chua nan ken u jigin a bemme anan wa.

24 Ama vuodieke nin mana di kana ka cho mun ka du n dagiku. Wudiekemba ni wonna wa ka nyin wa n gbanj gbanj n jigin, ama a nyin wa n Chua Nmun vuodieke di tunna mun wa jigin.

25 “N bala waha gie mana a ya ni n yene bie ni jigin naa.

26 Ama Susuniru, Nmun Halikasika vuodieke n Chua Nmun di bala u tin n saan ma wa, nan dagi ni jaan mana ta vaa ni tinsi wudiekemba mana n bala ni wa.

27 “Sugidbagin man ya ni daa sugidbagi dieke di yine siba tɔngbanjka gie sugidbagin. Die wa, ni daa vaa jaan mugisi ni yaa nmaamin yalla ni.

28 Ni won a won n bala ni di ‘N gara mun ama n nan viiri ken ni jigin.’ Du yi ni sen cho mun, ni nan di yaa sugifalin di n yinji gara n Chua Nmun jigin, dama u tin mun mun.

29 N bala ni waha gie lele ta a wa yi, amu a ken yi, ni nan yi yada.

30 N kaan bali anan ni a yasi, dama tɔngbanjka gie naan Sitaani kien mun, ama u wo n hagin,

31 ama n yaala tɔngbanjka gie vuosi summa di n cho n Chua Nmun anan wusie; die wa man yie jaan mana siba u dagina mun dene wo.

“Ni vaa ti gamma.”

15

Tu dieke di nyinnana nyinyiŋka aŋaŋ ka nagisi nandagɛ

¹ Ka kɔaŋ chaŋ Yisa die di balɛ a yi ɔ kɔaŋandɔsirɛba di, “Manɛ n yine tu dieke di nyinnana nyinyiŋka wusie, ta n Chɔa Nɛmɛ di yi ka wɔnwɔnsɛrɔ.

² Naŋ dieke mana di kana ka nyɛ nyinyiŋka ɔ chiaka taana mɛ; ama ta wɔnsa naŋ dieke di nyinnana nyinyiŋkaha amɔ a nan di vɔna a nyɛ nyinyiŋka pam.

³ Lele nɔnɛ ni yiwo vuovɔna wudiekemba n balla a yi ni wa wɛ.

⁴ Ni wɛrɛ a bemme aŋaŋ mɛ ta n gbaŋ n nan wɛrɛ a beri aŋaŋ ni. Tuɛ naŋ ka biagi nyinna nyinyiŋka ka gbaŋ; ntaala ka taasɛ aŋaŋ tɔka. Die gbaŋ gbaŋ di sɛ, ni kaŋ biagi a nyɛ nyinyiŋka ntaala ni wɛrɛ n ma.

⁵ “Manɛ n yine nyinyiŋka tɔka ta ni yi ka nagisi. Vuodieke nɛ mana di wɛrɛna n ma, ta n diaŋ maŋ bie ɔ ma, nan nyɛ nyinyiŋka pam, dama maŋ ka gɔti ni ma ni kaŋ biagi yi wɛ.

⁶ Vuodieke nɛ mana di kana ka wɛrɛ a bie n ma ba nan chia wa a taŋ. Ʋ nan di sɛ sɛba naakɔka ba lagisɛna a juu bolin.

⁷ Du yi ni wɛrɛ n ma, ta n wɛha di wɛrɛ ni ma, die nɛ ni jɔsɛ Nɛmɛ jadieke ni yaalala ni nan ye.

⁸ Du yi ni nyinna nyinyiŋka vɔna pam, hanɛ a bala a dagɛ di ni seŋ yiwo n kɔaŋandɔsirɛba aŋaŋ wusie, ta n Chɔa Nɛmɛ nan ye birɛ.

9 “N cho ni siba n Chua N̄m̄ūj̄ d̄i chone mūj̄ dene wo; ni w̄iari n ma āj̄ n choti bemme ni ma.

10 Du yi ni tuo n n̄vari, ni nan w̄iari n chome me siba n tuone n Chua N̄m̄ūj̄ n̄vari ta w̄iari v̄ chome me dene wo.

11 “N bala naa a yia ni d̄i s̄oḡifal̄i dieke n yalla wa chanchāj̄ nan d̄i bie ni ma, am̄u ni nan suuli āj̄āj̄ s̄oḡifal̄i.

12 N m̄ira w̄onna; ni chome tāj̄ siba n chone ni dene wo.

13 Chotikpen̄kp̄ūj̄ b̄i wori a t̄iāj̄ vuoj̄ d̄i tuone v̄ z̄val̄i kūj̄ a kpi.

14 “Du yi ni yi wudieke n daḡina ni, ni yiwo n z̄val̄i.

15 N ka b̄i wasa ni n t̄ont̄ont̄i b̄ibra dama t̄ont̄ont̄u ka siba wudieke v̄ jak̄ūj̄ d̄i yilinene. Ama n wasa ni n z̄val̄i dama n bal̄i ni wudieke mana n w̄onna a nyūj̄ n Chua N̄m̄ūj̄ j̄iḡīj̄ mūj̄.

16 Nīūj̄ daa ni v̄ar̄ina mūj̄, ama n v̄ar̄ina ni a yi ni t̄uma d̄i ni ga nyūj̄ nyūj̄nȳka pam, ta nyūj̄nȳka mi yi nȳindieke d̄i bāāj̄ d̄i beri haahuu. Ta n Chua N̄m̄ūj̄ nan yi ni jadieke mana ni j̄us̄inana yaala n sāāj̄ ma.

17 N m̄ira w̄onna māj̄ yia ni; ni chome tāj̄.

T̄īngbānka gie vuosi d̄i balla ba haa ni w̄ia

18 “Du yi t̄īngbānka vuosi d̄i haa ni, ni t̄unsi d̄i die ba wolīj̄ haa mūj̄ mūj̄.

19 Du yi ni t̄īj̄ yi t̄īngbānka gie vuosi, t̄īngbānka gie vuosi t̄īj̄ nan d̄i cho ni siba ba chone ba gbāj̄ dene wo. Ama n v̄ari ni mūj̄ a nyūj̄ t̄īngbānka ma ta ni ka yi ka s̄ūt̄i; die w̄ia t̄īngbānka gie vuosi d̄i haa ni wa.

20 Nɪ tɪnsɪ wudieke n bala nɪ wa dɪ, ‘Yɔmɔ wori a tɪaŋ ɔ tienj.’ Dɪ yi die ba mugisi mɪŋ, ba nan mugisi nɪ gbaŋ; ta dɪ yi die ba tuo n dagɪkɔ ba nan tuo nɪ gbaŋ nɪ dagɪkɔ.

21 Ba nan seŋ a mugisi nɪ dama nɪ yine n sɪtɪ wɪa, dama ba ka sɪba Nɪmɪŋ, vuodieke dɪ tɔnna mɪŋ wa.

22 “Die maŋ tɪŋ ka kenye a balɪ wɪa a yɪ ba, die ba tɪŋ kaaŋ dɪ yaa bɪaŋ mana. Ama lele n kenne a balɪ wɪa a yɪ ba naa, sienj bɪ wori ba baan nan bɪagɪ a lɔbɪrɪ ba tɔmbɪatɪ.

23 Vuodieke nɪŋ dɪ hana mɪŋ haa wa n Chɔa wa gbaŋ.

24 Maŋ tɪŋ ka yi tɔnkpɔma dieke vuon dɪ yene ka yiye ba jigɪŋ, ba tɪŋ kaan dɪ yaa bɪaŋ. Ama lele ba yeye mɪŋ ta ye haa manɪŋ anan n Chɔa Nɪmɪŋ.

25 Naa yiye mɪŋ dɪ ka vaa wudieke dɪ maagɪna ba mɪraha ma wa kenj yi wusie, die ba maagɪya dɪ, ‘Ba haa mɪŋ wa yɔrɪ’.

26 “N nan tɔŋ Susunɠiru nɪ jigɪŋ, vuodieke dɪ yine Nɪmɪŋ Halɪkasɪka ta daga wusie dagɪkɔ. U nan nyɪŋ n Chɔa Nɪmɪŋ jigɪŋ a kenj nɪ jigɪŋ, ta balɪ wɪa yaa gamma n ma.

27 Ta nɪ gbaŋ nɪ nan balɪ wɪa yaa gamma n ma, dama nɪ bie wo n jigɪŋ a nyɪŋ sanɠa dieke n piiline n tɔmaha mɪŋ.

16

1 “N bala nɪ naa, amɔ nɪ kaan kenj zeti n dɪsɪŋ.

2 Ba nan kenj yagɪ nɪ a nyɪŋ ba Nɪmɪŋ jɪamɪŋ juone me. Ta sanɠa nan kenj ta vuodieke dɪ kenj

a kuu nu u tien nan di yile di u toma die a ya Nmuj.

³ Ba nan ken yi waha gie mana dama ba ka siba n Chua Nmuj yaa manuj.

⁴ Ama n bala nu naa amu sanja di ken tugt di ba yi waha gie, nu nan tunsu di n won balt nu muj.

Yaa gamma Nmuj Halikasika tuoma wia

“Die n ka balt nu waha gie piiliku me, dama die n bie wo nu jigij muj.

⁵ Ama lele nu n yinji a gara n Chua, vuodieke di tunna muj wa jigij. Ama nu wonyi ka piasa muj jigidieke n ganana.

⁶ Ama lele n bala nu waha gie wo, nu yaa sugichusuj pam.

⁷ Wusie man bala nu, di vuna a yi nu di n ga, dama du yi man ka gaya, Susunjiru wo kaan ken nu jigij. Ama man ga n nan tun wa nu jigij.

⁸ “U ken ken sanja dieke wo, u nan dagi tungbanja gie vuosi wusie yaa gamma bian ma. Ta bi dagi ba wusie yaa gamma Nmujchigila anan wusie yaa gamma Nmuj sariya diile.

⁹ U nan dagi ba di ba yaa bian ba kana ka yi muj yadaka wia.

¹⁰ A bi guti, u nan dagi ba Nmujchigila di sina die, dama n gara n Chua Nmuj jigij, ta nu kaan bi ye muj bibra.

¹¹ A bi dagi ba yaa gamma Nmuj sariya diile, dama Nmuj won dii tungbanja gie naan wa Sitaani sariya ta chusui wa muj.

¹² “N yaa wia pam di n balt nu, ama lele a nan di dala pam di nu pogu.

13 Ama N̄m̄iŋ Halikasika vuodieke d̄i daginana wusieke d̄i ken̄ ken̄, ɔ nan dagi n̄i wusie mana. U kaan̄ d̄i bala an̄an̄ ɔ gban̄ gban̄ yiko, ama ɔ nan d̄i bala wudiekemba ɔ wɔnnana a nyinna N̄m̄iŋ jigin̄, ta bal̄i n̄i wudiekemba d̄i bala a ken̄ a yi.

14 U nan vaa n̄ ye birin̄, dama ɔ nan naḡi wa n̄ wia a bal̄i a yi n̄i.

15 Jadieke mana n̄ Ch̄va d̄i sina yiwo n̄ suti, die wia man̄ baari N̄m̄iŋ Halikasika nan d̄i naga n̄ wia a daga n̄i.

Yaa gamma s̄ugich̄us̄in̄ an̄an̄ s̄ugifalin̄ wia

16 “Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iŋ, ta d̄i bi yi s̄vaa n̄i nan ye m̄iŋ.”

17 Die ɔ kwan̄and̄us̄ir̄ba die d̄i piasa tan̄ d̄i, “Wuri gie ch̄ian̄? U baari d̄i, ‘Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iŋ, ta d̄i bi yi s̄vaa, n̄i nan ye m̄iŋ’; Ta bi baari d̄i, ‘Dama n̄ gara n̄ Ch̄va jigin̄.’

18 Die ba piasa tan̄ d̄i, ‘S̄vaa ka ch̄ian̄?’ Ti ka s̄ba wudieke ɔ balala wa ch̄ian̄.”

19 Yisa die d̄i m̄iŋi d̄i ba yaala ba piasi wa m̄iŋ, die wia die ɔ bal̄i a yi ba d̄i, “N̄ baari d̄i, ‘Du yi s̄vaa n̄i kaan̄ ye m̄iŋ, ta du bi yi s̄vaa n̄i nan ye m̄iŋ.’ Wuri gie n̄i piasa tamba ta yaala n̄i s̄mma ka ch̄ian̄?”

20 Wusie man̄ bala n̄i, n̄i nan ken̄ kuma ta die zoolin̄ ama t̄ngban̄ka gie vuosi nan d̄i yaa s̄ugifalin̄; n̄i s̄giti nan ken̄ ch̄us̄i, ama n̄i s̄ugich̄us̄iku nan ken̄ birin̄ s̄ugifalin̄.

21 “Du nan d̄i su s̄ba h̄oḡu d̄i ŋaana baa ɔ muri ta ɔ s̄in̄ d̄i ch̄us̄i dene wo, dama ɔ wahala san̄ŋa t̄ḡiya m̄iŋ, ama ɔ muri kpati ɔ ŋaan̄ daan̄ m̄iŋ

υ wahala ka mun, dama υ njan yaa wa sugifalun υ muruna bua a ken tngbanka gie me wo wia.

²² Die di su anan ni, lele ni sugiti chusuya mun, ama n nan bi ye ni bura ta ni nan di yaa sugifalun pam, sugifali dieke vuon di kana kaan biagi a tuoke a nyun ni jigin.

²³ “Dunun daari di ken tugi, ni kaan jusi mun a yaala jaan. Wusie man bala ni, n Chua Nmun nan yi ni jadieke mana ni jusuna a yaala n saan ma.

²⁴ Ama a yaa ken tugi jinne, ni ye ka jusi a yaala jaan n saan ma. Ni jusi ta ni nan ye, amu ni nan di yaa sugifalun pam.

Yisa die di bala wudieke di bala ka ken yi wia

²⁵ “N bala ni waha gie anan nandaga, ama sanja kien n kaan bi nag nandaga a bal yi ni ama n nan bal yuori ni yaa gamma n Chua Nmun wia.

²⁶ Sanja di ken tugi ni nan jusi n Chua n saan ma, n ka baari n nan zie ni nan ma a jusi wa.

²⁷ Dama n Chua Nmun gban cho ni mun, dama ni cho mun mun, ta yi yada di n nyun wa n Chua wa jigin.

²⁸ Wusie, die n nyun wa n Chua wa jigin ta ken sun tngbanka gie me, ta lele n nyunna tngbanka gie me a yinji gara υ jigin.”

²⁹ Womi υ kvanandusuba di bal wa di, “Ye, lele υ wa yuori bal ti mun ta ka naga nandaga.

³⁰ Lele ti wa siba di siba jaan mana mun, ta ka bi mu di vuon piast fu wupiasika. Lele ti yi yada mun di sen nyun wa Nmun jigin.”

³¹ Yisa die di yinji a piast ba di, “Lele ni wa yi yada mun?

³² Saŋŋa kienj, ta ka wɔŋ kenj miŋ, ta nɩ mana nan jaasi a ga nɩ tige nɩ tige ta n wɩari n nyɩna ma. Ama n kaanj seŋ a wɩari n nyɩna ma, n Chɩa Njmiŋ nan dɩ bie n jiginj.

³³ N balɩ nɩ wɩaha gie amɩ nɩ nan dɩ yaa sɔgɩɔvaganj n wɩa. Tɩŋgbankɩ gie me nɩ nan dii wahala ama nɩ dii sikiminj dama n wɔŋ nyanjɩ tɩŋgbankɩ miŋ.”

17

Yisa die dɩ jɩvɩsɩna Njmiŋ dene

¹ Yisa die dɩ bala wɩaha gie a kpatɩ wa, die ɔ daansi njmɩnsikpenj ta baari dɩ,

“N Chɩa, saŋka tɩgɩya miŋ. Vaa manɩŋ fɩ Bɩa Dembike ye birɩŋ, amɩ n gbanj n nan vaa fɩ ye birɩŋ.

² Dama fɩ yɩna miŋ vuota mana yiko dɩ n yɩ vuodiekemba fɩ nagɩna a yɩ miŋ wa miivoli dieke dɩ wone kpatɩŋ.

³ Miivoli dieke dɩ wone kpatɩŋ yiwo dɩ vuosi sɩmma funɩŋ vuodieke dɩ yine wusie Njmiŋ, ta njmɩŋ bi wori, ta bi sɩba manɩŋ Yisa Masia, vuodieke fɩ tɩnna wa.

⁴ N vaa fɩ ye birɩŋ tɩŋgbankɩ gie me anan n kpatɩna wudiekemba mana fɩ yɩ miŋ dɩ n yɩ wo.

⁵ N Chɩa, yɩ miŋ birɩŋ fɩ nɩŋŋa lele, birɩ dieke die n yalla saŋŋa dieke die n benne fɩ jiginj ta fɩ ye ka naanj dɩnɩaka gie wo.

⁶ “Vuodiekemba fɩ nagɩna a yɩ miŋ wa, n vaa ba sɩba fɩ miŋ. Die ba yiwo fɩ sɩtɩ, ta fɩ nagɩ ba a yɩ miŋ, ta ba tuo fɩ wɩaha.

⁷ Ta lele, ba sɪba dɪ jadieke mana fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa nyɪn wa fɔ jigin.

⁸ Dama n nagɪ wa wudiekemba fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa a yɪ ba ta ba tuohe; ba sɪba dɪ dɪ yiwo wusie dɪ n nyɪn wa fɔ jigin, ta bɪ yi yada dɪ fɔ tɔnna mɪn.

⁹ “Lele, n jɔɔsa a yɪa ba. N ka jɔɔsa a yɪa tɪngbanɔka gie vuosi mana, ama n jɔɔsa yɪa vuodiekemba fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa, dama ba yiwo fɔ sɪtɪ.

¹⁰ Vuodiekemba mana n yalla yiwo fɔ sɪtɪ, ta vuodiekemba mana fɔ yalla dɪ yi n sɪtɪ, ta maɲ yese birɪn ba wɪa.

¹¹ Ta lele n kien wo fɔ jigin, ta kaan bɪ a bie tɪngbanɔka gie me, ama banɪn nɪn ba bie wo tɪngbanɔka ma. N Chɔa, vuodieke dɪ yine kasɪ, mɪnɲɪ gbara ba anan fɔ saari hagɪrɪbɔ, saan dieke fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa ta daa vaa wɪn yi be, amɔ ba nan yi jabalɪmɪn sɪba maɲ anan fɔ dɪ yine jabalɪmɪn dene wo.

¹² Die n yene bie ba jigin, die n mɪnɲɪ gbarɪ ba mɪn anan fɔ saari hagɪrɪbɔ, saan dieke fɔ nagɪna a yɪ mɪn wa. Die n gbarɪ ba mɪn ta ba wɔnyɪ dɪ ka baya ntaala vuodieke dɪ yine Sitaani sɪtɪ wa. Naa die yiye mɪn amɔ wudieke dɪ maagɪna fɔ gbanɔkɔ ma wa nan ken a yi wusie.

¹³ Lele, n kien wo fɔ jigin ama n bala wɪaha gie n yene bie tɪngbanɔka gie me wo, amɔ ba sɔgɪtɪ nan suuli anan sɔgɪfɪalɪ dieke n yalla wa chanchaan.

¹⁴ “Die n nagɪ fɔ wɪaha a yɪ ba mɪn, ta tɪngbanɔka gie vuosi dɪ haa ba ba kana ka yi tɪngbanɔka gie sɪtɪ wa wɪa, sɪba n gban dɪ

kana ka yi tungbanƙa gie sutu die wo.

15 N ka jɔɔsa fu di fu vɔari ba a nyɛn tungbanƙa gie me ama n jɔɔsa fu di fu muɲɲi gbari ba a nyɛn wɔbiatɛtiɛn, Sitaani nuusi me.

16 N kana ka yi tungbanƙa gie sutu dene wo, die gban ba gban di ka yi tungbanƙa sutu.

17 “Fu wɔbalɩkaha yi wo wusie, die wɩa vaa wusieke gie sen yi ba yi fu sutu.

18 Die fu tunna muɲ tungbanƙa gie dene wo, die man tuma ba tungbanƙa gie me.

19 Ba wɩa n naga n gban yɩa fu, di ba yi fu gban gban fu sutu anan wusie.

20 “N ka jɔɔsa a yɩa ba nyɩna ma, ama n jɔɔsa yɩa vuodiekemba di bala ba ken yi muɲ yada yaa gamma ba wɔbalɩka ma.

21 N Chɔa, n jɔɔsa muɲ di ba mana yi jabalumuɲ. Vaa ba bemme ti ma sɩba fu benne n ma ta n diaɲ man bie fu ma dene wo. Vaa ba yi jabalumuɲ amɔ tungbanƙa gie nan yi yada di fu tunna muɲ.

22 Suɣɩɣɩɣɩɣi beri dieke die fu yɩna muɲ wa, kanuɲ man nagɩ yɩa ba, amɔ ba yi jabalumuɲ sɩba funuɲ anan muɲ di yine jabalumuɲ dene wo.

23 N bie wo ba ma, ta fu diaɲ fu bie n ma, amɔ ba nan ken yi jabalumuɲ an tungbanƙa gie vuosi summa di fu tunna muɲ, ta fu cho be sɩba fu chone muɲ dene wo.

24 “N Chɔa, funuɲ fu nagɩna ba a yi muɲ, n yaala ba bemme n jigɩn, jigidieke n bala n bemme, amɔ ba nan ye fu kotɩna n saan dene, dama wɔɲ cho muɲ muɲ ta ye naan tungbanƙa gie.

25 N Chua, sɔgɔɣɪalɔŋ tien, tungban̄ka gie vuosi ka sɪba fɔ, ama manɔŋ n sɪba fɔ mɪŋ, ta n kɔaŋandɩsɩrɪba gie dɩ sɪba dɩ fɔ tɔnna mɪŋ.

26 N balɩ ba fɔ sɪna dene, ta n nan dɩ bala ba yaa gamma, amɔ choti dieke fɔ yalla aŋaŋ mɪŋ wa nan dɩ bie ba ma, ta n dɩaŋ n nan dɩ bie ba ma.”

18

Die ba yigine Yisa dene

(Mat. 26.47-56; Maki 14.43-50; Luki 22.47-53)

1 Yisa die dɩ jɔsɩna Nɔmɔŋ jɔsɩkɔ gie a kpatɩ wa, die ɔ nyɩŋ mi aŋaŋ ɔ kɔaŋandɩsɩrɪba ba ga garɩsɩ Kidironi lɔaka. Die kɔaŋ die benne mi, ta ga juu mi.

2 Die Judasi vuodieke dɩ posine Yisa chɩaka die dɩ sɪba mi dama Yisa die ŋaŋ lagɩsa mi aŋaŋ ɔ kɔaŋandɩsɩrɪba.

3 Die wɩa Judasi die dɩ ga kɔakɔ mi aŋaŋ Romani sojasi aŋaŋ Nɔmɔŋ jɩamɔŋ juokpen̄kɔrɩkɔ gbɩgbarɩ diekemba kɩkaabitɩba nyɩŋkɔraha aŋaŋ Farasisi vuosisi dɩ tɔnna. Die ba yaa wa popolisi aŋaŋ kamola aŋaŋ ba jubɔwagɩ.

4 Yisa die dɩ wɔŋ sɪba wudieke dɩ bala ka yi wo, die wɩa die ɔ pɩasɩ ba dɩ, “Mɩnɩa nɩ yaala?”

5 Die ba yɩŋŋi balɩ wa dɩ, “Yisa, vuodieke dɩ nyɩnna Nazeriti wa.” Die ɔ baarɩ dɩ, “Manɔŋ n yine wɔnɔŋ?” Die Judasi, vuoke dɩ posine ɔ chɩaka die zie wo mi aŋaŋ ba.

6 Die Yisa dɩ bala dɩ, “N yine wɔnɔŋ wa”, die ba chɔŋ a nyɩŋ kɔaŋ a nan tungban̄.

7 Yisa die dɩ bɩ pɩasɩ ba dɩ, “Mɩnɩa nɩ dɩ dɩa yaala?”

Ba baari di, “Yisa, vuodieke di nyinna Nazeriti wa.”

⁸ Yisa die di baari di, “N wonj bali nu mun di n yine wonj. Du yi ni di da a yaala manj, die nj nj n vaa n kwanandusuriba gie ga.”

⁹ Die v bali wa naa amv wudieke die v bala wa nan kej yi wusie, die v baari di, “N Chva, n ka vaa vuodiekemba fv nagina a yi mun wonyi di ba.”

¹⁰ Sanja mi ta Simoni Piita die di yaa jubwanj, die v vbari ka a viisi a gobi kikaabitiba jakuru yomv wonyi nuudiiginj tibnj a taanj. Die yomv wa saanj die yine Malikusi.

¹¹ Yisa die di bali a yi Piita di, “Nagi fv jubika a yi ka fvgokv ma. Yile mun di n ka yaala di n dii wahala dieke n Chva di nagina a zienj mun wo?”

Die ba yalla Yisa a ga Anasi jigij dene

¹² Die Romani sojasisi ananj ba jakuvnj ananj Juu vuosi Nmunj jamunj juokpenkpukv gbigbaritiba die di yigi Yisa a bobv wa,

¹³ ta wolinj yaa wa a ga Anasi jigij. Anasi die yiwo Kayafasi hanunj, Kayafasi die yine kikaabitiba jakuvnj kanj bunj mi.

¹⁴ Die wonj v bala Juu vuosi nyinjvraha di di vuna vuobalimunj tuo vuosisi mana kunj a kpi wo.

Piita die di chiisine di v ka siba Yisa dene

(Mat. 26.69, 70; Maki 14.66-68; Luki 22.55-57)

¹⁵ Die Simoni Piita ananj v chanchaanj Yisa kwanandusurunj wonyi die di di Yisa kwanj. Die kwanandusuru wa gie die yi wo vuodieke kikaabitiba jakuru di sibuna. Die wia die v di

Yisa kvaŋ a ga juu kikaabitɔba jakuuri gbaaku ma.

¹⁶ Ama Piita die dɔ wɔrɔ a zie yeŋ me. Die kvaŋandɔsɔrɔ wa mi, vuodieke kikaabitɔba jakuuri dɔ sɔbɔna wa die dɔ yiŋŋi a ga a balɔ wɔ aŋaŋ havuubi dieke dɔ zene sanɔarɔ tɔŋ wa ta yaa Piita a keŋ juu.

¹⁷ Die havuubike dɔ pɔasɔ Piita dɔ, “Ka yiwo daa wa mi kvaŋandɔsɔrɔba wɔnyɔ?”

Piita die dɔ baarɔ dɔ, “Aayɔ, n ka yi ba wɔnyɔ.”

¹⁸ Die watɔ benne die wɔa tɔntɔntɔba aŋaŋ gbɔgbarɔtɔba die dɔ chɔgɔsɔ bolɔŋ a zie a weele. Piita die dɔ ga ba jigɔŋ a zie weele.

Kikaabitɔba jakuuri die pɔasɔna Yisa wɔpɔasɔka dene

(Mat. 26.59-66; Maki 14.55-64; Luki 22.66-71)

¹⁹ Die kikaabitɔba jakuuri die dɔ pɔasɔ Yisa yaa gamma ɔ kvaŋandɔsɔrɔba aŋaŋ ɔ dagɔku wɔa.

²⁰ Yisa die dɔ yiŋŋi a balɔ wa dɔ, “Die n daga vuosi yaalɔŋ ma, ta daga Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juone me aŋaŋ Nɔmɔŋ jɔamɔŋ juokpenkpɔku ma jigidieke juu vuosi mana dɔ ŋaana a lagɔŋsa wa. Manɔŋ die n ka lɔbɔrɔ a balɔ wɔŋ.

²¹ Ta bia wɔa fɔ pɔasa mɔŋ? Pɔasɔ vuodiekemba dɔ wɔnnana mɔŋ wa. Dama ba sɔba wudieke n bala wa mɔŋ.”

²² Die Yisa die dɔ bala naa wa, die gbɔgbarɔtɔba wɔnyɔ dɔ zene gbɔgi wo die dɔ falɔ wa ta baarɔ dɔ, “Die ba bala wɔa a yɔa kikaabitɔba jakuuri?”

²³ Die Yisa die dɔ yiŋŋi a balɔ dɔ, “Dɔ yi wɔbɔaŋ maŋ balɔ, balɔ vuonɔ mana giena dɔ dɔ yiwo bɔaŋ,

ama dı yi wusie anan wudieke n bala wa, bıa wıa fı nıga mıı?”

24 Womi Anasi die dı vaa ba nagı Yısa a ga Kayafasi jıgıı, vuodieke dı yine kıkabıtıba jakıırı; ta die ba ye bıbı Yısa.

*Piita die dı bına a chiisi dı v ka sıba Yısa dene
(Mat. 26.71-75; Maki 14.69-72; Luki 22.58-62)*

25 Piita die ye zie wo mi a weele bolıbu, womi die ba pıası wa dı, “Ka yiwo daa wa mi kvanandıı sırtıba wınyı?”

Ama Piita die dı chiisi ta baarı dı, “Aayı, n ka yi ba wınyı.”

26 Die kıkabıtıba jakıırı yonıı wınyı, vuodieke nımbıa Piita dı gobine v tıburı dı pıası wa dı, “Die n ka ye fı anan wa kvaku ma?”

27 Ta Piita die dı bı chiisi. Lele womi kparaan dı kın.

Paliti die dı dine Yısa sarıya ta baarı dı ba kvı wa dene

(Mat. 27.1, 2, 11-14; Maki 15.1-5; Luki 23.1-5)

28 Die ba nagı Yısa a nyın Kayafasi tıgıı me a yaa wa ga tıngbanıa jakıırı vuodieke die dı dine Paliti* tıgıı. Die sukuleelın die wonde. Die Juu vuosi die ka juu v tıgırı† dama die ba yaala ba mıııı a pıgııı ba gban vııııı Nııııı nııııı, amı ba nan bıagı dıı gasıtııııı dııııııı.

29 Die wıa Paliti die dı nyın a ga ba jıgıı, a pıası ba dı, “Bıa nı baa daa wa gie yiye?”

* **18:28 18.28** Paliti die yiwo Romani tıngbanı naan Siiza nyınııııı wınyı. † **18:28 18.28** Dıı yi ba juu vuodieke dı kana ka yi Juu vuonı tıgırı die yie be dıgııııı.

30 Die ba yin̄ni a balı wa dı, “U tıj ka yi wıj, tı tıj kaan̄ yaa wa ken̄ fu jigin̄.”

31 Ta Paliti dı balı a yı ba dı, “Nı gban̄ gban̄ nı yaa wa a ga dii v sariya nı mıraha dı dagına dene.”

Die Juu vuosi nyın̄koraha dı yin̄ni baarı dı, “Tı wo sien̄ dı tı kuu vuon̄.”

32 Naa die yiye mın̄, amv̄ Yisa die dı balla dı v nan ken̄ kpi kun̄ dieke wo ken̄ yi wusie.

33 Die Paliti die dı yin̄ni juu tigiiri sın̄ ta wa Yisa a pıası wa dı, “Fu yine Juu vuosi naan̄ wa?”

34 Yisa die dı yin̄ni a pıası wa dı, “Fu gban̄ gban̄ fu wv̄pıasıkun̄ wv̄nna yaa vuosi bala fu yaa gamma n ma?”

35 Paliti die dı yin̄ni a baarı dı, “Yi tama n yiwo Juu vuon̄ yaa? Dı yiwo fu gban̄ gban̄ fu vuosi an̄an̄ ba kık̄aabitıba jakv̄v̄rı yalla fu a ken̄ n jigin̄. Bıa fu yi?”

36 Yisa die baarı dı, “N naarı ka yi tıjgban̄ka gie sıtı, ka tıj yiwo tıjgban̄ka gie sıtı n dıdıısrıba tıj nan wagtı dı Juu vuosisi da yigi mın̄. Aayı, n naarı ka yi tıjgban̄ka gie sıtı.”

37 Die Paliti die dı pıası wa dı, “Die nıj sen̄ yiwo naan̄?” Die Yisa dı baarı dı, “Wa, fun̄ıj fu balla dı n yiwo naan̄. Ba mırı mın̄ mın̄ a ken̄ tıjgban̄ka gie me wv̄balımın̄ wıa, dı n balı yaa gamma wusieke me. Ta vuodieke nıj mana dı yine wusieke sıtı dı wv̄ma mın̄.”

38 Paliti die dı pıası dı, “Bıa yine wusie?” Balıkv̄ gie kv̄an̄ chaan̄ die v nyın̄ ga Juu vuosi nyın̄koraha jigin̄, a baarı dı, “N ka ye wudieke daa wa dı yine a chv̄v̄rı.

39 Ama ni chvaraha sun n naan vbari wa dansarika vuon a ya ni gasitanaku dubga sanja mana. Ni yaala n vbari wa Juu naan wa a yi ni yori?"

40 Die ba yinji balu wa anan lalikpui di, "Aayi, daa wonu, ti yaala Barabasi." Barabasi die yiwo gbibatirv.

19

1 Womi Paliti die di vaa ba tibi Yisa anan kpaasu.

2 Ta sojasisi die di nagu hangoozu a wonsu sibubini a nagu a bubu wo, a nagu jayeekiwani nmuni a yeegi wo,

3 a ken bala di, "Juu vuosi naan wa ti waasa fu", ta die fala wa.

4 Die Paliti di bi nyu vuosisi jigini bura a balu ba di, "Ni ye, n nan yaa wa a ken nyu a yi ni an ni summa di manin a ka ye wudieke v yine a chusu."

5 Die Yisa di kenne nyu ta bubu hangoozu sibubike ta yeegi jayeekiwani nmunka, Paliti die di balu a yi ba di, "Daa wa wonna."

6 Die kikaabitba nyukuraha anan ba Nmuni jamun juokpenkpuu gbubaritba die di yene Yisa wa ba nata di, "Ni kpaasu wa dagariku ma, ni kpaasu wa dagariku ma." Ama Paliti die di yinji a balu ba di, "Ni gban gban ni nagu wa a ga kpaasu wa dagariku ma. Dama manin n ka ye wudieke v yine a chusu."

7 Die kpikpaaku di yinji a balu wa di, "U baaru di v yiwo Nmuni Bua! Ti muraha di baaru di v mu ba kuv wa mun."

8 Paliti die dı wonna ba bala naa wa, die nmaamıy dı bı faası yigi wo.

9 Die ı yinji juu gbaaku sıy a pıası Yisa dı, “Sıa fı nyıy?”

Ama Yisa die ka yinji balı wa wıy.

10 Ta Paliti dı bı a pıası wa dı, “Kaay tıyın mıy? Sımma dı n yaa yiko a baay bıagı a vaa fı ga yırı, ta bı nan bıagı vaa ba kpaası fı dagarıkıy ma.”

11 Yisa die dı yinji a balı dı, “Fınyıy yaa wa yiko n ma dama Nmıy nagına ka a yı fı. Die wıa vuodieke dı nagına mıy a keıy fı fı nuusi me bıay tıay fı mıy.”

12 Paliti die dı wonna naa wa, die ı mıa dı ı tıy vaa Yisa ga yırı. Ama Juu vuosisi die dı nata bala wa dı, “Dıy fı fı vaa ı ga yırı, die nıy ka fı naay Siiza zıa, dama vuodieke nıy mana dı bala dı ı yiwo naay yiwo naakpenkırıy Siiza dataay.”

13 Die Paliti dı wonna naa wa, die ı yaa Yisa a keıy nyıy yeıy me a sıby kalı ı sarıya diile gbanrı ma jigidieke ba wasınana Tay Korıy. (Juu vuosi jabalıkıy ma ba wasa ka Gabata.)

14 Die ka yiwo nmıntıası, ta die ka tınyıısa dı baa dı fı gasıtıayku dııgaka daraay. Paliti die dı balı a yı Juu vuosisi dı, “Nı naay wa wonna.”

15 Die ba yinji natı a baarı dı, “Kıı wa! Kıı wa! Kpaası wa dagarıkıy ma.”

Paliti die dı pıası ba dı, “Nı yaala n kpaası wa nı naay wa dagarıkıy ma?”

Die kıkaabıtıba nyıykoraha die dı baarı dı, “Tı wo naakırıy a gıtı naay Siiza ma.”

16 Womi Paliti die dı nagı Yisa a yı dı ba ga kpaası wa dagarıkıy ma.

*Die ba kpaasina Yisa dagariku ma dene
(Mat. 27.32-44; Maki 15.21-32; Luki 23.26-43)*

Die wta sojasisi die di nagı Yisa.

¹⁷ Die ɔ chii ɔ dagariku ba yaa wa a nyɛn gara jigidieke ba wasɛnana “Sikpenkogilin jigin.” (Juu vuosi jabaliku ma ba wasa ka Goligota).

¹⁸ Mi die ba kpaasi wa dagariku ma; ta die bi kpaasi dembisi bale dagarisi ma a gɔti Yisa ma, ta wɔnyi mana die di bie ɔ lɔgin ta ɔ bie ba sɔnsɔn.

¹⁹ Paliti die di maagi a diisi jaan ma a nagı a kpaasi a marı Yisa dagariku di,

“NAZERITI VUON YISA,VUODIEKE DI YINE JUU
VUOSI NAAŃ WA.”

²⁰ Juu vuosi pam die di karin wurı gie dama jigidieke die ba kpaasina Yisa dagariku ma die ka yɔa aŋan Jerusalemi. Die ba maagi wurı wa Juu vuosi aŋan Romani vuosi aŋan Giriiki vuosi nyɛnbalıka ma miŋ.

²¹ Die Juu vuosi kikaabitıba nyɛnkɔraha die di balı a yi Paliti di, “Bıa wta fı maagi di ɔ yine Juu vuosi naan wa? Tin mu fı maagi wa di, ‘Daa wa baari ɔ yine Juu vuosi naan wa.’ ”

²² Paliti die di yinji balı ba di, “Wudieke n maagına wa wo tarıgin.”

²³ Die sojasisi die di kpaasina Yisa dagariku ma kɔan chaan, die ba nagı ɔ nyinyeeke a puo bɔnɔsa, ba wɔnyi mana die di nagı kaani. A kɔan chaan ba bi nagı ɔ jayeekiwan dieke di benne sɔn ma ba yɔgina jamɔmɔn, ta wo baalin wa.

²⁴ Die sojasisi die di balı a yi tan di, “Ni da vaa ti churi ka; ama ni vaa ti taa chaachaa a ye

vuodieke dɪ bala ʋ dɪi ke.” Naa die yiye mɪn amɔ wudieke Nɪmɪn gban̄kɔ dɪ balla wa nan keŋ a yi wusie dɪ;

“Die ba puo n gati a yɪ tamba

Ta taa chaachaa n jayeekiwan dieke dɪ benne sɔn ma wɪa.”

Naa sojasisi die dɪ yi.

²⁵ Die Yisa nun die zie mi a gbɪgi dagarɪkɪrɪ, wɔnɪn anan ʋ nɪmbɔa Meri vuodieke die dɪ yine Kilopasi hɔgɔ wa, anan Meri vuodieke dɪ nyɪnna Magidalini.

²⁶ Yisa die dɪ ye ʋ nun anan ʋ kwanandɪsɪrɪ dieke ʋ faasɪna cho dɪ zene mi wo, die wɪa die ʋ balɪ yɪ ʋ nun wo dɪ, “Geŋ wo wana a yi fɔ Bɔadembɪn.”

²⁷ Ta balɪ ʋ kwanandɪsɪrɔ wa dɪ, “Fɔ dɪan fɔ naa wɔnna.” A nyɪn dɪnɪn daari mi, ʋ kwanandɪsɪrɔ wa mi, dɪ nagɪ Yisa nun ʋ ga bie ʋ tɪgɪn me.

Yisa kun wɪa

(Mat. 27.45-56; Maki 15.33-41; Luki 23.44-49)

²⁸ Ka kwan chaan Yisa die dɪ mɪnɪ dɪ wɪn mana wa kpati mɪn, die ʋ baari dɪ, “Nyanyuule yalla mɪn.” Die ʋ balɪ wa naa amɔ wudieke dɪ maagɪna Nɪmɪn gban̄kɔ ma wa nan keŋ yi wusie.

²⁹ Die kpagɪn die zene mi anan danmɪsɪn die ba nagɪ gbaara a lu bɔ ma, a nagɪ saagɪ daan sikpen a kotɪ ka jɔalɪ a gbɪ ʋ nɔan.

³⁰ Die Yisa dɪ nyune bɔ a kpati wa, die ʋ baari dɪ, “Dɪ kpatiya mɪn!”

Ta die nagɪ ʋ haalɪn a yɪ Nɪmɪn.

Die ba tɔbɪna Yisa lɔgɪn anan timɪn dene

31 Die ka tunvusa baa ka yiwo Juu vuosi davusikiri daraan anan gasitanƙu dɔɔgaka daraan. Die ka yiwo daakpɔɔn a yi Juu vuosisi, ta die ka yaala vuodiekemba ba kpaasuna dagarisi ma nyɔngbanɔn wari mi dinɔn daari mi. Die wia die ba jɔɔsi Paliti di ɔ vaa ba wu ba nagisi ta nagi ba nyɔngbanɔn a ken sɔɔn tɔngban.

32 Die sojasisi die di wolin a wu dembisi bale wo ba kpaasuna mi wo nagisi.

33 Die ba kenne tɔgi Yisa wa, die ba ye ta ɔ won a kpi mun, die wia die ba ka wu ɔ nagisi.

34 Ta sojasi wonyi die di tɔbi Yisa lugin anan ɔ timin. Lele womi zin anan nyaan die di ken nyin.

35 Ti siba a baari wuri gie yiwo wusie dama vuodieke di yene ke wo balla. Lele ni gban ni nan biagi yi yada.

36 Waha gie mana yiye mun amu wudieke Nmɔn gbanƙu di bala wa nan ken yi wusie, die ka baari di, “Ba kaan wu ɔ kɔbin kaani gban.”

37 Ta Nmɔn gbanƙu di bi balu jigin kaani di, “Vuosi nan ken daansa vuodieke ba tɔbina ɔ lugin anan timin.”

Yisa nyɔngbanɔn guule wia

(Mat. 27.57-61; Maki 15.42-47; Luki 23.50-56)

38 Ka kwan chaan Josefu vuodieke di nyinna Arimatia die di jɔɔsi Paliti di ɔ nagi Yisa nyɔngbanƙa. Die Josefu die yiwo Yisa didusuru, ama die ɔ loburi a di wa mun, dama die ɔ chiga Juu vuosi nyɔnkɔraha nmaamun mun. Paliti die di yi wa sien die wia Josefu die di a nagi nyɔngbanƙa.

³⁹ Ta Nikodimosi vuodieke die dı gana Yisa jigın yuŋ kaanı wa, die beline Josefu, ta pıgulu nyınnyıbgıvına dieke ba bala ba nagı yi Yisa nyıngbaŋka, die a yiwo sıba gbarıgbııı baŋ anı. (Die ba nagı wa nyındieke ba wasınana miri aŋaŋ alosı a wınsı ha.)

⁴⁰ Die ba bale wo die dı nagı Yisa nyıngbaŋka a veli ke aŋaŋ garıhaalı yıalıŋ aŋaŋ nyınnyıbgaha, sıba die Juu vuosisi kuŋ guule chıara dı dagına die.

⁴¹ Die ba kpaasına Yisa jigıdieke wo, kuŋ die bene mi, ta vıruŋ die dı wıŋ bie mi ta die ba ye ka guu vuıŋ kanıŋ vıruku ma.

⁴² Die tuŋ dı bala ka vuŋ, dı Juu vuosi davıbsıkrı daraaŋ wa, ta vıruku dıaŋ die dı gbıgi mi wo, die wıa die ba guu wo mi.

20

Yisa die dı hagına kuŋ me dene

(Mat. 28.1-8; Maki 16.1-8; Luki 24.1-12)

¹ Ta Juu vuosi davıbsıkrı daraaŋ die dı keŋ tuŋ, ta Alasiri daraaŋ sukıleelıŋ ta die dı ye sibi, Meri Magidalini die dı ga Yisa vıruku jigın, ta die a ye taŋ dieke ba nagına a ligi vıruku nıaŋ dı biline.

² Die wıa die ı chıgtı a ga Simoni Piıta aŋaŋ Yisa kuŋandısrı dieke Yisa dı faasına a cho wo jigın, ta balı ba dı, “Ba vıarı wa tı Yımıtıeŋ a nyıŋ vıruku ma, ta tı ka sıba jigıdieke ba nagına wa a ga dıaŋ.”

³ Die Piıta aŋaŋ Yisa kuŋandısrı wa mi die dı chıga gara,

⁴ ama Yisa kvaṅandusuru wa mi die dɔ faasi a chigi a tian Piita a wolin a ga tugi voriku jigin.

⁵ Die wonuṅ kvaṅandusuru mi die dɔ sɔṅ zɔɔri a ye garɔhaali yialiku ba nagina guu Yisa wa dɔ dɔana ama die v ka juu voriku sɔṅ.

⁶ Womi Simoni Piita, vuodieke dɔ wiarina kɔaka dɔ ken tugi, a juu voriku sɔṅ a ye gariku dɔ dɔana,

⁷ aṅaṅ garɔ dieke ba nagina vili Yisa sikpeku. Die gariku mi die kpeṅ ba kpenne ka dene wo a vili v sikpeku a dɔa ka nyina ma.

⁸ Ka kvaṅ chaṅ kvaṅandusuru wa mi die dɔ wolinne a tugi wa gbaṅ die dɔ juu voriku sɔṅ a ye ta yi yada.

⁹ Ama die ba ye ka sɔba wudieke dɔ maagina Nṃuṅ gbaṅku ma chɔṅ, dɔ Yisa nan haḡi kuṅ me wo.

¹⁰ Womi die v kvaṅandusuru ba dɔ yinṅi a kuli.

*Yisa die dɔ nyinna Meri Magidalini jigin dene
(Mat. 28.9, 10; Maki 16.9-11)*

¹¹ Ama Meri nuṅ die dɔ wari a zie voriku jigin a kuma. Die v kɔnana wa die v sɔṅ zɔɔri a daansi voriku sɔṅ

¹² a ye malakasi bale dɔ yeegine nyinyala wonyɔ dɔ kalɔ jigidieke die ba nagina Yisa nyinḡbaṅka a dɔaṅ wa sikpeṅ chaṅ ta wonyɔ dɔaṅ dɔ kalɔ v nagɔsɔ chaṅ.

¹³ Die ba pɔasi wa dɔ, “Hɔḡv, bia wɔa fu kuma?”

U yinṅi a balɔ ba dɔ, “Ba nagɔ wa n Yɔmɔtien ta maṅ ka sɔba jigidieke ba nagina wa a ga dɔaṅ.”

¹⁴ Die v balla naa a kpatɔ wa, die v yinṅi a ye Yisa dɔ zene mi, ama die v ka muṅṅiya dɔ dɔ yiwo Yisa.

15 Yisa die dɔ piastɔ wa dɔ, “N taa, bɛa wɛa fu kuma? Mɛnta fu dɔ dia yaala?” Meri nɛn die yile dɔ dɔ yiwo kvaku tontontu, ta die balɔ a yɛ wa dɔ, “Jakubu, dɔ yi fu nagɛna wa, dagɛ mɛn jigidieke fu nagɛna wa a ga dɔan an n ga nagɛ wa.”

16 Yisa die dɔ baarɔ dɔ “Meri”, die Meri die dɔ yinɛni a tuoli wo a wa wa Juu vuosi jabalɛnɛn ma dɔ, “Raboni!” (Ka chɛan yine “Dɛdagɛrɔ”).

17 Yisa die dɔ balɔ a yɛ wa dɔ, “Da ken a gbɛ mɛn, dama n ye ka yinɛni ga nɛmɛsikpɛn n Chɛa jigin, ama ga a ga balɔ n numbali dɔ n yinɛni gara n Chɛa vuodieke dɔ yine nɛ gban nɛ Chɛan wa jigin; wɔnɛn vɛ bɛna a yi n Nɛmɛn anan nɛ gban nɛ Nɛmɛn.”

18 Die wɛa Meri Magidalini die dɔ ga a ga Yisa dɛdɛsrɛba jigin a balɔ ba dɔ vɛ ye wo tɛ Yɛmutien wo. Ta balɔ ba wudieke vɛ bala wa wa.

Yisa die dɔ nyɛnna vɛ kvanɛdɛsrɛba jigin dene (Mat. 28.16-20; Maki 16.14-18; Luki 24.36-49)

19 Die Alasirika mi daraan yun, Yisa kvanɛdɛsrɛba die dɔ lagɛsɛ tan a bie juon me ta kparɛ, dama die ba chɛga Juu vuosi nyɛnkɔraha nɛmaamɛn mɛn. Womi Yisa die dɔ ken zie ba sunsɛn, a baarɔ dɔ, “Sugɛdɛvagin bemme nɛ ma.”

20 Die vɛ balla naa a kpatɛ wa, die vɛ nagɛ vɛ nuusisi vɛritɛtɛ anan vɛ lɛgɛn vɛrɛku a dagɛ ba. Die vɛ kvanɛdɛsrɛba die dɔ yene wo wo, ba sugɛtɛ dɔ paali fiati.

21 Womi Yisa die dɔ bɛ balɔ a yɛ ba dɔ, “Sugɛdɛvagin bemme nɛ ma. N Chɛa Nɛmɛn dɔ tunna mɛn dene wo, die gban man toma nɛ.”

²² U balı die ta die voosi a yi ba ma a baarı dı, “Nı tuo Nımun Halıkasıka.

²³ Dıı yi nı nagı vuon tumbıatı a chaa wa, u sen ye tumbıatı naachaala mıı, ama dıı yi nı ka nagı vuon tumbıatı a chaa wa, u kaan sen ye tumbıatı naachaala.”

Yisa anan Tomasi wıa

²⁴ Ama u kvanandısrıba ban anan bale wo wonı ba wasınana Tomasi, ta ba bı wasa wa Yıibiri die wo ba jigin sanıa dieke Yisa dı kenne wo.

²⁵ Die u kvanandısrı banı ba dı bala wa dı, “Tı ye tı Yomıtien mıı.” Tomasi die dı balı ba dı, “Dıı yi maı ka ye yımaha vırıtı u nuusi me ta nagı n nuubisi a yi kujagılagıı ma ta nagı n nuun a yi lıgıı kujagılagıı ma, n kaan yi yada.”

²⁶ Ka daraa anı daraan bıbra, Yisa kvanandısrıba die dı lagıı taı a bie juon me, Tomasi die bie ba jigin sanıa gie, ta die ba bı kparı sanvaha. Die sanvaha die kparıya mıı ama Yisa die dı keı a zie ba sunsun, a baarı dı, “Sugıdvagıı bemme nı ma,

²⁷ ta balı Tomasi dı, ‘Nagı fı nuubinı a nagı yi giena, ta daanı n nuusi ta nagı fı nuun a yi n lıgıı ma, ta daa bı chıı ama ta yi mıı yada.’ ”

²⁸ Tomasi die dı yını balı wa dı, “Fı yine n Yomıtien anan n Nımunı.”

²⁹ Yisa die dı pıası wa dı, “Fı yene mıı wıa fı yi yada? Sugıfalıı bie vuodiekemba dı kana ka ye mıı ta yi mıı yada ma.”

Wudieke wıa ba maagına gbanıvı gie

30 Yisa die yi mamachi wɔa atan pam ɔ kwanɔndɔsɔrɔba nine me ta ba ka maagɔha a yi gbanƙu gie me.

31 Ama wudieke ba maagɔna gbanƙu gie me, ba maagɔya dɔ nɔ yi yada dɔ Yisa yine Nɔmɔ Vuovɔarɔkɔrɔ Masia wa, ta bɔ yi Nɔmɔ Bɔadembɔj. Dɔ yi fɔ yi wo yada, nan dɔ yaa miivoli ɔ saan ma.

21

Yisa die dɔ nyɔna ɔ kwanɔndɔsɔrɔ ba bayɔpɔyɔ jigɔj dene

1 Genke kwan ɔaan Yisa die dɔ bɔ nyɔn ɔ kwanɔndɔsɔrɔba jigɔj, gbagɔkrɔn dieke ba wasɔnana Taberisi* ma. Naa die ɔ nagɔna ɔ gban a dagɔ ba:

2 Die Simoni Piita aɔan Tomasi (vuodieke die ba bɔna wasa Yiibiri) aɔan Nataniali, (vuodieke dɔ nyɔna Keenani dieke dɔ benne Galili tɔngban ma wa), aɔan Zebedi ballɔ, aɔan Yisa kwanɔndɔsɔrɔ ba bale batan, die lagɔsɔna.

3 Womɔ Simoni Piita dɔ balɔ a yɔ ba dɔ, “N gara zaasɔn yigɔj.”

Die ba balɔ wa dɔ, “Tɔ nan ga aɔan fɔ.” Die wɔa die ba juu haarɔn, ama kanɔn yuku mi die ba ka yigi jaan mana.

4 Ka sukuleelin Yisa die dɔ ken zie gbagɔrɔ nɔan ama ɔ kwanɔndɔsɔrɔba die ka mɔnɔnɔya dɔ dɔ yiwo wɔnɔn.

5 Die ɔ wa ba dɔ, “N zɔamba, nɔ ka yigi zaasɔn?” Ta ba yinɔni balɔ wa, wa.

* **21:1 21.1** Galili gbagɔkrɔrɔ saan bɔna yi Taberisi.

6 Die ɔ baari dɪ, “Nɪ nagɪ nɪ nɪkɔ a taan haariɔ nuudiigin chaan, ta nɪ nan yigi atan.” Die wɪa die ba nagɪ nɪkɔ a taan, ta die ka biagi a datɪ ka a keɲ jɔalɪ, dama die ka faasi yigi wo zaasiɲ pam.

7 Yisa kɔanandɪsɪrɪ dieke ɔ faasɪna cho wo dɪ balɪ a yɪ Piita dɪ, “Dɪ yiwo tɪ Yɔmɔtien wo.” Die Simoni Piita dɪ wɔnna dɪ dɪ yiwo tɪ Yɔmɔtien wo, ɔ nagɪ ɔ jayeekin a yeegi (dama die ɔ wuuri wo ɔ nyinti mɪɲ) ta die yugi a sɔsɲ nyaabu sɲ.

8 Die kɔanandɪsɪrɪ banɲ ba die dɪ dɔɲ haariɔ a keɲ gbagɪrɪ nɔan ta haariɔ dɪ data nɪkɔ dɪ suuline anan zaasɪbɔ, dama die ba ka yɔa anan gaan, ba anan gaan die yiwo sɪba nan magɪsa kɔbɪga.

9 Die ba tɔgɪna gaari die ba ye paanɔ anan bolikaala, ta zaasiɲ dɪ diisi bolikaalaha ma.

10 Womi Yisa die dɪ balɪ ba dɪ, “Nɪ yaa zaasi dieke nɪ yigine wo atan a keɲ.”

11 Die wɪa, Simoni Piita die dɪ juu haariɔ a datɪ nɪkɔ a keɲ jɔalɪ gaan, ka suuli anan zaasɪkɔuma; die ba bɪsɪ ha a yi nyinti kɔbɪga anan banɪsɪ-nɔ anan ataa. Anan die a dala wa mana, ama nɪkɔ die ka chɪrɪya.

12 Yisa die dɪ balɪ a yɪ ba dɪ, “Nɪ keɲ a ŋɔbɪ.” Ama ɔ kɔanandɪsɪrɪba wɔnyɪ gban die wo sikimin dɪ ɔ pɪasi wa dɪ, “Mɪnɪa yine fɔ?” Dama die ba sɪba dɪ dɪ yiwo tɪ Yɔmɔtien wo.

13 Die wɪa die Yisa die dɪ nagɪ paanɔkɔ a nagɪ yɪ ba, ta bɪ nagɪ zaasɪbɔ dɪan a yɪ ba.

14 Naa die yiwo bɪtaa ma Yisa dɪ nyɪnna ɔ kɔanandɪsɪrɪba jigin ɔ kumbu hagɲ kɔan chaan.

Yisa die dı bala wıa a yı Piita dene

¹⁵ Die ba dine a kpatı kvaŋ chaŋ, Yisa die dı pıası Simoni Piita dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, fu cho muŋ muŋ a tıaŋ nyinti gie mana?”

Die ɔ yinŋi baarı dı, “Wa, n Yɔmɔtien, sɔba a baarı n cho fu muŋ.”

Yisa dı balı wa dı, “Die nuŋ daansuma n yiipolaha.”

¹⁶ Yisa die dı bı pıası wa bule me dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, cho muŋ muŋ?”

U yinŋi baarı dı, “Wa, n Yɔmɔtien sɔba dı n cho fu muŋ.”

Yisa dı balı a yı wa dı, “Daansuma n yiise.”

¹⁷ Yisa die dı pıası wa ka bɔtaa ma dı, “Simoni, fɔnɔŋ Joon bɔa, cho muŋ muŋ?”

Ta Piita sɔŋ dı chɔsɔ, dama Yisa die pıası wa muŋ bɔtaa ma dı, “Cho muŋ muŋ.” Die ɔ yinŋi balı wa dı, “N Yɔmɔtien, sɔba wıuŋ mana muŋ, ta bı sɔba dı n cho fu muŋ.”

Yisa die dı balı yı wa dı, “Daansuma n yiise.

¹⁸ Wusie maŋ bala fu: Die fu yine dalvakıri, die aŋ bɔba fu gbanuŋ muŋ a gara jigidieke mana fu yaalınana, ama fu keŋ kɔriŋ, nan tııri fu nuusi aŋ vuogaŋ bɔbı fu fu gbanuŋ ta yaa fu ga jigidieke fu kana ka yaala dı fu ga.”

¹⁹ Yisa die balı wa naa, a dagı Piita dı bala ɔ kpi kuŋ dieke ta vaa Nmuŋ saŋ ye bıriŋ dene. Ka kvaŋ chaŋ Yisa dı balı wa dı, “Dıa muŋ.”

Yisa aŋaŋ ɔ kvaŋandııııı dieke ɔ faasına cho wıa

²⁰ Piita die dı yinŋi a ye Yisa kvaŋandııııı dieke ɔ faasına a cho wo dı dına ba. Wɔnuŋ die

υ kalla a gbigi Yisa wa sanja dieke die ba dinene nyindiikehe, ta die piast wa di, “N Yomutien, minia bala υ posi fu chika?”

²¹ Die Piita di yene wo, die υ piast Yisa di, “N Yomutien, ta daa wa gie dia?”

²² Yisa die di yinji a bal wa di, “Du yi man yaala υ bemme υ mist ma a ga tugi sanja dieke n balla n yinji ken wo, ka ye fu wo sia?” Funji ko dia mi.

²³ Die wia die ka mudi Yisa didusurba sun di, wunji kwanandusur wa mi ka baa υ kpi. Ama Yisa die ka bal di υ ka baa υ kpi; ama die υ baari di, “Du yi man yaala υ bemme υ mist ma a ga tugi sanja dieke n bala n yinji ken wo, ka ye fu sia?”

²⁴ Wunji kwanandusur wa gie yine vuodieke di bala waha gie mana, ta bi maagiha, ta ti siba di wudieke υ balala wa yiwo wusie.

Waha kpatij

²⁵ Yisa die yiwo wia pam a guti wudiekemba di maagina gbanke gie me. Du yi ba tin maagi a mana a yi gbanti ma, n yile di yaalin kaan di bie tingbanka gie me a baan nan juu.

xcviii

Konni
Konni NT (Ghana)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Konni

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 7 May 2025

5d16fd5e-902d-51bf-967c-3e7c4efb8e57